

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

EU4Business ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

FORBIZ
Створення крашого
бізнес-середовища

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

СТРАТЕГІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВУГЛЬНИХ ГРОМАД ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

(ПОКРОВСЬК, МИРНОГРАД, ДОБРОПІЛЛЯ, НОВОГОРОДІВКА, СЕЛИДОВЕ, ВУГЛЕДАР ТОРЕЦЬК)

НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

У РАМКАХ ПЛАТФОРМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВУГЛЬНИХ МІСТ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

не менше ніж

на **30%** збільшити кількість інноваційних виробництв

на **30%** - забезпечити зайнятість у галузях економіки, відмінних від вугільної галузі

на **30%** - забезпечити частку теплової генерації з відновлюваних джерел
енергії

Створення цього документу стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України». Зміст цього звіту є відповідальністю авторів і необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів Америки.

Mit Mitteln des

BMZ

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

This publication was made possible by financial support from the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development of Germany (BMZ) through ~~bengo~~ / Engagement Global. The subsequent project is implemented by Germanwatch and its partners Ecoaction and Alternative. The publication does not reflect the opinion of BMZ - project partners are responsible for its content.

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

EU4Business

FORBIZ

Створення кращого
бізнес-середовища

Видання цієї публікації стало можливим завдяки підтримці проекту технічної допомоги FORBIZ у межах ініціативи Європейського Союзу EU4Business. Зміст публікації є виключно відповідальністю Консорціуму на чолі з GFA International Inc., що реалізує проект, і жодним чином не може вважатися таким, що відображає погляди Європейського Союзу.

ЗМІСТ

1. ВСТУП	4
2. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ	6
3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАД ПЛАТФОРМИ	11
4. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	14
4.1. Базові припущення розвитку України на 2021 – 2023 роки	14
4.2. Сценарії розвитку вугільних громад Платформи сталого розвитку	15
5. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ	18
6. СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР. ХРОНОЛОГІЯ ПРОЦЕСУ ТА РЕЗУЛЬТАТИ	19
7. Стратегічні напрямами	23
7.1. Стратегічний напрям А. «ЗМІНА СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ»	24
7.2. Стратегічний напрям В. «ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ»	40
7.3. Стратегічний напрям С. «РОЗВИТОК МСП»	52
7.4. Стратегічний напрям D. «РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ»	63
7.5. Стратегічний напрям Е. «ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ»	71
8. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами вищого рівня	80
9. Моніторинг, оцінювання та впровадження Стратегії	83
Додатки	84
Додаток № 1 Рекомендований пул проектів до стратегічних напрямів	85
Додаток № 2 Профіль	
Додаток № 3 Звіт за результатами опитування бізнесу	
Додаток № 4 Звіт за результатами опитування лідерів	
Додаток № 5 SWOT-аналіз	

1. ВСТУП

Вугільні громади Донецької області – одна із найбільших вугільних та промислових територіальних частин Європи. Так, за геологічними запасами викопного вугілля Україна посідає перше місце в Європі та восьме у світі. Вугільні громади Донецької області є монопрофільними, що робить їх економіку та населення суттєво залежними від стану гірничодобувної галузі. Водночас значна кількість вугільних підприємств є збитковими; багато з них протягом останніх десятиліть були закриті, що призвело до погіршення соціально-економічної ситуації у вугільних громадах. При цьому рівень диверсифікації за рахунок розвитку малого та середнього бізнесу у Східній Україні, і особливо в цих громадах, є нижчим, ніж в інших регіонах України, потенціал малого та середнього підприємництва як двигуна економічного розвитку недооцінюється та недостатньо використовується вугільними громадами. Які і всі інші вугільні регіони Європи та світу, вугільні громади Донецької області стоять перед викликами та шансами декарбонізації – відмови від викопного палива. Декарбонізація потрібна, щоб уникнути подальшого посилення вкрай негативних економічних, соціальних та екологічних наслідків зміни клімату. Вона є основою стратегії розвитку всіх економічно впливових держав у світі. Завдання полягає в соціально й економічно сталому та стабільному переході до неї.

Україна вже сьогодні є невід'ємною частиною світового тренду декарбонізації. Трансформація енергетичного сектору України базується на ратифікації Верховною Радою України 22 липня 2016 року Паризької кліматичної угоди та низці державних стратегічних документів, зокрема Концепції Національної програми трансформації вугільних регіонів України до 2030 року, Енергетичній стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» та заяви Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала щодо підтримки Європейського Зеленого Курсу (European Green Deal) та приєднання до ENTSO-E, що синхронізує українську енергетичну систему з європейською мережею у 2023 році.

Тому на сучасному етапі розвитку громад перед ними постає завдання не тільки структурної перебудови вугільної галузі, а й соціально-економічної трансформації економіки, управління і систем життєдіяльності та розвитку людини. Досвід деяких європейських країн – Великобританії, Німеччини, Австралії, Нідерландів, Чехії, Польщі, Греції, Румунії – свідчить про доцільність та дієвість впровадження такої моделі розвитку як «справедлива трансформація». Сутність цієї моделі полягає у тому, щоб планувати розвиток регіонів, на які вплине процес поступового зменшення та відмови від викопного палива, з урахуванням необхідності забезпечення інвестиційної привабливості таких територій, комфорtnого та безпечного середовища, проактивної державної політики у сфері зайнятості та соціальної справедливості. Світові тенденції щодо скорочення вугледобування вимагають комплексних та орієнтованих на людей, які проживають на відповідних територіях, програм щодо переорієнтації вугільних регіонів та вугледобувних підприємств на інші види економічної діяльності.

Це стосується і Донецького регіону, який відчутно постраждав і від окупації частини території. Ризик нової ескалації конфлікту привів до того, що у вугільні громади не приходять не лише приватні іноземні інвестиції, але й українські банки відмовляються брати під заставу активи та видавати кредити на цих територіях. Лінія розмежування пройшла через внутрішньоукраїнські торгові та логістичні ланцюжки, розрізала електричні й комунальні мережі, розбалансувала соціальні мережі та знизила якість надання послуг для підприємців і населення. Як результат – ускладнилася демографічна ситуація, населення громад постійно скорочується, а молодь покидає свої громади. Ситуація не покращується навіть з притоком у громади внутрішньо переміщених осіб, залишається серйозний кадровий голод і у сфері державного управління, освіти, культури, спорту, охорони здоров'я, соціального захисту, і в приватному секторі.

Виклики, які постали перед вугільними громадами Донецької області, вимагають негайного комплексного і потужного реагування як на національному, так і регіональному та місцевому рівнях, заснованому на ефективних партнерствах та комунікаціях. Тим більше, що у вугільних громадах

наявний потужний природний, матеріально-технічний, людський, інтелектуальний та соціальний потенціал, потрібний для проведення відповідних якісних змін, яких потребує «справедлива трансформація».

Крім того, вугільні громади Донецької області стали першими вугільними громадами України, які об'єдналися з громадськими організаціями та Донецькою регіональною торгово-промисловою палатою у спільну Платформу сталого розвитку вугільних міст Донецької області (далі Платформа) для того, щоб разом напрацьовувати рішення щодо викликів трансформації. Платформа була створена у 2019 році всіма вугільними громадами області того часу (Вугледар, Добропілля, Мирноград, Новогродівка, Покровськ, Селидове, Торецьк), громадськими організаціями та Донецькою регіональною ТПП на основі Меморандуму про партнерство. Учасники разом вивчили європейський досвід трансформації та на цій підставі окреслили головні напрями розвитку: диверсифікація економіки, розвиток соціальних програм, підвищення рівня екологічної безпеки та розвиток освіти. У 2020 році Платформою разом із трьома міжнародними проєктами (Проєкт міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України», Проєкт за підтримки Німецького Уряду «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу» та Проєкт міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу FORBIZ|EU4Business «Створення кращого бізнес-середовища» (далі – FORBIZ) було вирішено розробити спільну стратегію трансформації. Ця стратегія ґрунтуються на головних напрямках розвитку Платформи. Таким чином, вона є не лише продуктом роботи громад Платформи з трьома міжнародними проєктами, але й конкретним кроком у розвитку співпраці учасників Платформи та внеском у трансформаційні процеси по всій країні. Ця Стратегія є першим у своєму роді документом для трансформації вугільних громад цілого вугільного регіону України.

Стратегія трансформації націлена на забезпечення принципів сталого розвитку; зміцнення партнерства територіальних громад у рамках соціально-економічного розвитку населених пунктів; диверсифікацію економіки; трансформацію іміджу територій; скорочення викидів парникових газів та підвищення рівня добробуту населення шляхом

- трансформації економіки та стимулювання розвитку інноваційних підприємств;
- впровадження «зеленого курсу» та передових енергоефективних технологій;
- підвищення рівня екологічної безпеки;
- розвитку соціальних програм для підтримки тих, хто опинився в скрутному становищі через структурні зміни;
- удосконалення процесу управління інфраструктурою;
- впровадження соціальних інновацій та інновацій системи управління;
- реалізація партнерських проєктів.

2. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ

За всієї різноманітності моделей і методів стратегічного планування будь-якому плануванню притаманні три основних блоки: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні.

Під час розробки Стратегії трансформації вугільних громад Донецької області до 2030 року (далі-Стратегія) та Плану її реалізації на період 2022-2024 років (далі План) використано методологію, яка складається з 6 логічних етапів: 1) Організація роботи зі стратегічного планування; 2) Аналіз середовища та факторів розвитку громад Платформи; 3) Визначення бачення, сценарію і напрямів розвитку громад Платформи; 4) Розробка планів дій (Плану реалізації Стратегії); 5) Розміщення у відкритому доступі для отримання коментарів та зауважень від усіх зацікавлених осіб, ухвалення Стратегії та Плану її реалізації / громадське обговорення; 6) Моніторинг, оцінювання і впровадження Стратегії.

Методологію було затверджено на першому спільному засіданні Ради з розробки та реалізації Стратегії та Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке відбулося **29 липня 2020 року**. На цьому ж засіданні було затверджено також Дорожню карту розробки Стратегії трансформації вугільних громад і процесу збору даних та інформації для діагностики та прогнозу.

Рис. 1. Схема процесу розробки Стратегії

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робочі органи

З метою затвердження документів стратегічного процесу, окреслення кола завдань для Робочого Комітету, сприяння процесу розробки та реалізації Стратегії було створено **Раду з розробки та реалізації Стратегії** (далі **Рада Стратегії**). До складу Ради Стратегії увійшли міські голови, голови військово-цивільних адміністрацій вугільних громад Платформи сталого розвитку.

Перше засідання Ради Стратегії відбулося **18 листопада 2020 року**, на ньому було затверджено Положення та структуру робочих органів розробки Стратегії трансформації.

Безпосереднім розробником стратегічних документів був **Робочий Комітет з розробки Стратегії трансформації (РК)**, який є консультивно-дорадчим органом у системі місцевого самоврядування територіальних громад учасників Платформи. Персональний склад уповноважених представників РК від кожного з учасників Платформи (громади) затверджено розпорядженням міського голови/голови військово-цивільної адміністрації. До складу РК відожної громади увійшли представники органів місцевого самоврядування/військово-цивільних адміністрацій, громадських організацій, представників бізнесу та бізнес-асоціацій, навчальних та науково-дослідних організацій, інституцій місцевого економічного бізнесу (APP, АЕР тощо). Представники місцевих органів влади увійшли до складу РК згідно розпорядження міського голови, інші особи – за згодою, утворивши міську команду.

За кожним визначенім стратегічним напрямом було створено **тематичну підгрупу**, до складу якої увійшли представники ОМС/ВЦА, їх структурних підрозділів та комунальних підприємств, громадських організацій, бізнесу, закладів освіти, центрів зайнятості, представники Донецької ВЦА, ТПП, Інституту економіки промисловості НАН України, Донецького наукового центру НАН України та МОН України, Кооперативної Академії (сільськогосподарської консультаційної служби) тощо.

З метою глибокого опрацювання дерева цілей та проектів і створення відповідного діалогового майданчика за рахунок розширеного кола розробників серед професійних кіл та агентів змін у громадах було створено **міські команди** на чолі з координаторами та за участі представників структурних підрозділів ОМС/ВЦА, комунальних підприємств, громадських організацій, підприємців, закладів освіти, культури, спорту, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, громадських організацій, підприємців тощо.

В умовах карантинних обмежень засідання робочих органів проводилися в ОНЛАЙН-форматі. Використовувалися також онлайн-інструменти спільної творчої роботи над стратегічними документами.

Етап 2: Аналіз середовища та чинників трансформації

2.1. Профіль громад Платформи

Інформаційною основою для планування розвитку громад Платформи став базовий документ – аналітично-описова частина Стратегії. Аналітично-описова частина має назву **Профіль** та розміщується у додатку до Стратегії. У Профілі виконано аналіз кількості, якості та динаміки змін основних показників економіки, демографічних процесів, ресурсів, гендерно-орієнтована складова громад Платформи. Профіль показав стійкі тенденції змін показників соціально-економічного розвитку громад Платформи. Після кількісного аналізу було сформульовано якісні висновки стосовно стратегічних проблем. Профіль громад Платформи став важливим чинником для членів Робочого Комітету при обговоренні й досягненні консенсусу щодо бачення, стратегічних напрямів. Аналітичні матеріали Профілю громад Платформи також використано в SWOT-аналізі, підготовці «дерева цілей» та проектів.

Профіль вугільних громад Платформи затверджений на другому засіданні Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке відбулося **16 грудня 2020 року**.

2.2. Проведення опитування думки бізнесу та лідерів громад Платформи

Опитування бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана інформація через Google-форму (анкету) зведена до єдиного документу – звіту про результати опитування керівників підприємств та підприємців. У процесі опитування було зібрано 136 анкет, кожна з яких представляє думку керівника конкретного бізнесу. Серед усіх опитаних:

- мікробізнес, представлений підприємцями та підприємствами з кількістю найманіх працівників до 10 осіб – 106 (77,3%);
- малий бізнес, представлений малими підприємствами з кількістю працівників до 50 осіб – 15 підприємств (11,4%);
- середній бізнес, представлений середніми підприємствами з кількістю працівників понад 51 – 3 підприємства (2,2%);
- великий бізнес, представлений великими підприємствами з кількістю працівників понад 250 – 12 підприємств (9,1%).

Мета опитування бізнесу – вивчення власних планів розвитку підприємств та підприємців на території громад Платформи, виявлення можливостей та перешкод, потреб у ресурсах та послугах, бачення пріоритетних напрямів трансформації, ефективних форм співпраці для трансформації вугільних громад Донецької області. Дослідження думки тих, хто створює додану вартість та робочі місця, інвестує у розвиток економіки, стало важливим етапом стратегічного планування.

Опитування лідерів

Учасниками опитування стали представники публічного сектору, а саме: 1) органи місцевої влади – представлені головами громад/головами ВЦА, їх заступниками, депутатами міських рад та начальниками відділів, управлінь чи департаментів; 2) освіта, культура та спорт, охорона здоров'я – представлені керівниками відповідних комунальних установ, підприємств чи організацій; 3) громадський сектор – лідерами громадських організацій.

Мета опитування – вивчення думки лідерів щодо бачення формату зусиль для трансформації вугільних громад, можливостей співпраці для розвитку території, визначення напрямів спільних дій для майбутнього спільногорозвитку.

У процесі опитування було зібрано і проаналізовано 162 анкети. Аналіз покладений в основу зведеного Звіту за результатами опитування лідерів вугільних громад Донецької області. Опитування лідерів проводилося шляхом онлайн-анкетування на підставі розробленої анкети в Google-форматі.

Звіти за результатами відповідних опитувань затверджені на другому засіданні Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке відбулося **16 грудня 2020 року**.

2.3. Розробка SWOT-аналізу

Зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо громад Платформи середовищем, і внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громад, забезпечили визначення основних проблем розвитку територіальних громад. Чітке розуміння цих чотирьох аспектів ситуації в громадах Платформи допомогло точніше спрямувати планування заходів з трансформації економіки та управління на максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей і усунення загроз. SWOT-аналіз було проведено в розрізі визначених стратегічних напрямів трансформації.

На третьому засіданні Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке відбулося **23 лютого 2021 року**, було затверджено дослідження SWOT-аналізу за стратегічними (пріоритетними) напрямами.

Етап 3: Визначення бачення, сценарію і напрямів розвитку громад Платформи

3.1. Формування стратегічного бачення

Аналіз внутрішнього й зовнішнього середовища та розробка бачення трансформації вугільних громад Платформи виконувалися паралельно, що забезпечило відображення в Стратегії очікувань основних зацікавлених сторін. Бачення бажаного майбутнього трансформації – це довгостроковий орієнтир, якого має досягти вся територія вугільних громад Платформи спільними зусиллями. Бачення майбутнього громад Платформи обговорено в міських командах/тематичних групах і затверджено членами Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке відбулося **29 квітня 2020 року**.

3.2. Погодження напрямів розвитку Стратегії

На засіданні РК, яке відбулося **16 грудня 2020 року**, було обговорено всі попередні дослідження, наявні ресурси та можливості, визначено критичні питання та досягнуто консенсусу щодо Стратегічних напрямів. Бажана «траекторія» розвитку, що має привести громади Платформи до реалізації бачення трансформації, склалася із низки стратегічних напрямів, які базуються на дослідженнях.

Етап 4: Розробка планів дій

Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується через плани дій і, власне, є «деревом цілей» (стратегічні та оперативні цілі). Стратегічні цілі забезпечують реалізацію Стратегічного напряму, а оперативні цілі – відповідно стратегічну ціль.

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

За кожною оперативною ціллю розроблено низку проєктів, що відображають заходи, які необхідно здійснити; результат, який планується досягти; відповідальних за реалізацію проєкту, виконавців і співвиконавців кожного заходу; термін виконання; прогнозований обсяг коштів. Збір проєктних ідей у форматі технічних завдань/проєктних карток зі сторони ОМС/ВЦА здійснювався через оприлюднення оголошень на сайтах місцевих рад у відповідності до «дерева цілей», яке було узгоджене на засіданні Робочого Комітету **29 квітня 2021 року**. План дій/План реалізації Стратегії було винесено на погодження членів РК та Ради Стратегії.

Етап 5: Розміщення у відкритому доступі / громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації

Стратегія трансформації, План її реалізації та План моніторингу й оцінювання / управління впровадженням обговорюється з громадами, зацікавленими групами, РК та Радою Стратегії, розміщується у відкритому доступі для отримання коментарів та зауважень. Узгоджені документи передаються на затвердження органами місцевого самоврядування.

Етап 6: Моніторинг, оцінювання і впровадження Стратегії

Моніторинг, оцінювання і впровадження / управління впровадженням Стратегії складається з двох частин. Перша – це спільне узгоджене рішення лідерів громад про єдину систему моніторингу, оцінювання і впровадження / управління впровадженням, яка декларує спосіб ухвалення рішень та розподіл повноважень щодо процесу виконання стратегії. Друга – створення спільнотного виконавчого органу, який безпосередньо займатиметься виконанням завдань, покладених на нього щодо моніторингу, оцінювання та впровадження Стратегії. Система моніторингу та оцінювання включає: орган з моніторингу та оцінювання / управління впровадженням Стратегії; документ (Положення) про систему та набір індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

У системі стратегічного планування моніторинг і оцінювання є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюється протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних заходів, так і засвідчують їхню відповідність стратегічним та оперативним цілям Стратегії трансформації. Система моніторингу ефективності виконання Стратегії передбачає багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів.

3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАД ПЛАТФОРМИ

Покровська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Покровськ розташована у західній частині Донецької області («західні ворота Донбасу»), над річкою Гришинка. Покровськ залишився центром однойменного району в системі нового районування України, затверженого Постановою Верховної Ради України № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів» від 17 липня 2020 року. Загальна площа громади значно збільшилась після приєднання до неї додаткових громад та земель сільськогосподарського призначення.

- ✓ Площа громади після об'єднання склала $513,6 \text{ м}^2$
- ✓ Чисельність населення громади після об'єднання склала 83,31 тис. осіб.
- ✓ Відстань від міста Покровська автомобільними дорогами: Київ – 643 км, Краматорськ – 81 км, Дніпро – 183 км, Харків – 261 км, Запоріжжя – 201 км.
- ✓ Економічна спеціалізація громади – промисловий комплекс, представлений вугледобувною, машинобудівною, металургійною, харчовою та іншими галузями. Саме від роботи підприємств добувної промисловості залежить соціально-економічне життя громади.
- ✓ Після об'єднання у громади відкрились перспективи розвитку напрямку сільського господарства та сільгосппереробки.

Добропільська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Добропілля розташована в північно-західній частині Донецької області, у степовій зоні на лівому березі річки Бик (басейн Дніпра).

- ✓ Загальна площа громади після об'єднання склала $264,1 \text{ м}^2$
- ✓ Чисельність населення склала 44,5 тис. осіб.
- ✓ Відстань від міста Добропілля автомобільними дорогами: Краматорськ (55 км), Харків (248 км), Дніпро (189 км).
- ✓ Економічна спеціалізація – вугледобувна промисловість представлена ДП «Добропіллявугілля-видобуток», також на території громади працюють дві збагачувальні фабрики. Сільськогосподарські підприємства займаються вирощуванням зернових культур та овочів. Фермерські господарства розводять крупну рогату худобу та свиней.

Мирноградська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Мирноград розташована у степовій зоні південно-східної частини України, на південному заході Донецького кряжу. Після об'єднання громада збільшила площину та чисельність населення:

- ✓ Загальна площа громади склала $67,4 \text{ км}^2$
- ✓ Чисельність населення склала 49,47 осіб
- ✓ Відстань від міста Мирнограда до залізничної станції Покровськ – 15 км, до Києва – 542 км, до Харкова – 275 км, до Дніпра - 191 км.
- ✓ Економічна спеціалізація громади – це вугледобувна промисловість представлена Державним підприємством «Мирноградвугілля», ПрАТ «Центральна збагачувальна фабрика «Мирноградська» (збагачення рядового вугілля), ТОВ «ВУГЛЕПРОМТРАНС» (транспортування вугілля), також машинобудування і металообробка представлена ТОВ «Димитровський експериментально-механічний завод».

Селидівська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Селидове розташована на річці Солоній.

- ✓ Загальна площа громади після об'єдання склала 150,7 км²
- ✓ Чисельність населення склала – 36 тис. осіб.
- ✓ Відстань від міста Селидове автомобільними дорогами: Краматорськ – 95 км, Харків – 286 км, Дніпро – 202 км.
- ✓ Економічна спеціалізація громади – вугледобувна промисловість представлена шахтою «Україна» ДП «Селидіввугілля» (видобуток вугілля), ТОВ «Центральна збагачувальна фабрика «Селидівська» (переробка вугілля), сфера машинобудування та металообробки представлена ТОВ «ЗМК» (виробництво готових металевих виробів). На території громади діють фермерські господарства, які спеціалізуються в галузі рослинництва.

Новогродівська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Новогродівка розташована за 50 км на північний захід від обласного центру – м. Донецька, за 7 км від міста Селидове і за 3 км від залізничної станції Гродівка. Біля міста бере початок річка Солоненька, притока річки Соленої.

- ✓ Загальна площа громади після об'єдання склала 155,3 км²
- ✓ Чисельність населення громади склала 19,7 тис. осіб.
- ✓ Відстань від міста Новогродівка автомобільними дорогами: Краматорськ – 105 км, Харків – 297 км, Дніпро – 201 км.
- ✓ Економічна спеціалізація – вугледобувана промисловість, яка представлена двома шахтами – ВП «шахта 1/3 «Новогродівська», ВП «шахта «Котляревська» ДП «Селидіввугілля». На шахтах видобувається енергетичне вугілля марок Д, ДГ, Г. Крім того на території міста розташована шахта № 2 «Новогродівська» ВП «Донецька виконавча дирекція з ліквідації шахт» ДП «ОК «Укрвуглереструктуризація», яка перебуває в стадії ліквідації.
- ✓ Після об'єдання у громади відкрилась можливість розвитку нового напряму – сільського господарства та сільгосппереробки.

Вугледарська міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Вугледар розташована в південно-західній частині Донецької області.

- ✓ Загальна площа громади після об'єдання – 596,4 км²
- ✓ Чисельність населення – 26,33 тис. осіб.
- ✓ Відстань від міста Вугледар автомобільними дорогами: Краматорськ – 163 км, Маріуполь – 100 км, Дніпро – 227 км.
- ✓ Економічна спеціалізація – вугледобувна промисловість представлена ДП «Шахта ім. М.С. Сургая», ДП «Шахтоуправління «Півненнодонбаська № 1», сільське господарство – ТОВ «АГРОТИС», транспортне обслуговування – ТОВ «Південтрансбуд».
- ✓ Територіальна громада після об'єдання отримала можливість розвитку сільського господарства та сільгосппереробки.

Торецька міська територіальна громада із адміністративним центром у місті обласного значення Торецьк. У Торецькій громаді введено військово-цивільну адміністрацію. Громада розташована на лінії розмежування.

- ✓ Загальна площа громади після об'єдання склала 62 км².
- ✓ Чисельність населення 67,39 тис. осіб.

- ✓ Відстань від міста Торецьк автомобільними дорогами: Краматорськ – 55 км, Харків – 251 км, Дніпро – 251 км.
- ✓ Економічна спеціалізація громади – вугледобувна промисловість представлена Державним підприємством «Торецьквугілля», Товариством з додатковою відповіальністю «Орендне підприємство «шахта ім. Святої Матрони Московської», Філією збагачувальної фабрики «Щербинівська» ТОВ «Донінтервугілля», машинобудування представлене Командитним товариством «Сенсор - Універсал».

4. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

4.1. Базові припущення розвитку України на 2021 – 2023 роки

Базові припущення, що вплинуть на розвиток вугільних громад Платформи, сформульовані на підставі даних прогнозу економічного та соціального розвитку України на 2021 – 2023 роки (роздробник Міністерство економіки, торгівлі та сільського господарства, схвалено Постановою КМУ від 29.07.2020 № 671).

4.1.1. Підтримка вітчизняного виробництва відбудуватиметься шляхом створення умов для розвитку промисловості, орієнтованої на процес декарбонізації та виробництва високотехнологічної продукції, що формуватиме ефективну структуру промисловості з підвищеннем питомої ваги науковоємних галузей з виробництва продукції поглибленої переробки та кінцевого споживання з високою часткою додаткової вартості, із зменшенням енерго- та ресурсоємності продукції.

Зростання ВВП на рівні 4,6% у 2021 році, на 4,3% – у 2022 році, на 4,7% – у 2023 році.

4.1.2. Розширення ринків збуту за рахунок входження до пріоритетних і найбільш ефективних для національної економіки секторів світового ринку. Прогнозується поглиблення зовнішньоекономічних відносин з країнами Європейського Союзу, Азії та Африки. Укладення угод про вільну торгівлю з ключовими торговельними партнерами України, досягнення зменшення мит на українську продукцію на ключових ринках через виконання Угоди про асоціацію з ЄС, інших угод про зони вільної торгівлі, їх оновлення, використання можливостей СОТ.

4.1.3. Зниження енергетичної залежності, диверсифікація джерел постачання енергоресурсів, розвиток відновлюваних та низьковуглецевих джерел енергії, інтеграція енергетичних ринків до європейських ринків. Дія механізму «зеленого» тарифу в рамках виконання завдань, передбачених Енергетичною стратегією України на період до 2035 року, стимулюватиме виробництво обладнання для альтернативної енергетики.

4.1.4. Розвиток малого та середнього бізнесу через розширення існуючих програм кредитної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва. Спрощення реєстрації особистих селянських господарств як суб'єктів господарювання та отримання необхідної дозвільної документації для введення в обіг сільськогосподарської продукції, проведення дерегуляції з питань землеустрою, усунення регуляторних бар'єрів для отримання суб'єктами господарювання державної допомоги для реалізації інвестиційних програм (проектів) регіонального розвитку, що також сприятиме підвищенню конкуренції на ринку.

4.1.5. Запровадження з 1 липня 2021 року обігу землі сільськогосподарського призначення дозволить збільшити кількість робочих місць у сільській місцевості, підвищити інвестиційну привабливість сільського господарства. Успішна реалізація програми фінансової підтримки дрібних фермерів, а також стабільна державна підтримка виробників продукції тваринництва та садівництва, розвитку фермерських господарств, сільськогосподарських кооперацій. **Подальше збільшення сировинної бази з боку сільського господарства**, розширення переробних потужностей з формуванням більшого ланцюга створення доданої вартості на території України

4.1.6. Продовжиться процес діджиталізації та автоматизації економіки, що дозволить знизити витрати, зокрема державні, на надання відповідних послуг. Відбудуватиметься переведення найбільш популярних публічних послуг в електронну форму, запроваджуватимуться системи моніторингу та оцінки якості надання публічних послуг, відбудуватиметься розвиток різноманітних електронних інформаційних засобів, розширюватиметься доступ до інтернет-ресурсів, мобільних технологій тощо.

У 2023 році частка цифрової економіки у ВВП України орієнтовно зросте до рівня 5,2 відсотка проти 4,4 відсотка на кінець 2019 року.

4.1.7. Прискорене зростання інвестиційних потоків в українську економіку обумовлюватиметься необхідністю подальшої реструктуризації старих та придбання нових основних засобів виробництва, реалізації нових, стратегічно важливих для держави та регіонів інфраструктурних інвестиційних проектів. Передбачається розвиток індустріальних парків як інвестиційних майданчиків з усією необхідною інженерно-технічною та транспортною інфраструктурою, поширення практики застосування механізмів спільного інвестування, а також забезпечення ефективної та прозорої співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Очікується стійке помірне нарощення обсягів іноземних інвестицій у 2021-2023 роках у середньому на рівні 4,1 млрд доларів США щорічно після очікуваного відтоку у кризовий період 2020 року (чистий відток на 1,5-2 млрд доларів США).

4.1.8. Пріоритетність у державній підтримці надаватиметься інфраструктурним проектам у сфері енергетики, транспорту та житлово-комунального господарства, зокрема і Донбасу. Триватиме активна співпраця з міжнародними фінансовими організаціями та країнами-партнерами у напрямі залучення кредитних коштів для впровадження пріоритетних державних інвестиційних проектів, спрямованих на розширення та підвищення якості транспортної та енергетичної інфраструктури, відновлення регіонів, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації, серед яких відновлення тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після їх реінтеграції в єдиний конституційний простір України, а також надання підтримки внутрішньо переміщеним особам.

Прогнозується зростання валового нагромадження основного капіталу (ВНОК) у середньому на 13,1% щорічно за період 2021-2023 років. Такий рівень євищим за прогнозований раніше.

4.1.9. В цілому у 2021-2023 роках розвиток реального сектора економіки буде формуватися під впливом **уроків, винесених з «коронакризи»**. Драйвером розвитку у виробничій сфері буде переосмислення характеру ведення бізнесу. Зокрема, підприємствам потрібно буде розширити свої маркетингові стратегії і збільшити контент послуг, які надаватимуться посередництвом цифрових платформ. Такі дії стимулюватимуть подальший розвиток IT-сфери, сфери реклами та консалтингових послуг, розвиток безготівкових розрахунків і ряду інших цифрових елементів нової економіки. Значних інвестицій нова стратегія розвитку МСП не потребуватиме.

4.1.10. Демографічна ситуація у середньостроковій перспективі залишатиметься складною на тлі негативного впливу світової пандемії та характеризуватиметься подальшим поступовим зниженням загальної кількості населення. Така ситуація простежується впродовж багатьох останніх років. Так, середньорічна чисельність наявного населення держави **прогнозується на рівні 41,3 млн осіб в середньому у 2021-2023 роках (у 2021 році – 41,5 млн осіб) порівняно з 42,3 млн осіб у 2017-2019 роках.**

4.1.11. Посилюватиметься попит і на професійні навики з впровадження цифровізації економіки, які досягнуть максимуму в 2023 році. Так, за оцінками Мінекономіки, у випадку розвитку цифровізації економіки за трендом, який склався в останні роки, у 2021-2023 роках внаслідок адаптації технологій автоматизації зростатиме попит на фахівців з цифровізації в таких галузях як «Транспорт», «Переробна промисловість» та «Сільське, лісове та рибне господарство», де потенціал автоматизації за оцінками McKinsey Global Institute дорівнює близько 600 тисяч відсотків.

4.2. Сценарії розвитку вугільних громад Платформи сталого розвитку

Першим кроком на шляху стратегування є розуміння наявного ландшафту території, який змінюється з плином часу, що під впливом різних чинників може по-різному формувати тренди змін. Тому ці тренди можуть бути інерційними, якщо ми спостерігатимемо за процесом «пасивно», або можуть привести до якісних змін, якщо ми виявлятимемо нові «точки росту» і впливатимемо на їхню активізацію.

У першому випадку, за відсутності направлених дій в «точках росту», ми отримаємо сценарій розвитку № 1.

Сценарій розвитку №1 «ПАСИВНИЙ – спостерігати без активного втручання»

1. Розвиток економіки у вугільних громадах в умовах декарбонізації відбувається «мляво», переважно за рахунок самозайнятості та малого бізнесу.
2. У громадах відсутній інноваційний розвиток, інновації застосовуються виключно у сфері цифровізації надання послуг. Виробнича діяльність підприємств здійснюється з використанням застарілих енерговитратних технологічних процесів та обладнання. Відсутні партнерства бізнесу із науковими, науково-дослідними організаціями та ЗВО.
3. Обмежений доступ бізнесу до фінансів та людських ресурсів через відтік кадрів, молоді та внутрішньо переміщених осіб до інших регіонів України.
4. В економіку громад входять сільськогосподарські підприємства, які здійснюють діяльність у приєднаних до громад сільських територіях. Сільськогосподарські підприємства працюють у сфері рослинництва, відсутній розвиток тваринництва та глибокої переробки сільськогосподарської продукції.
5. Залучення капітальних інвестицій у громади відбувається за рахунок державних коштів та міжнародної технічної допомоги. Відсутня екологічна збалансованість розвитку громад Платформи.
6. Створення ефективної системи та демократизація процесів управління відбувається виключно за ініціативи громадськості та за підтримки міжнародних донорських організацій.
7. Використання коштів місцевих бюджетів базується на забезпеченні мінімальних стандартів соціального розвитку та «залатуванні дірок». Відсутні принципи гендерного бюджетування та орієнтування на потреби громадян.

Сценарій розвитку може бути сформований шляхом змін на наявному ландшафті, в результаті визначеного спрямування активних дій у «точках росту» одного або декількох чинників, що визначають нові вектори змін та формування горизонту нового ландшафту.

Тому важливим кроком у стратегуванні є здійснення стратегічного вибору на підставі аналізу стану розвитку громад та базових припущень розвитку України на 2021 – 2027 роки в ситуації більшої або меншої невизначеності, формування бажаного сценарію розвитку подій через пошук і активізацію «нових точок» (сценарій розвитку громади № 2).

Сценарій розвитку № 2 «АКТИВНИЙ – управляти розвитком через виявлення «нових точок росту» та вихід на нові тренди якісних змін»

1. Системна справедлива трансформація (Just Transition) на підставі запровадженої нової моделі розвитку громад Платформи сталого розвитку, що передбачає гідне життя та чесний заробіток

усім працівникам та спільнотам, на які вплине процес відмови від викопного палива (ліквідація виробничих потужностей, вугледобувних підприємств тощо).

- 2.** Зміна структури економіки громад та орієнтація на нову модель, а саме інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад, яка формуватиметься в умовах декарбонізації за рахунок застосування стимулів розвитку інноваційних виробництв та відповідної екосистеми інноваційного підприємництва.
- 3.** Створення спільної ефективної бізнес-інфраструктури у громадах: спільні інституції місцевого економічного розвитку та залучення інвестицій, спільна мережа інституцій підтримки бізнесу, підтримка стартапів, створення індустріальних парків, консалтингова підтримка підприємництва, зокрема колишніх працівників вугледобуваних підприємств, внутрішньо переміщених осіб, молоді.
- 4.** Надання нових конкурентних знань та компетенцій колишнім працівникам вугледобувних підприємств для працевлаштування в нових галузях економіки через належну систему підготовки / перепідготовки кадрів.
- 5.** Сільський розвиток у громадах, зорієнтований на зростання доданої вартості та сільгоппереробку
- 6.** Енерго- та ресурсонезалежні, екологічно дружні громади із впровадженням відновлюваних джерел енергії та зеленої економіки.
- 7.** Активна інвестиційна діяльність громад Платформи, ефективний спільний маркетинг та брендинг, виставкова діяльність та активні міжнародні зв'язки громад.
- 8.** Громади із трансформованими просторами для якісного життя, відпочинку та розвитку із розвиненим арт-середовищем для молодих креативних людей, внутрішньо переміщених осіб тощо.
- 9.** Створення ефективної системи управління та комунікацій у громадах Платформи на засадах організаційної результативності та цифровізації, зокрема в сільській місцевості. Демократизація процесів прийняття управлінських рішень та впровадження різноманітних форм громадської участі.
- 10.** Людський розвиток орієнтований на створення креативного, безпечного, гендерно-орієнтованого, зберігаючого здоров'я, інклюзивного та привабливого простору громад, спрямованого на потреби нової економіки та жителів громад.
- 11.** Створення безпечного простору та забезпечення спільної безпеки громад Платформи з урахуванням наближеності до лінії розмежування.

5. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Стратегічне бачення – це майбутній образ об'єднаних громад, що має оволодіти всіма активними учасниками життя у громадах і надихати їх на зміни щодо трансформації розвитку. Стратегічне бачення має більш далекі горизонти, ніж сама Стратегія, і демонструє уявлення людей про стан розвитку території через 20-30 років.

Зміст Бачення має бути достатньо конкретним для зосередження уваги на напрямах і майбутніх стратегічних та оперативних цілях. Разом з цим, він має бути достатньо широким для врахування планів дій – ідей і проектів, які допоможуть втілити Стратегію у життя.

Формулювання громадами Платформи сталого розвитку стратегічного бачення Стратегії трансформації відбувалось у два етапи. А саме:

На першому етапі протягом березня 2021 року була проведена самостійна робота кожної міської команди – Покровської, Мирноградської, Добропільської, Селидівської, Новогродівської, Вугледарської та Торецької громад – над формуванням власного варіанту стратегічного бачення трансформації розвитку вугільних громад Платформи.

Для реалізації цього етапу координатори стратегічного планування від громад самостійно організували засідання членів міських команд на рівні громад і напрацювали власний варіант **БАЧЕННЯ** трансформації майбутнього розвитку вугільних громад Платформи.

Бачення, сформульоване міськими командами, було розміщено на спільному для роботи громад та експертів зі супровождження стратегічного планування Google-диску за відповідним посиланням.

На другому етапі відбулась спільна робота представників усіх міських команд громад Платформи над узагальненням всіх пропозицій та відпрацюванням єдиного проекту узгодженого **БАЧЕННЯ** в онлайн-форматі на засіданні, яке відбулося **13 квітня 2021 року**.

І вже на третьому етапі, під час спільного засідання Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації вугільних громад, яке вібулося **29 квітня 2021 року**, був затверджений остаточний варіант стратегічного бачення:

Стратегічне бачення (ВІЗЯ)

ГРОМАДИ ПЛАТФОРМИ – це спільнота «трансформаційного лідерства», яка сформувала нову ідентичність регіону, вільну від вуглеводувної залежності.

- Привабливе для інвестора **партнерство громад** з ефективним врядуванням, диверсифікованою зеленою та інноваційною економікою, з багатою шахтарською історією та культурною спадщиною.
- Інклюзивний простір, де **мешканці та бізнес почуються в безпеці, отримують якісні послуги, розвиваються та самореалізовуються**

6. СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР. ХРОНОЛОГІЯ ПРОЦЕСУ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

Робочий комітет з розробки Стратегії трансформації був сформований улітку 2020 року шляхом затвердження делегації до його складу від кожної громади розпорядженнями міського голови/голови ВЦВ.

- № 445-р від 27.07.2020 – Торецька громада
- № 192/6-20 від 17.06.2020 року – Вугледарська громада
- № 118-р від 23.07.2020 року – Новогродівська громада
- № 70-р від 24.07.2020 року – Добропільська міська рада
- № 67-р від 23.07.2020 року – Селидівська міська рада
- № 353р від 26.11.2020 року – Мирноградська міська рада
- № 565р від 27.11.2020 року – Покровська міська рада

Основою для формування РК стали спільні обговорення представників трьох міжнародних проектів із керівництвом громад. Після формування РК відбулося його перше установче засідання 29 липня 2020 року. Це стало першим кроком до майбутньої роботи над Стратегією трансформації, оскільки було досягнуто домовленостей стосовно необхідності такої роботи та об'єднання зусиль навколо визначення нових точок економічного зростання та трансформації, а також ознайомлення із думкою безпосередньо керівників вугільних територій стосовно бачення та стратегічного вибору щодо якісних змін.

Таблиця 1. Хронологія проведення зустрічей із міськими головами вугільних громад Донецької області

N п/п	Громада	Дата зустрічі
1.	Новогродівська міська т/г	14.09.2020 року
2.	Селидівська міська т/г	14.09.2021 року
3.	Добропільська міська т/г	15.09.2021 року
4.	Вугледарська міська т/г	15.09.2021 року
5.	Торецька міська т/г	16.09.2021 року
6.	Покровська міська т/г	16.09.2021 року
7.	Мирноградська міська т/г	16.09.2021 року

Стратегічні напрацювання відбувались під час проведення публічних обговорень ОНЛАЙН-засідань Ради з розробки та реалізації Стратегії трансформації та Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації.

Таблиця 2. Хронологія проведення засідань Ради з розробки та реалізації Стратегії та Робочого Комітету з розробки Стратегії

Формат публічних обговорень	Дата проведення	Результати
Перше засідання Ради з розробки та реалізації Стратегії трансформації	18 листопада 2020 року	Затвердження Положень та структури робочих органів розробки Стратегії трансформації
Спільне друге засідання Ради з розробки та реалізації Стратегії трансформації та перше засідання Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації	29 липня 2020 року	Затверджено методологію та Дорожню карту розробки Стратегії трансформації вугільних громад і процесу збору даних та інформації для діагностики й прогнозу
Друге засідання Робочого Комітету з розробки Стратегії трансформації	16 грудня 2020 року	<p>На засіданні затверджено результати діагностики громад Платформи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Профіль вугільних громад Платформи (аналітично-описова частина до Стратегії трансформації) (додається) ➤ Звіт за результатами опитування бізнесу громад Платформи (додається) ➤ Звіт за результатами опитування лідерів громад Платформи (додається) <p>Визначені та затверджені 5 стратегічних напрямів трансформації громад Платформи сталого розвитку</p>
Третє засідання Робочого комітету з розробки Стратегії трансформації	23 лютого 2021 року	На засіданні затверджено результати дослідження SWOT-аналізу за стратегічними (пріоритетними) напрямами (додається)
Четверте засідання Робочого комітету з розробки Стратегії трансформації	29 квітня 2021 року	На засіданні затверджені Плани дій («дерево цілей») до стратегічних напрямів, стратегічні, оперативні цілі та потенційні проекти

«Дерево цілей» (План дій), яке стало основою стратегічного вибору та структури Стратегії трансформації вугільних громад, розпочало формуватися на підставі стратегічних напрямів, затверджених на другому засіданні Робочого комітету 16 грудня 2020 року.

Вибір стратегічних напрямів здійснювався членами Робочого комітету в онлайн-режимі шляхом голосування. Учасникам було запропоновано проголосувати за пріоритетні напрями із такого переліку:

- Розвиток МСП
- Залучення інвестицій
- Відновлювані джерела енергії та енергоefективність
- Зміна структури економіки
- Агропромисловий комплекс
- Розвиток людського капіталу
- Умови для зайнятості молоді

- Інфраструктура
- Ефективне управління, цифровізація та послуги
- Захист та відновлення навколошнього середовища
- Комфортні умови проживання
- Розвиток спільнотних інституцій
- Розвиток туризму
- Участь громадян та розвиток об'єднань громадян

У результаті найбільшу кількість голосів із значним відривом отримали такі стратегічні напрями, які й було взято до формування «дерева цілей», а саме:

A. ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

B. ЗМІНА СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ

C. РОЗВИТОК МСП

D. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

E. ВІДНОВЛЮВАННЯ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Напрацювання Плану дій («дерева цілей») до кожного стратегічного напряму відбувалось під час проведення публічних обговорень та онлайн-засідань Робочого Комітету, тематичних підгруп та міських команд.

Велика частина роботи з напрацювання стратегічних, оперативних цілей та проєктів, а також індикаторів до стратегічних напрямів здійснювалася під час онлайн-засідань тематичних підгруп та міських команд громад Платформи під координуванням міжнародних партнерів.

Таблиця 3. Хронологія проведення засідань тематичних підгруп та міських команд

Стратегічний напрям	Формат публічного обговорення	Дата проведення	Результати
Стратегічний напрям А «Зміна структури економіки»	Засідання тематичної підгрупи	19 січня 2021 року	Напрацювання досліджень SWOT-аналізу до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	17 березня 2021 року	Напрацювання стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Засідання збірної міської команди (Покровськ, Мирноград, Добропілля)	8 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Засідання збірної міської команди (Селидове, Новогродівка)	9 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Засідання збірної міської команди (Торецьк, Вугледар)	9 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Підсумкове засідання тематичної підгрупи	23 квітня 2021 року	Напрацювання проєктів та індикаторів, які оцінюють результативність реалізації стратегічних та оперативних цілей
Стратегічний напрям В. «Залучення інвестицій»	Засідання тематичної підгрупи	21 січня 2021 року	Напрацювання досліджень SWOT-аналізу до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	12 березня 2021 року	Напрацювання стратегічних цілей до стратегічного напряму

	Засідання збірної міської команди (Покровськ, Мирноград, Добропілля)	8 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Засідання збірної міської команди (Селидове, Новогродівка)	9 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Засідання збірної міської команди (Торецьк, Вугледар)	9 квітня 2021 року	Напрацювання оперативних/ стратегічних цілей до стратегічного напряму
	Підсумкове засідання тематичної підгрупи	20 квітня 2021 року	Напрацювання проектів та індикаторів, які оцінюють результативність реалізації стратегічних та оперативних цілей
Стратегічний напрям С. «Розвиток МСП»	Засідання тематичної підгрупи	20 січня 2021 року	Напрацювання досліджень SWOT-аналізу до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	11 березня 2021 року	Напрацювання стратегічних та оперативних цілей до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	01 квітня 2021 року	Напрацювання стратегічних, оперативних цілей та проектів до стратегічного напряму
	Підсумкове засідання тематичної групи	13 травня 2021 року	Напрацювання індикаторів, які оцінюють результативність досягнення стратегічних та оперативних цілей
Стратегічний напрям D. «Розвиток людського капіталу»	Засідання тематичної підгрупи	20 січня 2021 року	Напрацювання досліджень SWOT-аналізу до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	10 березня 2021 року	Напрацювання стратегічних та оперативних цілей до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	31 березня 2021 року	Напрацювання проектів та індикаторів до стратегічного напряму
	Підсумкове засідання тематичної підгрупи	19 квітня 2021 року	Обговорення остаточного варіанту стратегічних, оперативних цілей та проектів
Стратегічний напрям Е. «Відновлювані джерела енергії та енергоефектиvnість»	Засідання тематичної підгрупи	21 січня 2021 року	Напрацювання досліджень SWOT-аналізу до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	19 березня 2021 року	Напрацювання стратегічних та оперативних цілей до стратегічного напряму
	Засідання тематичної підгрупи	07 квітня 2021 року	Напрацювання проектів та індикаторів до стратегічного напряму
	Підсумкове засідання тематичної підгрупи	21 квітня 2021 року	Обговорення остаточного варіанту стратегічних, оперативних цілей та проектів

Для індивідуальної/ самостійної роботи вугільних громад над стратегічними напрямами було розроблено Google-форми, в яких у проміжках між засіданнями члени тематичних підгруп та міських команд громад Платформи відпрацьовували домашнє завдання протягом березня-квітня 2021 року.

Кожна громада мала свою особисту сторінку в цій Google-формі та була залучена до відпрацювання формулювань стратегічних, оперативних цілей і проектів, завдань та результатів реалізації цілей, індикаторів для стратегічних та оперативних цілей. Після чого консультантами проєкту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України» було зроблено узагальнення напрацювань та їх включення до тексту Стратегії трансформації.

Під час публічних онлайн-засідань та індивідуальної роботи міських команд розроблені Плани дій («дерево цілей») до стратегічних цілей «Зміна структури економіки» та «Залучення інвестицій» включили напрацювання професіоналів різних сфер громад Платформи – економістів, архітекторів, спеціалістів ЖКГ, культури, спорту, соціального захисту, роботи з молоддю, енергетиків, освітян, громадських лідерів, підприємців, спеціалістів центрів зайнятості тощо.

7. Стратегічні напрями

Міжнародними партнерами, які супроводжували розробку Стратегії трансформації, було прийнято рішення про розподіл між партнерами стратегічних напрямів та відповідальності за супроводження відпрацювання до них Планів дій («дерева цілей») із громадами.

Таблиця 4. Розподіл відповідальності між партнерами за супроводження розробки Планів дій до стратегічних напрямів

Стратегічний напрям	Партнер
A.Залучення інвестицій	Проєкт міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»
B.Зміна структури економіки	Проєкт міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»
C.Розвиток МСП	Проєкт міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу FORBIZ EU4Business «Створення кращого бізнес-середовища»
D.Розвиток людського капіталу	Проект за підтримки Німецького Уряду «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу»
E.Відновлювані джерела енергії та енергоефективність	Проект за підтримки Німецького Уряду «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу»

7.1. Стратегічний напрям А. «ЗМІНА СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ»

Даний підрозділ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»

«Дерево цілей» до стратегічного напряму «Зміна структури економіки» було напрацьовано та обговорено на засіданнях тематичних підгруп та міських команд:

- 19 січня 2021 року – засідання тематичної підгрупи;
- 17 березня 2021 року – засідання тематичної підгрупи;
- 8 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Покровськ, Мирноград, Добропілля)
- 9 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Селидове, Новогродівка)
- 9 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Торецьк, Вугледар)
- 23 квітня 2021 року – підсумкове засідання тематичної підгрупи

На засіданні Робочого комітету з розробки Стратегії трансформації, яке відбулося 29 квітня 2021 року, стратегічні та оперативні цілі до стратегічного напряму «Зміна структури економіки» було затверджено.

Цей напрям відповідає стратегічній цілі «Оновлена, конкурентоспроможна економіка» та завданням її виконання Стратегії розвитку Донецької області на період 2021 – 2027 років.

Для визначення стратегічних проблем, які необхідно вирішити в рамках згаданого напряму, було використано:

- Профіль вугільних громад Платформи (аналітично-описова частина до Стратегії трансформації), затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- Звіт за результатами опитування бізнесу громад Платформи, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- Звіт за результатами опитування лідерів громад Платформи, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- SWOT-аналіз за стратегічним напрямом, відпрацьований на засіданні тематичної підгрупи 19 січня 2021 року та затверджений на засіданні Робочого Комітету від 23 лютого 2021 року

Аналіз показав такий перелік стратегічних проблем із напрямку розвитку «Зміна структури економіки»:

Стратегічні проблеми

- Монопрофільність економіки громад та залежність від вуглевидобувної промисловості;
- Відсутня інфраструктура підтримки диверсифікації економіки громад та розвитку інноваційних виробництв;
- Відсутня ефективна системна підтримка сільського господарства та сільгоспереробки;
- Відсутня система підтримки кластерів;

- Відсутня виробнича кооперація;
- Низький рівень розвитку інноваційності та замкнутого циклу в економіці громад;
- Низький рівень розвитку креативних індустрій;
- Неefективна система підготовки/підвищення кваліфікації/перекваліфікації кадрів, орієнтованих на нові галузі економіки;
- Дефіцит кадрів у сільській місцевості;
- Екологічне навантаження внаслідок діяльності вугледобувних підприємств;
- Низький рівень екоосвіти для населення;
- Необхідність реформування освітніх, культурних, здоров'язберігаючих та спортивних просторів для забезпечення належної якості життя населення;
- Необхідність реформування системи профільної середньої освіти;
- Низький рівень цифровізації управління та сервісів для бізнесу та громадян;
- Низький рівень залучення молоді у сферу підприємництва та креативних індустрій

Подолання проблем відбуватиметься шляхом формування спільної міжмуніципальної політики громад Платформи сталого розвитку, спрямованої на реалізацію моделі справедливої трансформації, яка передбачає диверсифікацію економік вугільних моногромад, прискорення діджиталізації задля імплементації «зеленого» енергетичного переходу до низьковуглецевої економіки з дотриманням принципів соціальної справедливості та справедливої зайнятості, щоб забезпечити гідне життя працівників і спільнот у вугільних громадах.

Виконання цих завдань підкріплюється внутрішньою мотивацією і готовністю громад Платформи використовувати інструменти міжмуніципальної співпраці, ППП, міжсекторальної взаємодії тощо.

Що необхідно зробити для вирішення стратегічних проблем:

- сприяння диверсифікації економіки шляхом системної підтримки створення нових робочих місць в альтернативних вугледобувній промисловості галузях економіки;
- підтримка інноваційного підприємництва та креативних індустрій;
- підтримка підприємницьких ініціатив у сфері «зеленої» циркулярної економіки;
- впровадження системної підтримки розвитку сільського господарства та сільгospпередобки;
- формування привабливої туристичної інфраструктури та започаткування нових послуг для туристів;
- створення молодіжних Центрів інновацій, креативної економіки та робототехніки в громадах Платформи;
- створення ефективної системи підготовки кваліфікованих кадрів, орієнтованої на нові види економічної діяльності;
- реформування системи профорієнтації молоді на базі сучасних модернізованих мереж та закладів освіти;
- дуальна освіта;
- перетворення освітніх, культурних, здоров'язберігаючих та спортивних просторів громад на комфортні, дружні до довкілля та безпечні системи життя та розвитку;
- запровадження сучасного ефективного управління громад на засадах SMART;
- запровадження нових форм прямої демократії та залучення громадськості до прийняття управлінських рішень

Розроблення та реалізація такої політики можливі лише шляхом об'єднання зусиль місцевої влади, інституцій місцевого економічного розвитку та залучення інвестицій.

«Дерево цілей» до стратегічного напряму В. ЗМІНА СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічна ціль А.1. Нова модель економічного розвитку, орієнтована на інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад Платформи сталого розвитку	<p>ОЦ А.1.1. Створення системи підтримки НОВОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ, заснованої на засадах замкнутого циклу, декарбонізації та інноваційності</p> <p>ОЦ А.1.2. Нарощування доданої вартості виробництва кінцевих продуктів у сфері сільського господарства та сільгосппереробки</p> <p>ОЦ А.1.3. Створення системи підтримки кластерів та виробничої кооперації</p> <p>ОЦ А.1.4. Формування привабливої туристичної інфраструктури та започаткування нових послуг для туристів</p> <p>ОЦ А.1.5. Створення молодіжних Центрів інновацій, креативної економіки та робототехніки в громадах Платформи</p>
Стратегічна ціль А.2. Ефективна система підготовки кадрів, орієнтованих на нову модель економіки громад Платформи сталого розвитку	<p>ОЦ А.2.1. Створення ефективної системи підготовки кваліфікованих кадрів, орієнтованої на забезпечення нових видів економічної діяльності</p> <p>ОЦ А.2.2. Реформування системи профорієнтації молоді на базі сучасних модернізованих мереж та закладів освіти</p> <p>ОЦ А.2.3. Забезпечення сільського господарства та сільської місцевості кваліфікованими кадрами</p>
Стратегічна ціль А.3. Комфортні, дружні до довкілля та безпечні простори для життя та розвитку людини	<p>ОЦ А.3.1. Впровадження ефективної системи поводження з ТПВ</p> <p>ОЦ А.3.2. Формування світогляду людини, дружнього до довкілля; збереження екосистем у громадах</p> <p>ОЦ А.3.3. Впровадження сучасної системи управління житловим фондом та поліпшення його якості (ОСББ, управлюючі компанії)</p> <p>ОЦ А.3.4. Розвиток «зеленого» транспорту та безпечного благоустрою, орієнтованого на потреби громадян та бізнесу</p> <p>ОЦ А.3.5. Зміцнення систем цивільного захисту та запобігання надзвичайним ситуаціям</p>
Стратегічна ціль А.4. Ефективне врядування та цифровізація громад, орієнтована на потреби громадян та бізнесу	<p>ОЦ А.4.1. Запровадження сучасного ефективного управління громад на засадах SMART (ефективні організаційні структури, мережі, бази даних, SMART-громади)</p> <p>ОЦ А.4.2. Створення сучасної мережі Центрів надання адміністративних/соціальних послуг (МУЛЬТИЦЕНТРІВ) із доступними електронними сервісами</p> <p>ОЦ А.4.3. Створення сучасних, доступних та якісних просторів і сервісів для розвитку людини (освіта, культура, дозвілля, охорона здоров'я, спорт)</p> <p>ОЦ А.4.4. Впровадження нових форм прямих демократії, громадської участі (партиципація) та комунікацій із громадою</p>

7.1.1. Стратегічна ціль А.1. Нова модель економічного розвитку, орієнтована на інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад Платформи сталого розвитку

Впровадження такої моделі розвитку як «справедлива трансформація» полягає в тому, щоб планувати розвиток громад Платформи сталого розвитку, на які вплине процес відмови від викопного палива, у тісному зіставленні з соціальною справедливістю та справедливою зайнятістю, забезпечуючи гідне життя та заробіток усім працівникам та спільнотам.

Необхідно об'єднати зусилля вугільних громад Платформи навколо створення нових точок економічного зростання з урахуванням наявного економічного та людського потенціалу для диверсифікації економіки вугільних громад. У зв'язку із цим основою нової економічної моделі громад Платформи має стати «зелена» циркулярна економіка, яка вирішує питання підвищення ресурсної енергоефективності виробництва промислової продукції, зменшення викидів, що містять вуглець, а також питання зайнятості.

Громадам Платформи необхідно впровадити всебічну підтримку створення та стимулування розвитку в різних галузях економіки конкурентоздатних інноваційних підприємств, підприємницьких ініціатив у «зеленій» циркулярній економіці з урахуванням виробничого, трудового та інвестиційного потенціалів та потреб моногромад. Необхідно спрямовувати державні, міжнародні, приватні інвестиції у фінансування довготривалих сталих проектів з великою доданою вартістю та низьким впливом на довкілля, включно з використанням можливого потенціалу вугледобувних підприємств та майданчиків, зокрема шляхом їх надання бізнесу в оренду, концесію, управління, спільну діяльність або відчуження таких об'єктів чи корпоративних прав на них у порядку, передбаченому законодавством України.

Такими галузями економіки, які вже зараз потребують всебічної підтримки та можуть стати драйвером трансформації економік вугільних громад, є сільське господарство та сільгосппереробка, туризм, сфера креативних індустрій, зелена енергетика тощо. У відповідності до Постанови КМУ від 17 березня 2021 року № 208, якою затверджений Порядок використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України для створення Центрів креативної економіки, перед вугільними громадами Платформи відкрилась така можливість. Такі Центри стимулюватимуть підвищення економічної активності в громадах Платформи, культивуватимуть smart-підприємництво і сприятимуть зниженню безробіття та еміграції молоді. Центри можуть включати створення лабораторій, IT-школи, мікровиробництво, креативні простори для навчання та коворкінгу.

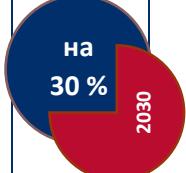
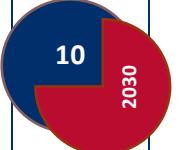
Сприяння посиленню міжсекторальних зв'язків, виробничої кооперації, ППП та включення моноіндустріальних громад до систем існуючих економічних кластерів в області та Україні значно підвищить конкурентоздатність та самодостатність економік моногромад.

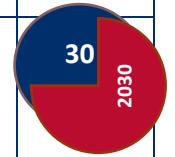
Створення інноваційної мережі Платформи за участі закладів вищої/передвищої освіти, у тому числі ДонНТУ м. Покровськ, бізнесу, науково-дослідних організацій, місцевих та регіональних інституцій місцевого економічного розвитку, молодіжних Центрів креативної економіки та робототехніки посилить роль наукових досліджень та розробок, генерації креативних ідей та проектів, зокрема щодо використання сировини, продуктів переробки вугледобувних підприємств, кліматичних ініціатив зі зменшенням негативного впливу вугільного виробництва на довкілля, цифровізації сервісів тощо.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника,	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ А.1.1. Створення системи підтримки НОВОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ, заснованої на засадах замкнутого циклу, декарбонізації та інноваційності	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1.Створений(i) Центр(i) креативної економіки в громадах Платформи з метою підтримки та надання послуг для підприємців – засновників нових видів економічної діяльності, зокрема на базі реорганізованих вугледобувних майданчиків/об'єктів 2.Розроблені бізнес-плани та подані для отримання допомоги МТД, національних та регіональних програм 3.Створена Платформа взаємодії місцевої влади із підприємцями на базі ОМС/ВЦА 4.Створені майданчики менторства для передачі досвіду від досвідчених підприємців до підприємців-початківців, історій успіхів підприємництва із залученням ЗМІ, соціальних мереж, зустрічей із зацікавленими сторонами 5.Створена система місцевих стимулів для підприємств та підприємців у нових галузях економіки 6.Створені та впроваджені бізнес-інкубатори в громадах Платформи	1.До 2030 року збільшення кількості робочих місць в галузях, альтернативних вугледобувній промисловості, у два рази	<p>в 2 рази</p>
ОЦ А.1.2. Нарощування доданої вартості виробництва кінцевих продуктів у сфері	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД,	1.Створена база сільськогосподарських виробників, фермерських та індивідуальних господарств 2.Розроблені бізнес-проекти та подані на отримання державної та міжнародної підтримки у сфері розвитку сільськогосподарської переробки, тваринництва, розвитку фермерських	3.До 2030 року збільшення обсягу інвестицій у сферу с/г та сільгосппереробки в 2 рази	<p>на 30%</p> <p>2030</p>

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника,	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
сільського господарства та сільгосппереробки		Приватні кошти	<p>господарств, садівництва, вирощування енергетичних культур тощо</p> <p>3. Організована система навчання та створена відповідна Платформа обміну знань і технологій для сільгоспвиробників з питань маркетингу, бізнес-планування, ЗЕД, фінансового менеджменту</p> <p>4. Організована підтримка сільгоспвиробників з боку дорадчих служб у громадах Платформи</p> <p>5. Побудовані та введенні в експлуатацію забайно-санітарні пункти (бойні)</p> <p>6. Створені лабораторії для аналізу ґрунтів, проведений хімічний аналіз шахтних вод та економічної доцільноти їх використання для зрошення сільськогосподарських угідь</p> <p>7. Створені оптові логістичні аграрні центри, овочесховища тощо</p> <p>8. Впроваджені сучасні інтенсивні технології та нові види виробництв у сфері сільського господарства та сільгосппереробки</p> <p>9. Впроваджена система (структурата) контролю за чергуванням сільськогосподарських культур і парів (сівозміна) на території всієї Платформи</p>	<p>4. До 2030 року збільшення кількості зареєстрованих сільгоспвиробників як СПД на 30%</p> 	
ОЦ А.1.3. Створення системи підтримки кластерів та виробничої кооперації	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Бугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	<p>1. Проведений кластерний аналіз та визначені кластери (економічна спеціалізація, учасники, механізми підтримки тощо)</p> <p>2. Впроваджені інструменти підтримки виявленіх виробничих кластерів, зокрема в рамках міжмуніципального співробітництва (освітні, інформаційні, організаційні, консультаційні послуги тощо)</p> <p>3. Створені кооперативи виробників, зокрема сільськогосподарські</p> <p>4. Створена Асоціація фермерів</p> <p>5. Створені учнівські кооперативи, впроваджена система майстеркласів для молоді</p>	<p>5. До 2030 року створення 10 виробничих кооперацій</p> 	
ОЦ А.1.4. Формування привабливої туристичної інфраструктури та започаткування нових послуг для туристів	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Бугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, приватні кошти	<p>1. Створені нові спільні туристичні маршрути та продукти сезонного, промислового туризму (шахти, кар'єри, заводи), культурного, зеленого, освітнього, гастрономічного та інших видів туризму</p> <p>2. Розбудована приваблива для туристів та мешканців громад інфраструктура розміщення, харчування, відпочинку та дозвілля (готелі, парки, сквери, зони відпочинку, лікувально-оздоровчі заклади, бази відпочинку)</p> <p>3. Відновлена культурна та історична спадщина, проведена ревіталізація історичних об'єктів та об'єктів туристичної інфраструктури (вузькоколійки, музеї шахт тощо)</p> <p>4. Створені 3-D віртуальні туристичні маршрути громадами Платформи</p> <p>5. Створені та впроваджені спільні форми подієвого туризму в громадах Платформи: фестивалі, ярмарки, свята, народні гуляння,</p>	<p>6. До 2030 року збільшення кількості туристів до громад Платформи в 2 рази</p> 	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника,	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
			концерти, тематичні історичні реконструкції тощо 6. Впроваджені в громадах Платформи виробництва сувенірної продукції з туристичною тематикою		
ОЦ А. 1.5. Створення молодіжних Центрів інновацій, креативної економіки та робототехніки в громадах Платформи	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, приватні кошти, національні та регіональні молодіжні конкурси	1. Створені молодіжні хаби креативних ідей, технологічних коворкінгів, на базі ревіталізованих просторів нефункціонуючих промислових майданчиків 2. Створена Майстерня стартапів на базі ДонНТУ з акцентом на перспективні та інноваційні галузі (SMART-спеціалізація) 3. Започатковані муніципальні конкурси для підтримки молодіжних інноваційних проектів 4. Створені інноваційні лабораторії, експериментальні виробничі простори на базі освітніх просторів 5. Створені Центри робототехніки та STEM-освіти на базі закладів середньої освіти громад Платформи 6. Створений спільний Центр креативної економіки для громад Платформи, який включає лабораторії, ІТ-школи, мікрорибництво, креативні простори для навчання та коворкінгу. 7. Створена інноваційна мережа генерації проектних ідей на базі ДонНТУ м. Покровськ за участі підприємців, громадських організацій, ОМС/ВЦА, Донецької обласній рівнівної ТПП, АРР Донецької області, асоціацій підприємців, інших інституцій підтримки бізнесу, науково-дослідних організацій та інтеграція створеної інноваційної мережі в міжнародні інноваційні мережі Європейських програм HORIZON, COSME тощо 8. Набуті спеціальні знання викладачами та студентами ДонНТУ для здійснення науково-дослідної роботи 9. Створена платформа обміну дослідницькими результатами і технологічними ноу-хау у впровадження технологічних методів у підприємницьку діяльність 10. Генеровані бізнес-ідеї та впроваджені стартапи в громадах Платформи	6. До 2030 року запровадження зо стартапів у громадах Платформи	 30 2030

7.1.2. Стратегічна ціль А.2. Ефективна система підготовки кадрів, орієнтованих на нову модель економіки громад Платформи

Справедлива трансформація вугільних громад Платформи передбачає створення *сталої моделі підготовки/перепідготовки кадрів, орієнтованих на нові види економічної діяльності* та запровадження дієвого механізму працевлаштування насамперед працівників, що будуть вивільнені у зв'язку з ліквідацією або консервацією вугледобувних підприємств. Окрім того, особлива увага

буде приділена працевлаштуванню не тільки колишніх працівників цих підприємств, але й молоді, жінок, ВПО та інших вразливих груп населення.

Люди, які вже давно працюють у вугледобуванні, повинні мати можливість перейти у зовсім нову для себе сферу через масштабні програми перекваліфікації або започаткування малого бізнесу. У зв'язку з цим виникає необхідність проведення анкетування зазначених груп населення щодо намірів навчання/перекваліфікації або організації підприємницької діяльності та запровадження різних форм формального та неформального навчання. Можуть бути створені неліцензійні курси, неформальні навчальні програми для покращення/набуття певних навичок відповідно до потреб нових видів економічної діяльності. Створені Тренінгові Центри для саморозвитку та профорієнтування молоді також значно покращать її працевлаштування в громадах Платформи.

Окрім того, необхідно провести аналіз професійно-кваліфікаційного розрізу кадрових потреб перспективних галузей економіки та підготовки відповідних рекомендацій до закладів освіти, міських Центрів зайнятості та інших навчальних центрів щодо забезпечення виявлених потреб у підготовці кадрів.

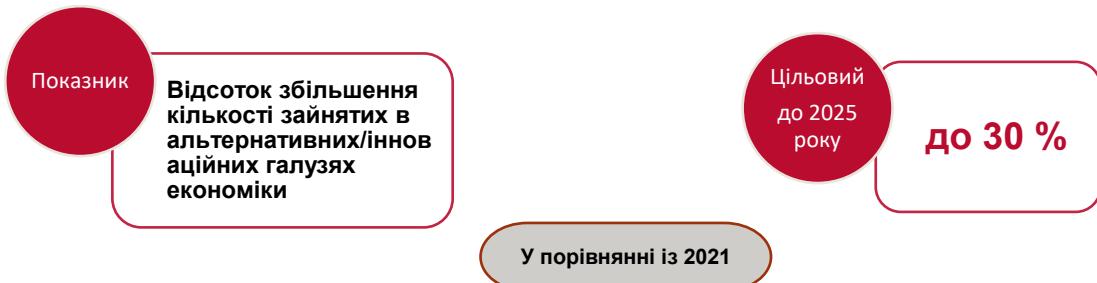
Цифровізовані профорієнтаційні послуги на базі центрів зайнятості, запроваджені мобільні додатки «Центр профорієнтації», «Центр професійно-технічної освіти», «Центр розвитку підприємництва», «Відеопосібник із складання бізнес-плану», чат-бокс у мессенджера Telegram для консультування клієнтів у онлайн-режимі значно покращать результати працевлаштування безробітних цільових груп.

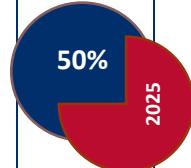
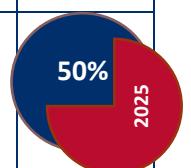
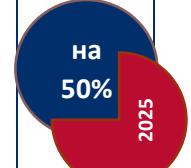
Необхідно провести реформу профільної середньої освіти та створити спроможну і збалансовану мережу профільних закладів середньої освіти (ліцеїв) у громадах Платформи із технологічним, математичним, філологічним та хіміко-біологічним профілями.

Необхідно впровадити дуальну освіту в усіх закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої, а також вищої освіти в громадах Платформи.

Система навчання (зокрема дистанційного) селян з питань підвищення продуктивності особистих селянських господарств та бізнес-планування може бути організованою на базі Консалтингових центрів при міських центрах зайнятості, формальних та неформальних освітніх центрах та закладах із залученням вузькопрофільних фахівців, національних та міжнародних експертів. Для навчання селян буде створена система менторства на базі демонстраційних ферм.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ А.2.1. Створення ефективної системи підготовки кваліфікованих кадрів, орієнтованої на забезпечення нових видів економічної діяльності	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Міський бюджет, Бюджети Центрів зайнятості ДФРР, Консорціу мний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	<p>1. Проведений аналіз професійно-кваліфікаційного розрізу потреб перспективних галузей економіки в громадах Платформи</p> <p>2. Підготовлені рекомендації для закладів освіти щодо необхідності отримання ліцензій з підготовки/перепідготовки кадрів для нових виробництв та застосування дуальної освіти</p> <p>3. Розроблені спільно з міськими Центрами зайнятості нові програми підготовки/перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних, зокрема вивільнених працівників вугледобувних підприємств</p> <p>4. Врахування інтересів місцевих роботодавців, їх безпосередня участь як у розробці переліку дефіцитних спеціальностей, потрібних навичок та компетенцій, так і у виборі закладів освіти</p> <p>5. Запроваджені інструменти трудової мобільності та дистанційної роботи на базі міських Центрів зайнятості, пропозиції безробітним особам наявних вакансій в інших регіонах України, а також дистанційних вакансій</p> <p>6. Проведене анкетування працівників вугледобувних підприємств щодо виявлення намірів перекваліфікації або організації підприємницької діяльності</p> <p>7. Цифровіовані профорієнтаційні послуги на базі центрів зайнятості, запроваджені мобільні додатки «Центр профорієнтації», «Центр професійно-технічної освіти», «Центр розвитку підприємництва», «Відеопосібник із складання бізнес-плану», чат-бокс у мессенджері Telegram для консультування клієнтів в онлайн-режимі</p> <p>8. Створені неліцензійні курси для покращення/ набуття певних навичок у відповідності до потреб нових видів економічної діяльності</p> <p>9. Створена спільна система безперервної освіти та підтримки дорослого населення громад Платформи для збільшення їх рівня компетенції та адаптації до нового ринку праці</p>	<p>1. До 2025 року зменшення рівня безробіття (% до економічно активного населення) на 50%</p> 	<p>2. До 2025 року збільшення частки осіб, які відкрили власну справу, на 50% (колишні працівники вугледобувних підприємств/молоді особи/ВПО)</p>
ОЦ А.2.2. Реформування системи профорієнтації молоді на базі сучасних модернізованих мереж та закладів освіти	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціу мний Фонд Донбасу, МТД Приватні кошти	<p>1. Проведена реформа профільної середньої освіти, спільно із Департаментом освіти та науки Донецької ОВЦА створена спроможна та збалансована мережа профільних закладів середньої освіти в громадах Платформи із технологічним, математичним, філологічним та хіміко-біологічним профілями з урахуванням потреб нової моделі економічного розвитку</p> <p>2. Впроваджена система дуальної освіти в усіх закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти в громадах Платформи</p>	<p>3. До 2025 року збільшення частки студентів, залучених до дуальної освіти, на 50%</p> 	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
			<p>3.Підготовлені рекомендації для СПД щодо впровадження нових гнучких форм трудових контрактів (учнівський договір, договір з нефіксованим робочим часом тощо)</p> <p>4.Впроваджені нові сучасні форми профорієнтації для молоді на базі закладів освіти: екскурсії для старшокласників на підприємства, які мають укладені договори із закладами освіти; факультативи для підвищення підприємницької компетенції в рамках програми Нової української школи (НУШ); майстер-класи, профорієнтаційні квести, змагально-мотиваційні та інтерактивні заходи, комунікаційно-профорієнтаційні майданчики для молоді «Твоя кар'єра», бізнес-школи молодого підприємця.</p> <p>5.Створені партнерства з батьками щодо профорієнтаційної роботи та свідомого вибору професії учнівською молоддю на базі міських центрів занятості та створені Клуби свідомого батьківства</p> <p>6. Створені Тренінгові Центри для саморозвитку молоді та профорієнтування молоді, організована підтримка молодіжних конкурсів і проектів, надання мікрогрантів на розвиток самозайнятості</p> <p>7.Створена спільна ОНЛАЙН-Платформа «Кар'єра»</p>		
ОЦ А.2.3. Забезпечення сільського господарства та сільської місцевості кваліфікованими кадрами	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вуглегірська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, приватні кошти	<p>1.Організована система навчання (зокрема дистанційного) для селян з питань підвищення продуктивності особистих селянських господарств та бізнес-планування на базі інституцій місцевого економічного розвитку, центрів зайнятості, закладів освіти</p> <p>2.Організована неформальна система навчання з питань сільського господарства та сільгospпередобробки для сільгospпередобробки та селян в рамках міжнародних та національних програм, розроблені навчальні програми (вирощування, збирання, переробка, постачання в межах громади/регіону/країни/поза межі, з питань маркетингу, бізнес-планування, ЗЕД, фінансового менеджменту)</p> <p>3. Створена система навчання та менторства для селян громад Платформи на базі демонстраційних ферм</p>	<p>1.До 2025 року частка індивідуальних селянських господарств у громадах Платформи, які зареєстрували СПД, зросла на 20%</p> <p>2.До 2030 року створено 10 демонстраційних ферм у громадах Платформи</p>	 20% 2025 10% 2030

7.1.3. Стратегічна ціль А.3. Комфортні, дружні до довкілля та безпечні простори для життя та розвитку людини

Значна частина зусиль громад Платформи сталого розвитку має спрямовуватись на розвиток інфраструктури, а саме – покращення стану навколошнього середовища, стану житлового фонду, благоустрою та безпеки громад.

Під особливим фокусом перебуває екологічна ситуація у вугільних громадах, оскільки вона і зараз залишається незадовільною. Справедлива трансформація громад Платформи, в першу чергу, направлена на досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколошнього природного середовища шляхом зниження екологічних ризиків, зокрема у зв'язку з закриттям вугледобувних підприємств, раціонального використання і зберігання відходів, рекультивації та озеленення породних відвалів, упровадження сучасної системи поводження з твердими побутовими відходами, зміцнення зеленого каркасу громад Платформи.

Успішне розв'язання проблеми екологічної безпеки можливе лише за умови *екологічної освіти* громадян, яка поєднується з їхнім екологічним вихованням та інформуванням населення про екологічні проблеми, упровадження нових правових інструментів з метою розширення можливостей участі громадськості у розв'язанні природоохоронних проблем. Спільнота громад Платформи мусить переглянути свої моральні парадигми, що призводять до деградації екологічної свідомості, та започаткувати проведення спільних екологічних акцій очистки екосистем водойм, лісних масивів та лісосмуг, рекреаційних зон громад Платформи.

Фізичний простір людини – це не тільки навколошнє середовище, але й якість житла. Всебічна підтримка розширення практик управління будинками через ОСББ шляхом створення місцевих Ресурсних центрів підтримки ОСББ, які надаватимуть інформаційну, консультаційну, навчальну, методичну підтримку населенню, значно покращить стан житлового фонду, який має високий ступень зносу. Ресурсні центри будуть надавати підтримку не тільки в створенні ОСББ, але й в розробці проектів, наприклад, тепломодернізації та отриманні фінансової допомоги в рамках державної програми «Енергодім».

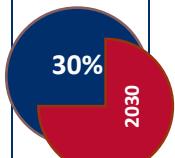
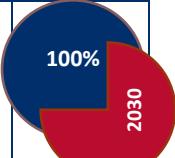
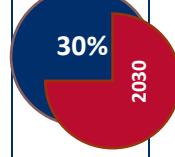
Спільна муніципальна політика громад Платформи повинна бути направлена на створення та підтримку мережі місцевих компаній для реалізації комплексу заходів, спрямованих на скорочення споживання енергоресурсів та термомодернізацію будівель. Забезпечення компаніям довгострокових контрактів із гарантованими обсягами робіт покращить передбачуваність операційної діяльності та створить нові робочі місця. Такі компанії можуть виконувати повний комплекс робіт від енергоаудиту до проєктування та будівництва.

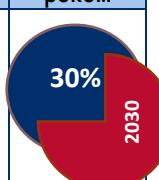
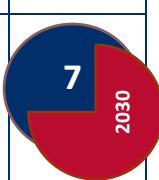
У зв'язку із «зеленим курсом» має бути вдосконалений і благоустрій громад Платформи, направлений на розвиток велоінфраструктури, мережі електrozаправних станцій для електромобілів, безпечну та доступну дорожньо-вуличну інфраструктуру громад Платформи, розумні зупинки, рекреаційні інклузивні та доступні зелені зони.

В умовах близькості розташування громад Платформи до лінії розмежування великого значення має спільне вирішення безпекових питань, а саме створення спільних безпекових центрів, зміцнення систем цивільного захисту та створення матеріальних резервів для запобігання надзвичайним ситуаціям у громадах Платформи.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні із 2021 роком
ОЦ А.3.1. Впровадження ефективної системи поводження з ТПВ	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	<p>1. Розроблена та впроваджена Концепція ефективної системи поводження з ТПВ в громадах Платформи</p> <p>2. Оновлена спецтехніка, облаштовані майданчики для збору ТПВ, організоване прибирання та санітарна обробка майданчиків поверхневих і заглиблених контейнерів у громадах Платформи</p> <p>3. Впроваджений роздільний збір сміття в громадах Платформи, впроваджена система навчання для населення</p> <p>4. Система полігонів у громадах Платформи безпечно та приведена у відповідність до санітарно-гігієнічних норм</p> <p>5. Побудовано та введено в експлуатацію підприємство з переробки пластику</p> <p>6. Побудований сміттєпереробний комплекс із застосуванням новітніх технологій</p> <p>7. Побудовані біогазові установки для переробки харчових відходів і отримання метану для заправки автомобілів</p>	1. До 2030 року 30 % від загального обсягу відходів в громадах Платформи переробляється	
				2. До 2030 року 50 відсотків населених пунктів громад Платформи запровадили роздільний збір сміття	
ОЦ А.3.2. Формування світогляду людини, дружнього до довкілля, збереження екосистем в громадах	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	<p>1. Започатковані спільні екологічні акції на території громад Платформи із залученням представників різних груп населення з очищення лісів, лісосмуг, берегів озер, річок та узбіччя доріг від сміття</p> <p>2. Впроваджена єдина система еколо-освітніх заходів з питань енергоефективності та «зеленого курсу» (конкурси команд екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім»; конкурси-виставки з аранжування квітів та флористики «Краса рідного краю», «Новорічна композиція», «Різдвяний сувенір»); тренінги; майстер-класи; виставки; конференції; громадські слухання; зелені відеотеки; вікторини; відзначення «екологічних» дат із широким залученням місцевих громад; фестивалі; зльтоти, Дні енергії)</p> <p>3. Збережена та розвинена екосистема річок та інших природних водойм (очищені береги, поглиблене русло), лісових фондів тощо</p> <p>4. Ліквідовані стихійні сміттезвалища в громадах Платформи</p>	3. До 2030 року 100% населених пунктів громад Платформи очищені від стихійних сміттезвалищ	
ОЦ А.3.3. Впровадження сучасної системи управління житловим фондом та поліпшення його якості (ОСББ, управлюючі компанії)	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, національні та регіональні конкурси, приватні кошти	<p>1. Створена мережа Ресурсних центрів підтримки ОСББ в громадах Платформи з метою надання інформаційної, консультаційної, навчальної, методичної підтримки населенню в питаннях створення ОСББ; виготовлення технічної документації на багатоквартирні будинки, розробки проектів модернізації житлового фонду</p> <p>2. Створені нові ОСББ, управлюючі компанії</p> <p>3. Створена мережа місцевих компаній для реалізації комплексу заходів, спрямованих на скорочення споживання енергоресурсів</p> <p>4. Термомодернізація будинків бюджетної сфери/житлових будинків</p>	4. До 2030 року 30 відсотків багатоквартирного житлового фонду громад Платформи сталого розвитку охоплено ОСББ	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні із 2021 роком
ОЦ А.3.4. Розвиток «зеленого» транспорту та безпечного благоустрою, орієнтованого на потреби громадян та бізнесу	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, національні та регіональні конкурси, приватні кошти	1. Проведена інвентаризація зелених насаджень, капітальний ремонт/нові зелені насадження в громадах 2. Створені пілотні безпечні квартали «Сучасний та безпечний квартал» (прибудинкова територія з дитячими майданчиками, велодоріжками, спортивними майданчиками, малими архітектурними формами, доступними доріжками для вразливих груп тощо) 3. Розвинена велоінфраструктура в громадах Платформи (велодоріжки, велопарковки) 4. Збудовані електrozаправні станції для електромобілів 5. Системно проводиться просвітницька кампанія серед учнівської молоді та населення з питань безпеки дорожнього руху 6. Впроваджені комплексні системи відеонагляду в місцях найбільшого скупчення людей 7. Безпечна та доступна дорожньо-вулична інфраструктура громад Платформи, розумні зупинки 8. Безпечний громадський транспорт	5. До 2030 року на 30 відсотків збільшена кількість зелених насаджень в громадах Платформи	
ОЦ А.3.5. Зміцнення систем цивільного захисту та запобігання надзвичайним ситуаціям	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, приватні кошти	1. Створені спільні Центри безпеки для громад Платформи 2. Створені ефективні місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення 3. Захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони) в громадах Платформи приведені у відповідність до вимог нормативних документів 4. Зміцнені матеріальні резерви в громадах для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій 5. Створена спільна для громад Безпекова платформа (зокрема ОНЛАЙН) за участі представників ОМС/ВЦА, МВС, ДСНС, ДМС, відділів з питань пробації	4. До 2030 року збільшено у 2 рази обсяг коштів, виділених на зміцнення матеріального резерву та засобів цивільного захисту в громадах Платформи	

7.1.4. Стратегічна ціль А.4. Ефективне врядування і цифровізація громад, орієнтована на потреби громадян та бізнесу

Справедлива трансформація передбачає створення належної якості життя на території вугільних громад *Платформи*. В результаті приєднання до вугільних міст сільських територій у відповідності до Перспективного плану формування громад Донецької області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 травня 2020 р. № 540-р, вугільні територіальні громади отримали нові повноваження у зв'язку з розширенням юрисдикції на сільську територію, що потребує формування ефективної структури управління ОМС/ВЦА, а також формування спроможних

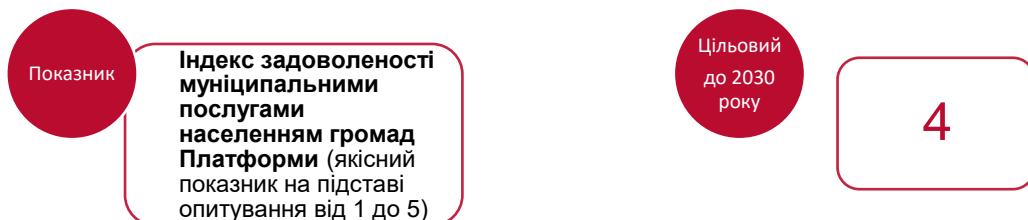
мереж надання якісних соціальних, освітніх, медичних, спортивних, культурних, адміністративних послуг з урахуванням сільських населених пунктів.

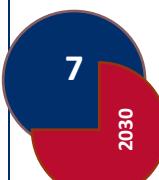
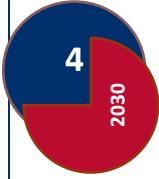
Ефективне муніципальне управління передбачає розбудову міжвідомчих, територіальних, професійних міжмуніципальних та міжнародних партнерств для всіх вугільних громад Платформи. Інституційне забезпечення їх розвитку, створення сучасних механізмів комунікації з громадськістю із застосуванням гендерних підходів сприятиме якості життя населення, посиливе конкурентоспроможність вугільних громад Платформи сталого розвитку. Прискорення процесу діджиталізації і впровадження сучасних цифрових технологій у сфері управління громадами перетворить їх на SMART-громади, які будуть розширювати та вдосконалювати електронні сервіси, платформи взаємодії та бази даних. А запровадження громадами Платформи спільних інструментів відкритого врядування, залучення громадян до прийняття управлінських рішень, впровадження різноманітних форм громадської участі налагодить ефективний зворотній зв'язок із громадами та сформує партисипативну модель управління, орієнтовану на потреби інклюзивних груп населення.

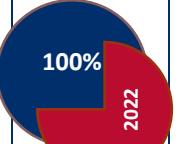
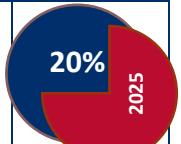
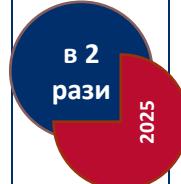
Створення сучасних та якісних освітніх, культурних та спортивних просторів стимулюватиме людський розвиток та припинить відтік людського капіталу до інших регіонів України. Спільна муніципальна молодіжна політика громад, яка базується на всеобщому забезпеченні інтересів і потреб молодих громадян з врахуванням особливостей та специфіки статей, забезпечить створення модернових молодіжних просторів розвитку молоді та самореалізації.

Залучення громадян до прийняття управлінських рішень в громадах, розвиток форм безпосередньої демократії сприятиме подальшому створенню сучасних публічних платформ партнерства влади, громади та бізнесу. Застосування партисипативного або учасницького бюджетування як інструменту прямої демократії сприятиме участі громадян у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансуван- ня	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення, 2030
ОЦ А. 4.1. Запровадження сучасного ефективного управління громад на засадах SMART (ефективні організаційні структури, мережі, бази даних, SMART-громади)	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вуглегарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1.Створені сучасні управлінські структури ОМС/ВЦА з урахуванням приєднаних сільських територій 2.Організовані старостинські округи на базі колишніх сільських рад, сформовані команди старост, які пройшли навчання 3.Проведена автономізація комунальних закладів, впроваджені нові підходи до їх управління, запроваджені стандарти клієнтського сервісу та забезпечений безбар'єрний доступ до приміщень соціальної інфраструктури, впроваджені електронні сервіси 4. Впроваджені нові моделі управління «SMART-громади» на основі цифрових технологій (електронний документообіг, створення електронного реєстру громадян, економічного профайлу, реєстрів ЖКГ, ГЕО-аналітики, система поіменного електронного голосування депутатів тощо) 5. Оновлені офіційні сайти громад Платформи з дотриманням єдиного дизайну за вимогою Державного агентства з питань електронного урядування України та у відповідності до потреб громадян та бізнесу 6.Підвищений рівень знань та компетенцій працівників ОМС/ВЦА щодо цифрової грамотності	1.До 2030 року в кожній громаді Платформи створено інформаційно-аналітичну систему управління (SMART- громада) (всього 7) 2.До 2030 року в кожній громаді Платформи оновлено/вдосконалено офіційний сайт ОМС/ВЦА (всього 7)	 7 2030
ОЦ А.4.2. Створення сучасної мережі Центрів надання адміністративних /соціальних послуг (МУЛЬТИЦЕНТРИ В) із доступними електронними сервісами	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вуглегарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1. Створена мережа сучасних ЦНАП/ЦСП в громадах Платформи із розширеним переліком послуг та електронними сервісами 2. Створені віддалені робочі місця ЦНАП/ЦСП в сільській місцевості, впровадження надання послуг із застосуванням «Мобільного кейсу» 3. Осучаснені, доступні, комфортні простори прийому громадян ЦНАП/ЦСП у відповідності до потреб громадян та СПД: фізична комфортність, банківські термінали, зонування приміщення, доступні кімнати для осіб із інвалідністю та інших маломобільних груп населення 4. Впроваджені корпоративні стандарти клієнтського сервісу надання адміністративних та соціальних послуг 5. Збудовані сучасні адміністративні МУЛЬТИЦЕНТРИ по типу Мариупольського (адміністративні, соціальні послуги, послуги Пенсійного Фонду та інші)	3. У 2030 році Індекс задоволеності населення якістю наданих адміністративних/соціальних послуг для всіх громад Платформи складає 4	 4 2030
ОЦ А.4.3. Створення сучасних, доступних та якісних просторів і сервісів для розвитку людини (освіта, культура, дозвілля,	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вуглегарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1.Створені спроможні мережі надання медичних, освітніх, культурних, спортивних послуг в рамках громад Платформи із визначенням Профілем закладів та переліком послуг, електронними сервісами 2.Створена якісно нова спортивна інфраструктура громад Платформи, багатофункціональні спортивні майданчики, спортивні простори для	3.До 2030 року в громадах Платформи зменшено абсолютний показник негативного приросту населення на 20 відсотків	 на 20% 2030

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення, 2030
охорона здоров'я, спорт)			<p>розвитку різних видів спорту (скейт-парк, ковзанка, воркаут тощо)</p> <p>3. Розширені мережі освітніх послуг для дітей з інвалідністю, інклюзивна освіта на базі закладів дошкільної та середньої освіти</p> <p>4. Цифровіовані освітні послуги та освітні платформи розвитку</p> <p>5. Створені якісно нові культурні поліфункціональні центри розвитку та дозвілля в громадах</p> <p>6. Цифровіовані медичні послуги, створені якісно нові медичні простори, обладнані сучасним медичним обладнанням, освітні Центри громадського здоров'я та профілактики захворюваності населення, включно з реабілітацією здоров'я в результаті наслідків роботи під землею</p> <p>7. Створені якісно нові будинки для людей похилого віку з інститутами (школами) третього віку, реабілітаційні центри</p> <p>8. Забезпечені кваліфікованими кадрами сфери охорони здоров'я, освіти, культури, спорту, створені центри освіти та обміну досвідом</p> <p>9.Придбане/ побудоване житло для ВПО, кваліфікованих кадрів на території громад Платформи</p>	4. До 2030 року на 50 відсотків збільшено охоплення населення заняттями спортом та фізкультурою, а також навчальними програмами зі здорового способу життя	 50% 2030
				5. До 2022 року всі заклади освіти перейшли на цифровіовані платформи надання освітніх послуг	 100% 2022
				6. До 2025 року частку молодих кадрів у сфері охорони здоров'я, освіти, культури та спорту збільшено на 20%	 20% 2025
ОЦ А. 4.4. Впровадження нових форм прямої демократії, громадської участі (патисипація) та комунікацій із громадою	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, національні та регіональні конкурси, приватні кошти	<p>1.Розроблені та затверджені НОВІ СТАТУТИ громад із включеннями новими формами громадської участі, зокрема дистанційними</p> <p>2. Затверджені партисипативні або громадські бюджети в громадах як інструменту прямої демократії</p> <p>3.Впроваджений гендерний аналіз та мейстризмінг в систему управління громадами через підвищення гендерної компетентності місцевого персоналу, забезпечені ресурси для гендерного інтегрування; система постійного гендерного моніторингу.</p> <p>4. ВПО залучені в економічне та суспільне життя громад через процеси інтеграції</p> <p>5.Створені нові комунікаційні плани в громадах, сучасні інформаційні центри та платформи взаємодії ОМС/ВЦА із громадськістю та ЗМІ</p>	7. До 2025 року обсяг коштів, виділених із місцевих бюджетів на фінансування програм з упровадження Громадського бюджету, збільшено в два рази	 в 2 рази 2025
				8. До 2025 року збільшено кількість працевлаштованих ВПО в громадах Платформи в два рази	 2 рази 2025

7.2. Стратегічний напрям В. «ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ»

Даний підрозділ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»

«Дерево цілей» до стратегічного напряму «Залучення інвестицій» було напрацьовано та обговорено на засіданні тематичних підгруп та міських команд, а саме:

- 21 січня 2021 року – засідання тематичної підгрупи;
- 12 березня 2021 року – засідання тематичної підгрупи;
- 8 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Покровськ, Мирноград, Добропілля)
- 9 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Селидове, Новогродівка)
- 9 квітня 2021 року – засідання збірної міської команди (Торецьк, Вуглеград)
- 20 квітня 2021 року – підсумкове засідання тематичної підгрупи

На засіданні Робочого комітету з розробки Стратегії трансформації, яке відбулося 29 квітня 2021 року, стратегічні та оперативні цілі до стратегічного напряму «Залучення інвестицій» було затверджено.

Цей напрям відповідає стратегічній цілі «Оновлена, конкурентоспроможна економіка» та завданням її виконання Стратегії розвитку Донецької області на період 2021 – 2027 років.

Для визначення стратегічних проблем, які необхідно вирішити в рамках цього напряму, було використано:

- Профіль вугільних громад Платформи (аналітично-описова частина до Стратегії трансформації), затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- Звіт за результатами опитування бізнесу громад Платформи, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- Звіт за результатами опитування лідерів громад Платформи, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 16 грудня 2020 року;
- SWOT-аналіз за стратегічним напрямом, відпрацьований на засіданні тематичної підгрупи 21 січня 2021 року та затверджений на засіданні Робочого Комітету від 23 лютого 2021 року

Аналіз показав такий перелік стратегічних проблем з напряму розвитку «Залучення інвестицій»:

Стратегічні проблеми

- Зниження обсягів інвестицій у виробництво та відсутність іноземних інвестицій;
- Відсутнє сучасне просторове планування та застаріла містобудівна документація;
- Не затверджені нові межі громад;
- Відсутні оприлюднені актуальні реєстри нерухомості, недосконалі бази даних;
- Неефективна система супроводу інвестиційної діяльності та якісних сервісів для інвестора;
- Відсутня спільна система маркетингу території громад Платформи сталого розвитку;
- Вісутні якісні інвестиційні продукти, підготовлені земельні ділянки та об'єкти нерухомості для інвестування;

- Відсутня ефективна система підтримки ЗЕД;
- Високий ступінь зносу об'єктів комунальної інфраструктури та інженерних комунікацій;
- Розбалансовані мережі водо-, електро-, газо-, теплопостачання, перебої з постачанням енерго- та природних ресурсів;
- Ускладнена логістика та доступ до якісного Інтернету;
- Низький рівень менеджменту із залученням інвестицій

Подолання проблем відбуватиметься шляхом формування спільної міжмуніципальної політики громад Платформи сталого розвитку, спрямованої на створення сприятливого інвестиційного клімату.

Це означає, що підвищення рівня інвестиційної привабливості громад Платформи передбачає посилення рівня інвестиційної спроможності через розбудову спільних інвестиційних продуктів, якісного інвестиційного супроводу та спільного маркетингу території через налагодження сталих зв'язків між учасниками інвестиційної діяльності на місцевому рівні.

Виконання цих завдань підкріплюється внутрішньою мотивацією і готовністю громад Платформи управляти інвестиційною діяльністю, використовуючи інструменти міжмуніципальної співпраці, ППП, міжсекторальної взаємодії тощо.

Що необхідно зробити для вирішення стратегічних проблем:

- створення спільних інвестиційно привабливих продуктів (індустріальні парки, підготовлені земельні ділянки для інвестування);
- впровадження ефективного інвестиційного супроводу та підвищення рівня знань менеджерів з питань залучення інвестицій;
- впровадження системи активного маркетингу та брендингу, просування інвестиційного потенціалу громад Платформи на національний та зовнішні ринки інвестицій;
- ефективне інфраструктурне та енергозабезпечення інвестиційної діяльності;
- сучасне просторове планування та оновлення містобудівної документації;
- створення та системна актуалізація спільних інтерактивних муніципальних реєстрів і карт інвестиційного потенціалу громад Платформи сталого розвитку

Розроблення та реалізація такої політики можливі лише шляхом об'єднання зусиль місцевої влади, інституцій місцевого економічного розвитку та залучення інвесторів.

«Дерево цілей» до стратегічного напряму В. ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічна ціль В.1. Спільні привабливі інвестиційні продукти громад Платформи	<p>ОЦ В.1.1. Створення мережі індустріальних парків</p> <p>ОЦ В.1.2. Формування ефективних банків даних у муніципальних інформаційних системах</p> <p>ОЦ В.1.3. Розробка сучасної планувальної документації в громадах Платформи</p> <p>ОЦ В.1.4. Підготовка найбільш привабливих земельних ділянок, промислових майданчиків та об'єктів для інвестування</p>
Стратегічна ціль В.2. Ефективна система інвестиційного супроводу та якісних послуг для інвестора	<p>ОЦ В.2.1. Створення спільної для громад Платформи інфраструктури підтримки та якісних сервісів для інвестора</p> <p>ОЦ В.2.2. Створення активних та ефективних партнерств громад Платформи із провідними національними та міжнародними інституціями залучення інвестицій</p>

	<p>ОЦ В.2.3. Підготовка спільних інвестиційних проектів та програм Платформи сталого розвитку</p> <p>ОЦ В.2.4. Впровадження спільної системи інформаційної та консультативної підтримки зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) для внутрішнього інвестора</p>
Стратегічна ціль В.3. Спільна ефективна система маркетингу громад Платформи	<p>ОЦ В.3.1. Активна та продуктивна виставкова діяльність громад Платформи на постійній основі</p> <p>ОЦ В.3.2. Активна та ефективна ПРОМОЦІЯ громад Платформи</p> <p>ОЦ В.3.3. Розробка і затвердження маркетингової стратегії та спільного Інвестиційного бренду вугільних громад Платформи сталого розвитку</p>
Стратегічна ціль В.4. Інфраструктурне забезпечення інвестиційної діяльності	<p>ОЦ В.4.1. Проведення аналізу можливостей та впровадження проектів диверсифікації джерел постачання питної води</p> <p>ОЦ В.4.2. Проведення реконструкції наявних систем водопостачання та водовідведення у громадах Платформи</p> <p>ОЦ В.4.3. Спрощення логістики та проведення реконструкції транспортної інфраструктурної мережі, необхідної для інвестиційної діяльності</p> <p>ОЦ В.4.4. Проведення реформування теплового господарства громад Платформи на новій технологічній основі</p> <p>ОЦ В.4.5. Забезпечення всеосяжного доступу громад Платформи до широкосмугового Інтернету</p>

7.2.1. Стратегічна ціль В.1. Спільні привабливі інвестиційні продукти громад Платформи

Своєчасне оновлення містобудівної документації на місцевому рівні (генеральні плани населених пунктів) є важливим фактором, що позитивно вплине на інвестиційну привабливість вугільних громад Платформи сталого розвитку. В результаті це спростить отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельних ділянок інвесторами і надання дозволів на виконання будівельних робіт тощо.

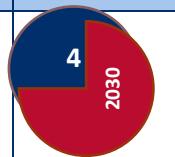
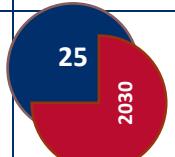
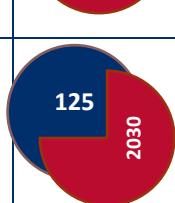
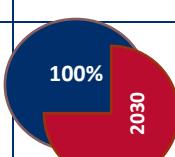
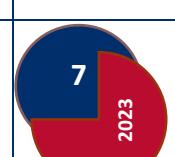
Створення спільних відкритих муніципальних реєстрів нерухомості стане основою залучення інвесторів, особливо коли бази даних будуть створені у вигляді інтерактивних карт інвестиційної привабливості громад Платформи (ГІС).

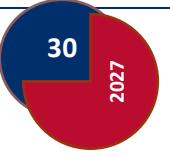
Створення інвестиційно привабливих продуктів має базуватися на smart-підходах, коли проєктування нових інвестиційних об'єктів враховує навантаження будівель та інженерних промислових споруд на електричні мережі, системи водо-, газозабезпечення та їх вплив на довкілля і розвиненість інфраструктури. В умовах трансформації економіки вугільних громад особливої уваги набувають промислові майданчики колишніх вугільних підприємств, які можуть бути використаними для утворення нових індустріальних парків.

Завдяки інфраструктурному поліфункціональному дослідженню створення мережі індустріальних парків має стати більш ергономічним, ощадним у підході до природних ресурсів та зручним і безпечним для громадян і інвесторів, зокрема шляхом розвантаження руху на дорогах у межах вугільних громад Платформи. Необхідне також вирішення питань із землевідводами, інфраструктурним та енергозабезпеченням, розробка Концепцій індустріальних парків та створення керуючих компаній.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні із 2021 роком
ОЦ В.1.1. Створення мережі індустріальних парків	Покровська, Торецька, Добропільська, Вугледарська громади	ДФРР, Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД, Консорціумний Фонд Донбасу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Створені та зареєстровані у відповідності до законодавства України індустріальні парки у Вугледарській, Покровській, Торецькій та Добропільській громадах 2.Розроблені концепції індустріальних парків 3.Створені керуючі компанії 4.Залучені учасники індустріальних парків 	1.До 2030 року кількість створених ІП складає 3	
				2.До 2030 року кількість учасників індустріальних парків складає 25	
				3.До 2030 року обсяг бюджетних надходжень від діяльності індустріальних парків в рік складатиме близько 125 млн грн	
ОЦ В.1.2. Формування ефективних банків даних у муніципальних інформаційних системах	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Міські бюджети, МТД	<ol style="list-style-type: none"> 1.Проведена інвентаризація земельних ділянок, споруд і будівель громад та визначені привабливі для залучення інвестицій. 2.Створений спільний реєстр нерухомості із привабливими об'єктами нерухомості для інвестиційної діяльності в громадах Платформи 3.Створена ГІС інвестиційної привабливості громад Платформи (веб-сервіс із мобільними додатками) 4. Сформований та оприлюднений каталог інвестиційних пропозицій Платформи для залучення потенційних інвесторів 	4.До 2030 року обсяг земель, які пройшли інвентаризацію в громадах Платформи – 100 %	
				5.До 2023 року створено та оприлюднено спільний реєстр нерухомості для інвестиційної діяльності в громадах Платформи	
ОЦ В.1.3. Розробка сучасної планувальної документації в громадах Платформи	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД	<ol style="list-style-type: none"> 1.Розроблені та затверджені нові генеральні плани населених пунктів громад 2.Затверджені нові межі громад. 3.Розроблені схеми планування новоутворених громад. 4.Затверджені спільні регламенти (форми) для співпраці з інвесторами 	6.До 2023 року в кожній громаді Платформи розроблено та затверджено схему планування громади (всього 7)	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні із 2021 роком
			з метою уніфікації та оптимізації процесу підготовки інвестиційних пропозицій, управління інвестиційною діяльністю.		
ОЦ В.1.4. Підготовка найбільш привабливих земельних ділянок, промислових майданчиків та об'єктів для інвестування	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, Консорціумний Фонд Донбасу, приватні кошти	1. Підготовлені та інфраструктурно забезпечені земельні ділянки для інвестування типу «браунфілдів», «грінфілдів». 2. Розроблені ТЕО, ПКД, бізнес-проекти щодо використання виробничих технологій та промислових потужностей закритих вугледобувних підприємств тощо	7. До 2027 року підготовлено 30 об'єктів нерухомості та передано МСП для інвестування	 30 2027

7.2.2. Стратегічна ціль В.2. Ефективна система інвестиційного супроводу та якісних послуг для інвестора

Для обслуговування інвесторів та супроводу інвестиційних проектів необхідно створити ефективну систему для швидкого реагування на запити від потенційних інвесторів та сприяння у вирішенні усіх завдань, які виникають на стадії входження інвестора в регіон та реалізації його інвестиційного проекту.

До інфраструктури підтримки інвестиційної діяльності можна віднести усі заклади, підприємства та організації, які сприяють залученню інвестицій та обслуговуванню інвесторів. Важливо визначити відповідальний підрозділ (відповідальних осіб) у структурі ОМС/ВЦА з чітко визначеними ресурсами та повноваженнями для супроводу інвестиційних проектів.

Однак центральну роль у відповідній інфраструктурі відіграє новоутворене спеціалізоване Агентство із залучення інвестицій (АЗІ). Така структура може бути більш мобільною та ефективною, ніж структурні підрозділи ОМС/ВЦА, вона координуватиме всіх зацікавлених сторін на місцевому, регіональному та національному рівнях та буде отримувати фінансування з різних джерел. Така агенція може стати надійним партнером та помічником ОМС/ВЦА в питаннях інвестиційного супроводу та комунікації з потенційними партнерами.

Підготовка менеджерів із залучення інвестицій як для ОМС/ВЦА, так і Агентства із залучення інвестицій та місцевих інституцій місцевого економічного розвитку важлива для запровадження системної роботи з інвестиційного супроводу та надання якісних послуг для інвестора.

Утворення партнерств громад Платформи сталого розвитку із національними агентствами та організаціями, зокрема підрозділом ДУ «ЮКРЕЙНІНВЕСТ», ДУ «Офіс просування експорту в Україні», Агенції з питань державно-приватного партнерства, Офісом залучення інвестицій UkraineInvest при Кабінеті Міністрів України є обов'язковою діяльністю з підтримки інвесторів.

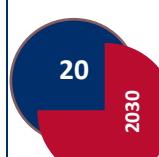
Підтримка внутрішнього інвестора може відбуватися шляхом сприяння зовнішньо-економічної діяльності. Підтримка здійснюватиметься шляхом надання інформаційної, юридичної та консультивативної допомоги щодо виконання вимог технічного регулювання інших країн, зокрема країн Євросоюзу, та фокусного інформування щодо переваг для українських виробників від нових торговельних угод (з Великобританією, Ізраїлем, Канадою тощо); надання допомоги в сертифікації, участі в міжнародних заходах, зокрема через інструмент ваучерів центрів підтримки підприємництва.

Важливого значення набуває діяльність, направлена на підготовку спільних інвестиційних проектів громад Платформи, які можуть бути запропонованими як для внутрішнього, так і іноземного інвестора. Під час стратегічного планування громади неодноразово підкреслювали важливість залучення інвестицій та готовність інвестиційного супроводу таких проектів: очистка шахтної води та її використання у виробничих процесах, зрошення сільськогосподарських рослин та виробництво питної води; створення глиняного виробництва замкнутого циклу; створення циклічного виробництва паливних брикетів з шахтних та агрорівнів, з енергетичної верби на території колишніх вугільних промислових майданчиків; рекультивація вугільних майданчиків для створення публічних рекреаційних зон та багато інших.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ В.2.1. Створення спільної для громад Платформи інфраструктури підтримки та якісних сервісів для інвестора	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька, Вугледарська громади	Місцеві бюджети, МТД, Консорціумний Фонд Донбасу	1.Створене спільне для громад Платформи Агентство із залученням інвестицій 2. Створені місцеві проектні команди як у структурі ОМС/ВЦА, так і у формі інституцій із залученням інвестицій 3.Менеджери з питань залучення та підтримки (супроводу) інвестицій пройшли навчання та отримали відповідні сертифікати	1.До 2025 року створено та сертифіковано 10 проектних команд у структурі ОМС/ВЦА/АЗІ	 10 2025
ОЦ В.2.2. Створення активних та ефективних партнерств громад Платформи із провідними національними, регіональними та міжнародними інституціями залучення інвестицій	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Міські бюджети, МТД	1.Утворені партнерства ОМС/ВЦА/АЗІ із підрозділом ДУ «ЮКРЕЙНІНВЕСТ», ДУ «Офіс просування експорту в Україні», Агенцією з питань державно-приватного партнерства, Офісом залучення інвестицій UkraineInvest при Кабінеті Міністрів України, ОДА, ТПП 2.Укладені угоди, меморандуми про співпрацю стосовно інвестиційного супроводу та підтримки інвестиційних проектів	2.До 2025 року офіційно укладено партнерств на підставі договірів/меморандумів про співпрацю – 20	 20 2025
ОЦ В.2.3. Підготовка спільних інвестиційних проектів та програм Платформи сталого розвитку	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, ДФРР	1.Підготовлені спільні інвестиційні проекти громад Платформи (ТЕО, ПКД, бізнес-плани тощо) 2. Створений та оприлюднений спільний Каталог інвестиційних пропозицій 3. Розроблена та затверджена громадами Платформи Дорожня карта інвестора з уніфікованим алгоритмом дій та контактами	3.До 2025 року розроблено 30 спільних інвестиційних проектів, які увійшли до спільного Каталогу інвестиційних пропозицій	 30 2025

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
				4. До 2023 року розроблена та затверджена спільна для громад Платформи Дорожня карта інвестора	
ОЦ В.2.4. Впровадження спільної системи інформаційної та консультативної підтримки зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) для внутрішнього інвестора	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, приватні кошти	1. Впроваджені сервіси для інвестора інформаційної, юридичної та консультивативної підтримки щодо виконання вимог технічного регулювання інших країн, зокрема країн Євросоюзу, переваг для українських виробників від нових торговельних угод (з Великобританією, Ізраїлем, Канадою тощо). 2. Надана допомога інвесторам у сертифікації продукції та участі в міжнародних заходах тощо, зокрема через інструмент ваучерів центрів підтримки підприємництва. 3. Залучені донорські програми на окремі види витрат підтримки ЗЕД (навчання персоналу, сертифікація продукції для експорту тощо).	5. До 2030 року 20 СПД пройшли сертифікацію продукції для ринків ЄС та інших країн світу	

7.2.3. Стратегічна ціль В.3. Спільна ефективна система маркетингу громад Платформи

В умовах підсилення конкуренції територій за інвестиції, органи місцевого самоврядування вугільних громад Донецької області мають застосовувати спільні інструменти маркетингу з метою позиціонування в очах інвесторів території, що має конкурентні переваги та можливості для реалізації комерційно прибуткових проектів.

Забезпечити інформованість потенційних інвесторів щодо актуальних інвестиційних можливостей громад Платформи неможливо без встановлення та підтримки каналів комунікації з ними. У цьому контексті серед головних маркетингових інструментів, які доступні громадам Платформи, є розробка спільної маркетингової стратегії та інвестиційного бренду.

Маркетингова стратегія має включати в себе комплекс заходів для підвищення інвестиційної привабливості громад Платформи з урахуванням його конкретних особливостей, опис конкретних маркетингових механізмів та інструментів, які доцільно застосовувати у певній послідовності, щоб максимально ефективно використати доступні ресурси. У процесі розробки маркетингової стратегії потрібно враховувати, що роль маркетингу та просування головним чином полягає у тому, щоб привабити увагу інвестора до громад та змінити його негативне сприйняття вугільного регіону.

Громади Платформи, формуючи уявлення про себе, повинні діяти проактивно, займатися персональним стратегічним позиціонуванням і маркетингом. Щоб досягти успіху, лідери громад,

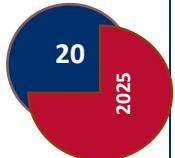
виходячи за рамки традиційних підходів, застосовують технології брендингу, що вважалися раніше прерогативою комерційних продуктів. Для створення потужного спільнотного інвестиційного бренду громад Платформи потрібен цілий набір атрибутів, які мають громади і на базі яких можна сформулювати позитивний імідж. Основна частина роботи з розробки бренду – це не «гарна картинка», а складний процес аналізу сильних і слабких сторін території щодо конкурентів, процес виявлення ідентичності, залучення та узгодження суперечливих інтересів стейкholderів.

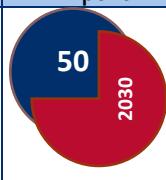
Брендинг території не головний, але суттєвий елемент у залученні інвестицій у розвиток громад Платформи. А такі фактори як імідж і репутація набувають все більшої ваги при прийнятті рішень про вибір місця для інвестування. У зв'язку з цим великої значення набуває промоція громад Платформи, яка включає піар-кампанії (рекламу в засобах масової інформації), друковані матеріали (брошури, буклети, електронні носії), участь в іміджевих заходах інвестиційної тематики, підготовку та періодичне поновлення якісних інформаційних матеріалів у електронних форматах і декількома мовами; розповсюдження інвестиційних пропозицій у спеціалізованих виданнях, за допомогою сучасних інструментів у мережі Інтернет.

Започаткування для громад Платформи спільнотного щорічного інвестиційного форуму також суттєво активізує зустрічі з потенційними інвесторами та позицювання громад Платформи як інвестиційно привабливої території з відповідними можливостями і ресурсами. Продовження діалогу може відбуватися на інших міжнародних, національних, регіональних та місцевих виставково-ярмаркових платформах, бізнес-форумах, конференціях, презентаціях тощо.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ В.3.1. Активна та продуктивна виставкова діяльність громад Платформи на постійній основі	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька, Вуглегарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, Приватні кошти	1.Започатковано спільний щорічний Інвестиційний Форум для громад Платформи 2.Розроблена Концепція виставково-ярмаркової діяльності громад Платформи 3.Створено єдиний виставковий центр Платформи сталого розвитку 4.Участь місцевих підприємств/підприємців у міжнародних, національних, міжрегіональних та регіональних (місцевих) виставках і ярмарках	1.До 2025 року укладено 20 угод в рамках виставково-ярмаркової діяльності 2.У 2022 році започатковано Щорічний Інвестиційний Форум громад Платформи сталого розвитку	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ В.3.2. Активна та ефективна ПРОМОЦІЯ громад Платформи	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Міські бюджети, МТД, обласний бюджет	1.Розроблений відеоролик про інвестиційну привабливість, можливості та ресурси громад Платформи 2.Виготовлена та розповсюджена промопродукція про громади Платформи сталого розвитку 3.Створена спільна Онлайн-платформа інвестиційних можливостей і пропозицій для інвестування та наявної інфраструктури громад Платформи 4.Налагоджена співпраця, проведені зустрічі та презентації з міжнародними організаціями, фінансовими інституціями; посольствами та консульстувствами, дипломатичними представництвами	3.До 2030 року в громадах Платформи проведено 50 промозаходів	
				4.До 2025 року оприлюднено проморолик про інвестиційний потенціал громад Платформи	
ОЦ В.3.3. Розробка і затвердження спільної маркетингової стратегії та інвестиційного бренду вугільних громад Платформи сталого розвитку	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, ДФРР, національні та регіональні конкурси	1.Розроблена та затверджена маркетингова стратегія громад Платформи 2.Розроблений та затверджений інвестиційний бренд громад Платформи	4.До 2025 року розроблена та затверджена громадами Платформи Маркетингова стратегія	
				5.До 2025 року розроблений та затверджений спільний Інвестиційний бренд громад Платформи	

7.2.4. Стратегічна ціль В.4. Інфраструктурне забезпечення інвестиційної діяльності

Перед громадами Платформи сталого розвитку, які приєднали значні території сільськогосподарського призначення, постало основне завдання – надання якісних та доступних житлово-комунальних послуг не тільки для населення, але й для інвесторів, підприємств, підприємців.

Окупація частини території Донецької області призвела до розбалансування комплексних систем водо-, тепло-, газо-, електропостачання. Загалом об'єкти житлово-комунальної та соціальної інфраструктури громад Платформи мають високий рівень зносу та потребують енергомодернізації.

Залежність водопостачання громад Платформи сталого розвитку від аварійного стану мереж та обладнання обласного комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» ставить громади під загрозу частих поривів та відключень водопостачання. Переважно експлуатуються мережі, які побудовані в 50-70-х роках минулого століття (матеріал - сталь і чавун), тому за період з травня 2018 року по травень 2019 року на об'єктах КП «Компанія «Вода Донбасу» сталося 56 аварій та 696

пошкоджень. Зазначені об'єкти потребують термінової реконструкції та заміни обладнання за рахунок коштів компанії, бюджетів різних рівнів, ДФРР тощо.

Виникає нагальна потреба в аналізі можливостей підземних, водних та інших джерел водопостачання та розробці ТЕО/проектів будівництва систем альтернативного водопостачання громад Платформи з використанням новітніх технологій, зокрема іноземних та за фінансової підтримки міжнародних донорських організацій.

Необхідне здійснення модернізації каналізаційних насосних станцій та обладнання, каналізаційних колекторів та труб. Так, найбільший відсоток каналізаційних труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, за даними 2019 року був у Донецькій області – 61,0 % при потребі по Україні – 40,9%.

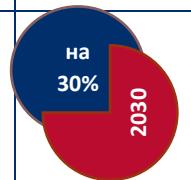
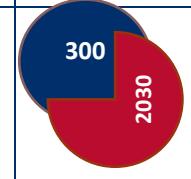
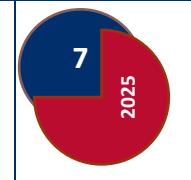
Система центрального тепlopостачання громад Платформи також неефективна та потребує модернізації у відповідності до нових розроблених схем тепlopостачання. Переважна частина котлів є застарілими та малоекспективними, строк їх експлуатації складає понад 20 років. Для Донецької області загалом коефіцієнт корисної дії котельнь нижче 82%. Неекспективними є і теплові мережі громад Платформи. Втрати теплової енергії через неякісну ізоляцію трубопроводів і з витоками теплоносія при пошкодженні труб в окремих випадках у Донецькій області становлять 15-25%.

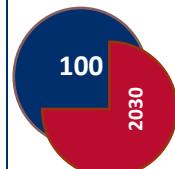
Дороги та шляхопроводи потребують модернізації та мають пріоритетне значення для забезпечення інвестора хорошиою логістикою. Це, насамперед, дороги комунальної форми власності, що входять до маршрутів в об'їзд окупованих територій, які забезпечують транспортне сполучення із суміжними громадами в межах Платформи та регіону, суміжними областями, також під'їзні шляхи до залізничних станцій, в напрямку Маріупольського морського порту.

Для забезпечення інвестора та населення громад Платформи ефективною логістикою дуже важливим є підключення об'єктів інфраструктури інвестиційних проектів до широкосмугового Інтернету зі швидкістю від 100 Мбіт/с.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
ОЦ В.4.1. Проведення аналізу можливостей та впровадження проектів диверсифікації джерел постачання питної води	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Фонд енергоефективності, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1. Проведений аналіз можливостей диверсифікації джерел водопостачання в громадах Платформи, зокрема за рахунок наявних водних природних ресурсів (р.Солона «Істок»), водоносних горизонтів с.Богоявлена, с.Павлівка, розроблені ТЕО/проекти 2. Розроблені ТЕО/проекти використання шахтної води для обігріву об'єктів соціальної сфери із застосуванням теплових насосів 4. Розроблені ТЕО/проекти очищення шахтної води та її використання у виробництві питної води, виробничих технологічних процесах та зрошенні сільськогосподарських рослин тощо	1. До 2027 року визначені альтернативні джерела водопостачання в громадах Платформи	
ОЦ 4.2. Проведення реконструкції функціонуючих систем водопостачання та водовідведення у громадах Платформи	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Фонд енергоефективності, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1. Реконструйовані/побудовані нові водогони, мережі водопостачання та насосні станції 2. Реконструйовані/побудовані каналізаційні насосні станції, колектори, трубопроводи водовідведення 3. Модернізовані системи очищення стічних вод та зливоводренажних систем	2. До 2030 року на 30 відсотків у рік зменшено втрати води через пориви	
ОЦ В.4.3. Спрощення логістики та проведення реконструкції транспортної інфраструктурної мережі, необхідної для інвестиційної діяльності	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Фонд енергоефективності, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД	1. Модернізовані/побудовані дороги стратегічних напрямів 2. Оновлені схеми організації дорожнього руху громад Платформи 3. Створений транспортно-логістичний кластер та базовий логістичний центр складування у місті Покровськ	3. До 2030 року 300 км побудовані/ модернізовані муніципальних доріг	
ОЦ В.4.4. Проведення реформування теплового господарства громад Платформи на новій технологічній основі	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, ДФРР, Фонд енергоефективності, Консорціумний Фонд Донбасу, МТД, Приватні кошти	1. Розроблені та затверджені нові схеми тепlopостачання громад Платформи 2. Модернізовані системи генерації та тепlopостачання з використанням енергоефективних технологій та обладнання, ВДЕ 3. Встановлені теплолічильники на об'єктах інфраструктури 4. Проведений аудит стану інфраструктури та фінансового стану комунальних компаній	4. До 2025 року в кожній громаді Платформи затверджено схему тепlopостачання та енергетичний план	

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори	
				Назва показника	Цільове значення у порівнянні з 2021 роком
			<p>теплозабезпечення, їх модернізація, впроваджені електронні сервіси надання послуг, орієнтовані на потреби споживачів</p> <p>5.Розроблені й затверджені нові Муніципальні енергетичні плани в громадах Платформи</p> <p>6.Створене циклічне виробництво паливних брикетів з шахтич/агровідходів та енергетичної верби на території існуючого вугільного промислового майданчика в Новогродівській громаді</p>	5. До 2030 року на 30 відсотків збільшена частка сумарної потужності котелень на альтернативних видах палива (% до загальної потужності котелень Платформи)*	
ОЦ В.4.5. Забезпечення всеосяжного доступу громад Платформи до широкосмугового Інтернету	Покровська, Мирноградська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Торецька та Вугледарська громади	Бюджети різних рівнів, МТД, ДФРР, національні та регіональні конкурси	<p>1.Забезпечений безперешкодний доступ до високошвидкісного Інтернету від 100 Мбіт/с всіх населених пунктів громад Платформи</p> <p>2.Забезпечене підключення 100% державних/муніципальних закладів до широкосмугового Інтернету</p> <p>3.Створені канали для прокладення волоконно-оптичних кабелів зв'язку під час капітального ремонту доріг, будівель, будівництва нових житлових та виробничих об'єктів, зовнішнього освітлення тощо</p>	6. До 2030 року 100 відсотків населених пунктів/держу станов/закладів ОМС/ВЦА забезпечені безперешкодним високошвидкісним Інтернетом від 100 Мбіт/с	

* Джерело Мінрегіон/Моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів за 2019 рік

7.3. Стратегічний напрям С. «РОЗВИТОК МСП»

Даний підрозділ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу FORBIZ|EU4Business «Створення кращого бізнес-середовища».

«Дерево цілей» до стратегічного напряму «Розвиток МСП» було напрацьовано та обговорено на трьох засіданнях тематичних підгруп, які відбулися 20 січня, 11 березня та 1 квітня 2021 року. На засіданні Робочого комітету 29 квітня 2021 року стратегічні та оперативні цілі було затверджено. 13 травня 2021 року відбулося заключне засідання тематичної групи, на якому було обговорено перелік індикаторів, що характеризують досягнення цілей напряму.

Цей напрям відповідає стратегічній цілі «Оновлена, конкурентоспроможна економіка» Стратегії розвитку Донецької області на період 2021 – 2027 років.

Для визначення стратегічних проблем, які необхідно вирішити в рамках напряму, було використано:

- Профіль Платформи сталого розвитку вугільних міст Донецької області;
- Звіт за результатами опитування представників бізнесу Платформи;
- Звіт за результатами опитування лідерів громад;
- SWOT-аналіз за стратегічним напрямом «Розвиток МСП», затверджений на засіданні Робочого Комітету від 23 лютого 2021 року

Стратегічні проблеми

- Незначна кількість МСП в окремих секторах, що стимує можливості диверсифікації економіки громад Платформи;
- Нестача трудових ресурсів потрібної кваліфікації та невідповідність між попитом і пропозицією на місцевому ринку праці у найбільш затребуваних галузях, зокрема через високу трудову міграцію та неготовність населення працювати на МСП;
- Неспроможність МСП отримати доступ до необхідних фінансових (кредитних) ресурсів через відсутність застави, високі вимоги до рентабельності, нерозвиненість мережі банківських установ;
- Зношеність основних фондів суб'єктів підприємництва, недостатність та низький технологічний рівень потужностей, що посилюється неможливістю придбати нове обладнання або перевезти обладнання, що залишилося на тимчасово окупованій території;
- Низький рівень інноваційної активності МСП, відсутність мотивації бізнесу до впровадження інновацій так – як наслідок – невисокий рівень конкурентоспроможності;
- Відсутність доступних (за ціною) площ для малого бізнесу задля реалізації своїх товарів/надання послуг;
- Низький рівень міжпідприємницького співробітництва та взаємодії для обміну досвідом та технологіями, недостатній рівень розвитку підприємницьких об'єднань та кластерів;
- Недостатній рівень навичок та обізнаності для позиціонування продукції (послуг) на ринку ЄС;
- Недостатній рівень соціальної активності бізнесу;

Подолання зазначених проблем відбуватиметься шляхом розбудови екосистеми підтримки бізнесу у фізичному та віртуальному вимірі, покращення доступу до різних видів ресурсів, підвищення інноваційної та експортної спроможності бізнесу, що в результаті призведе до зростання кількості суб'єктів МСП в альтернативних добувній галузі секторах, а відтак сприятиме економічній диверсифікації громад Платформи.

Кожна з громад Платформи працюватиме над розвитком МСП, зважаючи на наявність та поточний стан розвитку інституцій з підтримки бізнесу, зрілості підприємницького середовища та особливостей розвитку окремих секторів у громаді. Водночас у ході реалізації Стратегії перевага надаватиметься спільним проєктам, здатним принести користь одночасно декільком громадам, формуючи таким чином спільну екосистему підтримки бізнесу громад Платформи та допомагаючи підприємцям вийти на якісно новий рівень конкурентоспроможності.

Що необхідно зробити для вирішення стратегічних проблем:

- Забезпечити бізнес консультаційними, освітніми, аудиторськими та іншими видами послуга відповідно їхніх потреб;
- Покращити доступ малому та середньому бізнесу до фінансових, людських (трудових), земельних та інших видів ресурсів, яких вони потребують для успішного провадження господарської діяльності;
- Здійснювати системну підтримку бізнесу в ринкових нішах, індивідуально визначених для кожної громади Платформи, включн з розвитком сімейного та соціального бізнесу;
- Сприяти виходу МСП на нові ринки, зокрема з інноваційною продукцією, товарами, послугами.

Важливо підкреслити, що розробка та реалізація політики розвитку МСП можливі лише шляхом об'єднання зусиль та спільної відповідальності за досягнутий результат з боку місцевої влади, бізнесу та громадськості.

«Дерево цілей» стратегічного напряму С. Розвиток МСП

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічна ціль С.1. До 2030 року МСП забезпечені консультаційними та іншими послугами відповідно до своїх потреб	ОЦ С.1.1. До кінці 2023 року в громадах Платформи запроваджено регулярний (щорічний) інструмент вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах ОЦ С.1.2. Щороку агенції місцевого розвитку громад Платформи реалізують щонайменше 2 спільні проєкти щодо розвитку МСП ОЦ С.1.3. До кінця 2025 року в кожній з громад Платформи створено екосистему підтримки бізнесу, яка функціонуватиме як у фізичному, так і у віртуальному вигляді та забезпечуватиме бізнес консультаційними та іншими послугами відповідно до його потреб ОЦ С.1.4. До кінця 2024 року в кожній з громад Платформи існує принаймні одна організація, яка представлятиме інтереси підприємців у діалозі між бізнесом та владою (Рада підприємців, бізнес-асоціація тощо); її представники беруть конструктивну участь у процесі прийняття рішень, що позитивно впливають на бізнес-середовище у громаді
Стратегічна ціль С.2. До 2030 року МСП платформи отримують покращений доступ до	ОЦ С.2.1. До 2025 року МСП громад Платформи отримають розширеній доступ до фінансових ресурсів за рахунок спрощення доступу до програм кредитування, запровадження пільгових умов оподаткування на місцевому рівні та інших можливостей

фінансових/ людських/трудових/ земельних та інших ресурсів	<p>ОЦ С.2.2. До 2025 року щонайменше 1000 молодих людей віком до 30 років пройдуть стажування на МСП громад Платформи і 70% з них буде працевлаштовано на МСП (див. також D1 та D3)</p> <p>ОЦ С.2.3. До 2025 року у громадах Платформи створено умови для розвитку соціального підприємництва</p> <p>ОЦ С.2.4. До 2025 року у громадах Платформи створено умови для передачі комунальної власності у використання МСП для провадження господарської діяльності</p> <p>ОЦ С.2.5. До 2027 року розроблено механізм ревіталізації об'єктів колишніх/закритих шахт</p>
Стратегічна ціль С.3. Щорічно до 2030 року в кожній з громад Платформи принаймні у двох секторах збільшується присутність МСП	<p>ОЦ С.3.1. До кінці 2023 року в громадах Платформи запроваджено регулярний інструмент визначення ринкових ніш, потенційно привабливих для розвитку МСП</p> <p>ОЦ С.3.2. Сприяння розвитку МСП у визначених ринкових нішах з урахуванням особливостей кожної громади Платформи</p> <p>ОЦ С.3.3. До 2023 року в громадах Платформи буде проведено щонайменше 10 заходів, спрямованих на розвиток сімейного бізнесу</p> <p>ОЦ С.3.4. Створення позитивного іміджу підприємця</p>
Стратегічна ціль С.4. Сприяння виходу МСП на нові ринки	<p>ОЦ С.4.1. Сприяння МСП упровадженні інноваційних продуктів/послуг/технологій, зокрема у промисловому виробництві та з високою доданою вартістю</p> <p>ОЦ С.4.2. Підтримка МСП у громадах Платформи під час виходу на нові ринки (інформаційно-консультативна та інші)</p> <p>ОЦ С.4.3. Щороку в кожній з громад Платформи проводиться щонайменше 3 заходи, спрямовані на підтримку місцевих виробників товарів та послуг</p> <p>ОЦ С.4.4. Сприяння розвитку співробітництва між державним та приватним сектором на умовах ДПП</p>

7.3.1. Стратегічна ціль С.1. До 2030 року МСП забезпечені консультаційними та іншими послугами відповідно до своїх потреб

Запровадження в громадах Платформи регулярного (щорічного) інструменту вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах дозволить отримати реальну картину потреб бізнесу та слугуватиме базою для розробки та надання цільових послуг, яких найбільше потребує бізнес. Це також слугуватиме лакмусовим папірцем зрілості та дієвості діалогу між бізнесом і владою та свідченням здатності вчасно виявляти й долати потенційні проблеми, що стримують розвиток МСП.

Місцеві агенції розвитку – потужні гравці у сфері підтримки малого та середнього бізнесу, хоча їхній загальний мандат є ширшим, ніж підтримка бізнесу. І хоча окремі громади Платформи лише планують створювати такі агенції, їхня активна взаємодія у сфері підтримки МСП дозволить інтегрувати розвиток бізнесу до загального економічного розвитку громад та допоможе налагодити міжмуніципальне співробітництво в цій сфері.

Як свідчить опитування представників бізнесу, проведене в рамках розробки Стратегії, відсутність цільових консультаційних, освітніх послуг, послуг з просування товарів та послуг тощо є одним з основних факторів, що стримують розвиток МСП та заважають підвищувати їх конкурентоспроможність. Відтак створення екосистеми підтримки бізнесу, яка функціонуватиме як у фізичному, так і у віртуальному вигляді (віртуальні платформи, центри підтримки бізнесу,

консалтинг зони «Дія.Бізнес», інформаційні пункти підприємців при ЦНАПАх, коворкінги та інші), дозволять забезпечувати бізнес тими послугами, яких він потребує на певному етапі свого розвитку.

Одним із найважливіших елементів розбудови та реалізації ефективної політики розвитку МСП є дієвий публічно-приватний діалог та наявність у громаді організацій, що представляють та, в разі потреби, захищають інтереси бізнесу (*Рада підприємців, бізнес-асоціація тощо*). При цьому лише створення таких організацій є недостатнім. Важливо, щоб пропозиції, надані представниками цих організацій, були враховані у рішеннях місцевої влади, забезпечуючи цим їхню конструктивну участі у процесі прийняття рішень, що позитивно впливають на бізнес-середовище у громаді.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
С.1.1. До кінця 2023 року в громадах Платформи запроваджено регулярний (щорічний) інструмент вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. Розроблено, апробовано та запроваджено на регулярній (щорічній) основі інструмент вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах	1. Наявність розробленого механізму, бінарний показник 2. Частка СПД ¹ малого та середнього бізнесу, залучених до вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах, %	n.a.	Наявний 25
В.1.2. Щороку агенції місцевого розвитку громад Платформи реалізують	Вугледарська, Торецька, Покровська,	Місцеві бюджети, ДФРР,	1. В Новогродівській, Селидівській, Мирноградській та	3. Кількість агенцій місцевого розвитку в	3	7

¹ СПД – суб’єкти підприємницької діяльності

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
щонайменше 2 спільні проекти щодо розвитку МСП	Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Приватні кошти, МТД	Торецький громадах створено агенції місцевого розвитку 2. Агенції місцевого розвитку громад Платформи спільно розробили та реалізували щонайменше 2 проекти щодо розвитку МСП	громадах Платформи 4. Кількість проектів, спільно реалізованих агенціями місцевого розвитку громад Платформи	0	20
В.1.3. До кінця 2025 року в кожній з громад Платформи створено екосистему підтримки бізнесу, яка функціонуватиме як у фізичному, так і у віртуальному вигляді та забезпечуватиме бізнес консультаційними та іншими послугами відповідно до його потреб	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, ДФРР, Приватні кошти, МТД	1. За допомогою інструменту вимірювання сприятливості бізнес-середовища та потреб МСП у послугах (В1.1), визначено перелік об'єктів екосистеми підтримки бізнесу, які необхідно створити у кожній громаді 2. Відповідно до визначеного переліку в кожній з громад Платформи створено низку об'єктів екосистеми підтримки бізнесу 3. МСП громад Платформи отримують послуги відповідно до своїх потреб	5. Наявність переліку об'єктів екосистеми підтримки бізнесу в громадах платформи, бінарний показник 6. Кількість створених об'єктів екосистеми підтримки бізнесу, одиниць 7. Частка суб'єктів підприємницької діяльності малого та середнього бізнесу, задоволених наданими послугами (за результатами опитування В1.1), %	n.a. 21 n.a.	Наявний TBD 70
В.1.4. До кінця 2024 року в кожній з громад Платформи існує принаймні одна організація, яка представлятиме інтереси підприємців у діалозі між бізнесом та владою (Раду підприємців, бізнес асоціація тощо); її представники беруть конструктивну участі у процесі прийняття рішень, що позитивно впливають на бізнес-середовище у громаді	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Не потребує додаткового фінансування	1. В кожній з громад платформи створено принаймні одну організацію, яка представлятиме інтереси підприємців у діалозі між бізнесом та владою 2. Представники організацій беруть конструктивну участі у процесі прийняття рішень, що позитивно впливають на бізнес-середовище у громаді	8. Кількість організацій, які представлятимуть інтереси підприємців у діалозі між бізнесом та владою 9. Частка пропозицій, наданих організаціями, що представлятимуть інтереси підприємців у діалозі між бізнесом та владою, які враховані у діяльності місцевої влади, %	3 n.a.	7 70

7.3.2.Стратегічна ціль С.2. До 2030 року МСП Платформи отримують покращений доступ до фінансових/людських/трудових/земельних та інших ресурсів

Зважаючи на те, що традиційні кредитні ресурси є важкодоступними для МСП громад Платформи через їх наближеність до лінії розмежування, складнощі, а інколи й неможливість надати заставу, важливим є забезпечення доступу для малих, зокрема мікро-, та середніх підприємств до фінансових ресурсів за рахунок спрощення доступу до програм кредитування, запровадження пільгових умов оподаткування на місцевому рівні та інших можливостей (субсидії для початківців у малому бізнесі з пріоритетних напрямків діяльності, пільгові кредити для відкриття власної справи ветеранами війти (ATO/OOC), шахтарям та членам їх сімей тощо).

Поряд з доступом до фінансових ресурсів, серед інших факторів, які суттєво стримують розвиток малого та середнього бізнесу, є відсутність кадрів належної кваліфікації, як через відтік трудових ресурсів, так і через відсутність у них навичок, які затребувані бізнесом. Тож можливість для молоді віком до 30 років проходити стажування на малих та середніх підприємствах громад Платформи і згодом працевлаштовуватися на них сприятиме принаймні частковому покриттю нестачі кадрових ресурсів. Більш детально питання розвитку людських ресурсів розглянуто у відповідному напрямі (див., наприклад, D1 та D3).

Створення умов для передачі комунальної власності у використання МСП для провадження господарської діяльності та розробка механізму ревіталізації об'єктів колишніх/закритих шахт дозволять бізнесу віднайти необхідні майданчики для продажу товарів та послуг, а отже сприятиме нарощуванню оборотів та розвитку бізнесу.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
С.2.1. До 2025 року МСП громад Платформи отримають розширеній доступ до фінансових ресурсів за рахунок спрощення доступу до програм кредитування, запровадження пільгових умов оподаткування на місцевому рівні та інших можливостей	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на покращення доступу МСП до фінансових ресурсів, зважаючи на необхідність дотримання балансу між фінансовою підтримкою бізнесу та наповненістю бюджету громади 2. СПД малого та середнього бізнесу отримали покращений доступ до фінансових ресурсів	1.Частка СПД малого та середнього бізнесу, що відзначили покращення доступу до фінансових ресурсів (за результатами опитування В1.1.), %	п.а.	60
С.2.2. До 2025 року щонайменше 1000 молодих людей віком до 30 років пройдуть стажування на МСП громад Платформи і 70% з них буде працевлаштовано на МСП (див. також D1 та D3)	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. Підприємці надають можливість молодим людям до 30 років пройти стажування на своїх підприємствах та допомагають їм отримати необхідні знання та навички 2. Молоді люди віком до 30 років, що проходять стажування на МСП, отримають необхідні знання та навички для працевлаштування на цих підприємствах. 3. 70% молодих людей віком до 30 років після стажування працевлаштовано на МСП громад Платформи	2.Частка молодих людей віком до 30 років, які після стажування працевлаштовані на МСП громад Платформи, %	п.а.	70
С.2.3. До 2025 року у громадах Платформи створено умови для розвитку соціального підприємництва	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У громадах Платформи проведено низку заходів, спрямованих на популяризацію соціального підприємництва, вивчення досвіду розвитку соціальних підприємств, визначено сучасний стан розвитку соціального підприємництва в кожній громаді та розроблено заходи для його активізації. 2. За рахунок проведених заходів у громадах Платформи створено умови для розвитку соціального підприємництва та збільшилась кількість соціальних підприємств	3.Щорічний приріст кількості соціальних підприємств, %	п.а.	5
С.2.4. До 2025 року у громадах Платформи створено умови для передачі комунальної власності у використання МСП для провадження господарської діяльності	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1.На принципах партисипативності та державно-приватного діалогу розроблено заходи, які сприятимуть передачі комунальної власності у використання МСП для провадження господарської діяльності 2. Збільшено кількість об'єктів комунальної	4.Частка комунальної власності, що використовується МСП, %	п.а.	35

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
			власності, які використовуються МСП для провадження господарської діяльності			
С.2.5. До 2027 року розроблено механізм ревіталізації об'єктів колишніх/закритих шахт	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Не потребує додаткового фінансування	1.На принципах партисипативності та державно-приватного діалогу розроблено механізм ревіталізації об'єктів колишніх/закритих шахт	5.Наявність розробленого механізму, бінарний показник	п.а.	Наявний

Стратегічна ціль 7.3.3. С.3. Щорічно до 2030 року в кожній з громад Платформи принаймні у двох секторах збільшується присутність МСП

Для забезпечення економічної диверсифікації громад Платформи за рахунок розвитку малого та середнього підприємництва важливо визначити, в яких самих ринкових нішах бізнес має найбільші шанси для успіху, тобто визначити ті сфери, в яких пропозиція товарів та послуг не покриває наявний попит або ж бізнес має перспективи до швидкого зростання та інтернаціоналізації. Зрозуміло, що такі ніші залежатимуть від поточного стану та особливостей розвитку економіки в кожній з громад Платформи. Розробка та запровадження регулярного інструменту визначення ринкових ніш, потенційно привабливих для розвитку МСП, дозволить спрямовувати обмежені ресурси на підтримку МСП у цих ринкових нішах.

Наступним кроком має стати розробка конкретних заходів, спрямованих на сприяння розвитку МСП у визначених ринкових нішах з урахуванням особливостей кожної громади Платформи, зокрема шляхом підтримки сімейного бізнесу. Це дозволить спрямовувати обмежені ресурси громади на підтримку найбільш перспективних МСП. Такими заходами може бути проведення спеціалізованих грантових конкурсів для МСП, що представляють визначені ринкові ніші, проведення цільових тренінгів, спрямованих на інтернаціоналізацію бізнесу тощо. При цьому важливо зберегти рівні умови гри та забезпечити сприятливе регуляторне середовище для усіх представників бізнесу.

Не менш важливим є створення позитивного іміджу підприємця, що дозволить облишити традиційно патерналістську модель поведінки, притаманну мешканцям громад Платформи.

ІНДИКАТОРИ

Кількість виявлених ринкових ніш

Цільовий до 2030 року

60

Показник

Збільшення кількості МСП у розрізі секторів

Цільовий до 2030 року

10% для кожного із визначених секторів С.3.1.

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
С.3.1. До кінця 2023 року в громадах Платформи запроваджено регулярний інструмент визначення ринкових ніш, потенційно привабливих для розвитку МСП	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. Розроблено, апробовано та запроваджено регулярний інструмент визначення ринкових ніш, потенційно привабливих для розвитку МСП	1. Наявність розробленого механізму, бінарний показник	п.а.	наявний
С.3.2. Сприяння розвитку МСП у визначених ринкових нішах з урахуванням особливостей кожної громади Платформи	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи сприяння розвитку МСП у певних ринкових нішах, визначених за допомогою інструменту В3.1 2. У результаті проведених заходів збільшилась кількість МСП у розрізі визначених секторів/ринкових ніш (С.3.1)	2. Збільшення кількості МСП у розрізі секторів	п.а.	10% для кожного із визначених секторів (В3.1.)
С.3.3. До 2023 року в громадах Платформи буде проведено щонайменше 10 заходів, спрямованих на розвиток сімейного бізнесу	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, ДФРР МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на розвиток сімейного бізнесу 2. У результаті проведених заходів у громадах Платформи збільшилась кількість підприємств сімейного бізнесу	3. Кількість заходів, спрямованих на розвиток сімейного бізнесу	0	100
С.3.4. Створення позитивного іміджу підприємця	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, приватні кошти, ДФРР МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на створення позитивного іміджу підприємця 2. У результаті проведених заходів збільшилися темпи приросту кількості новостворених МСП в громадах Платформи	4. Кількість проведених інфокампаній, присвячених покращенню іміджу підприємців	0	50

7.3.4. Стратегічна ціль С.4. Сприяння виходу МСП на нові ринки

Одним із важомих факторів, що стримують нарощування конкурентоспроможності вітчизняних МСП, є низький рівень їх інноваційної активності. Це питання є ще більш гострим для громад Платформи через втрату значної частини промислового потенціалу внаслідок окупації частини територій та прив'язки до вугільної промисловості, що є несприятливим для інноваційного вектору розвитку. Тож сприяння МСП у впровадженні інноваційних продуктів/послуг/технологій, зокрема у промисловому виробництві та з високою доданою вартістю, дозволить вивести їх на якісно новий рівень господарювання та значно підвищити рівень конкурентоспроможності.

Підвищення інноваційної активності, в свою чергу, створить передумови для інтернаціоналізації бізнесу, при цьому важливо забезпечити інформаційно-консультативну та інші види підтримки МСП у громадах Платформи під час їх виходу на нові ринки. У цьому випадку маються на увазі як ринки нових регіонів та країн, так і нові секторальні ринки. Водночас, проведення систематичних заходів щодо брендування товарів та послуг місцевих виробників, їх просування у торгівельні мережі тощо дозволить забезпечити належну підтримку місцевим виробникам.

Не менш важливим є сприяння розвитку співробітництва між державним та приватним сектором на умовах ДПП, що дозволить відновити розірвані та побудувати нові ланцюги кооперації.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
С.4.1. Сприяння МСП у впровадженні інноваційних продуктів/послуг/технологій, зокрема у промисловому виробництві та з високою доданою вартістю	Вугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на сприяння МСП у впровадженні інноваційних продуктів/послуг/технологій 2. У результаті проведених заходів збільшиться питома	1. Частка МСП, які впровадили інноваційні продукти/послуги/технології	11	15

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Очікувані результати	Індикатори		
				Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення, 2030
			вага інноваційних підприємств у громадах Платформи			
С. 4.2. Підтримка МСП у громадах Платформи під час виходу на нові ринки (інформаційно-консультативна та інші)	Бугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на підтримку МСП у громадах Платформи під час виходу на нові ринки 2. У результаті проведених заходів збільшена питома вага МСП, які здійснюють експортну діяльність	2.Частка МСП-експортерів у громадах Платформи	10	20
С.4.3. Щороку в кожній з громад Платформи проводиться щонайменше 3 заходи, спрямовані на підтримку місцевих виробників товарів та послуг	Бугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, Приватні кошти, МТД	1. У кожній громаді розроблено та запроваджено заходи, спрямовані на підтримку місцевих виробників товарів та послуг 2. Продукція місцевих товаровиробників представлена в торгівельних мережах громад Платформи	3.Кількість проведених маркетингових заходів 4.Кількість учасників маркетингових заходів	50 1000	300 5000
С.4.4. Сприяння розвитку співробітництва між державним та приватним сектором на умовах ДПП	Бугледарська, Торецька, Покровська, Добропільська, Селидівська, Новогродівська, Мирноградська	Місцеві бюджети, ДФРР Приватні кошти, МТД	1. У кожній з громад Платформи розроблено та реалізовано низку проектів щодо співробітництва між державним та приватним сектором на умовах ДПП	5. Кількість реалізованих проектів ДПП	0	30

7.4. Стратегічний напрям D. «РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ»

Даний підрозділ розроблено за підтримки проєкту «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу».

«Дерево цілей» до стратегічного напряму «Розвиток людського капіталу» було напрацьовано та обговорено на засіданні тематичних підгруп 20 січня, 10 березня, 31 березня, 19 квітня 2021 року. На засіданні Робочого комітету 29 квітня 2021 року стратегічні та оперативні цілі було затверджено.

Для визначення стратегічних проблем, які необхідно вирішити в рамках цього напряму, було використано:

- Профіль Платформи сталого розвитку;
- Звіт за результатами опитування бізнесу Платформи сталого розвитку ;
- Звіт за результатами опитування лідерів громад Платформи сталого розвитку ;
- SWOT-аналіз за стратегічним напрямом, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 23 лютого 2021 року

Стратегічні проблеми

- Міграція молоді та активних ВПО;
- Старіння населення;
- Низький рівень оплати праці у сферах, не пов'язаних із вугільною галуззю;
- Відсутність закладів освіти (спеціальної, технічної, вищої) в окремих громадах;
- Невідповідність програм навчальних закладів потребам ринку праці та регіону в умовах трансформації;
- Відсутність відкритих і доступних публічних просторів та коворкінгів;
- Недосконалість інструментів впливу громадянського суспільства на прийняття рішень органами місцевого самоврядування;
- Розчарування активних жителів та емоційне вигорання громадських діячів, низький рівень ресурсів та підтримки з боку влади та населення;
- Відсутність конкуренції на ринку освітніх та культурних ініціатив;
- Неготовність частини населення змінюватись, бачення майбутнього лише у вугільній галузі (що заважає розвитку людського капіталу, спонукає до міграції активних громадян)

Що необхідно зробити для вирішення стратегічних проблем

Щодо покращення відповідності освіти потребам ринку праці:

- впровадження програм дуальної освіти у ВНЗ, підтримка абітурієнтів;
- створення спільних програм закладів вищої освіти і бізнесу;
- реалізація програм регіонального замовлення на перекваліфікацію осіб / розширення інвестицій місцевої влади у людський капітал;
- офлайн/онлайн програми та тренінги для жителів громади;

- розробка програм для підтримки молодих спеціалістів;
  - включення вразливих верств населення до активного суспільного життя.
- Щодо участі громадян та забезпечення комфортного життя:
- розвиток інформаційного суспільства для реалізації потенціалу кожним членом громади повною мірою;
  - формування каталогу та картування наявних ГО з метою створення відповідних консорціумів та асоціацій;
  - створення умов для розвитку культурних сфер, культурно-розважального бізнесу, закладів дозвілля;
  - удосконалення мотиваційного механізму.

«Дерево цілей» стратегічного напряму D. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічна ціль D.1. До 2028 року мінімум 50% працівників, вивільнених із шахтних підприємств, працевлаштовані в інших галузях економіки, які відповідають Європейській зеленій угоді	<p>ОЦ D.1.1 До 2023 року в кожній громаді Платформи створені нові робочі місця принаймні у 2-х секторах, які відповідають Європейській зеленій угоді. Як мінімум, третина цих робочих місць була створена МСП</p> <p>ОЦ D.1.2 До 2022 року щонайменше 50% робочих шахтних підприємств успішно закінчили курси з профорієнтації, до 2023 року – 30% – курси з перекваліфікації. Щонайменше 50% з перекваліфікованих знайшли інші можливості працевлаштування</p>
Стратегічна ціль D.2. До 2025 року в усіх громадах Платформи місцеві громадські об'єднання братимуть участь у розробці та імплементації як мінімум 10 стратегічних документів	<p>ОЦ D.2.1 До 2023 року як мінімум 30 представників чинних ІГС беруть участь у діяльності міських громадських рад та громадської ради при Донецькій обласній державній адміністрації</p> <p>ОЦ D.2.2 Щонайменше 5% населення беруть участь у прийнятті рішень за допомогою Civic tech інструментів громадської участі (бюджет участі, електронні петиції)</p> <p>ОЦ D.2.3 До кінця 2022 року як мінімум 30 НГО долучилися до діяльності в напрямку справедливої трансформації; мінімум 5 нових НГО залучені до діяльності Платформи сталого розвитку (участь у проектах, відповідних робочих групах тощо).</p> <p>ОЦ D.2.4 До 2025 року мінімум 7 ІГС, що задіяні в процесах справедливої трансформації (проекти, робочі групи тощо), посилили інституційні спроможності, збільшили кількість членів та реалізують щороку мінімум один проект у співпраці з місцевими партнерами (ОМС, бізнес, інші ІГС) у сфері справедливої трансформації.</p> <p>ОЦ D.2.5 До 2022 року ІГС проваджують неформальну освіту з метою перекваліфікації шахтарів, до кінця 2025 року перекваліфікацію від ІГС пройшли мінімум 2000 осіб</p>
Стратегічна ціль D.3. До 2030 року щонайменше 50% учнів навчальних закладів	ОЦ D.3.1. До кінця 2022 року органи місцевого самоврядування, заклади освіти, малі та середні підприємства, ГО та центри зайнятості спільно розробили напрями організаційної роботи з профорієнтації населення, неформальної освіти

громад Платформи отримують дуальну освіту в трьох різних секторах, альтернативних вугільній галузі, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді.	<p>ОЦ D.3.2 Щонайменше 25% учнів закладів середньої освіти беруть участь у заходах щодо профорієнтації у секторах, альтернативних вугільній галузі (2021 – 2023 рр.)</p> <p>ОЦ D.3.3 До 2025 року щонайменше 60% освітніх програм спеціальностей закладів профтехнічної та вищої освіти в обов'язковому порядку базуються на дуальній формі навчання, і 50% освітніх програм, направлених на підготовку спеціалістів напрямів, альтернативних вугільній галузі, містять дуальну форму навчання (за винятком спеціальностей гуманітарного спрямування)</p>
--	---

Стратегічна ціль D.1. До 2028 року мінімум 50% працівників, вивільнених із шахтних підприємств, працевлаштовані в інших галузях економіки, які відповідають Європейській зеленій угоді

Значний відсоток мешканців шахтарських мономіст Донецької області задіяні у роботі підприємств вугільної галузі. В ході неминучої трансформації енергетичного сектору та поступової відмови від вугілля переважна їх частина втратить свої робочі місця. Вивільнення великої кількості працездатного населення потребуватиме відкриття нових інноваційних підприємств, розвитку малого та середнього місцевого бізнесу, що має забезпечити не тільки створення нових робочих місць, але і попередити появу нової моноіндустрії.

Працевлаштування на підприємства інших галузей економіки вимагатиме отримання відповідної освіти та перекваліфікації колишніх шахтарів, думки та інтереси яких мають бути враховані під час створення програм перекваліфікації та курсів з профорієнтації.

ІНДИКАТОРИ

Наскірна оперативна ціль – оцінка наявності даних; систематичний збір даних, необхідних для відповідного аналізу досягнення показників, передбачених оперативними та стратегічними цілями.

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
D.1.1. До 2023 року в кожній громаді Платформи створені нові робочі місця принаймні у 2-х секторах, які відповідають Європейській зеленій угоді. Як мінімум третина	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Кількість секторів, що відповідають Європейській зеленій угоді, в яких створені нові робочі місця, шт.	д. насірізну оперативну ціль	до 2023 року - 2 сектори

			2. Відсоток робочих місць, створених МСП, % 3. Кількість створених робочих місць		до 2023 року - $\geq 33\%$ Тренд, без цільового значення
D.1.2 До 2022 року, щонайменше 50% робочих шахтних підприємств успішно закінчили курси з профорієнтації, до 2023 року – 30% – курси з перекваліфікації. Щонайменше 50% з перекваліфікованих знайшли інші можливості працевлаштування	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Відсоток працівників шахтних підприємств, які успішно закінчили курси з профорієнтації, % 2. Відсоток працівників шахтних підприємств, які успішно закінчили курси з перекваліфікації, % 3. Відсоток перекваліфікованих працівників, які знайшли інші можливості працевлаштування, %	д. наскрізну оперативну ціль	до 2022 року - $\geq 50\%$ до 2023 року - $\geq 30\%$ до 2023 року - $\geq 50\%$

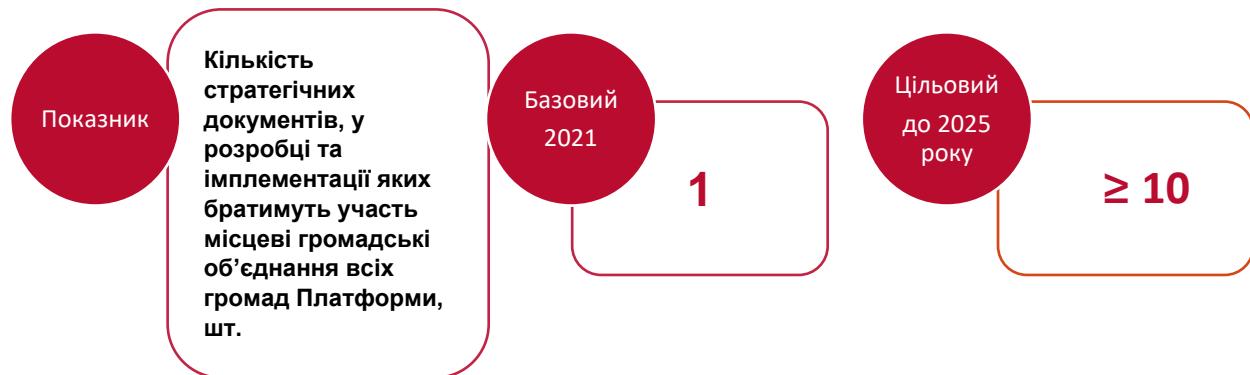
Стратегічна ціль D.2. До 2025 року в усіх громадах Платформи місцеві громадські об'єднання братимуть участь у розробці та імплементації як мінімум 10 стратегічних документів

Трансформація вугільних регіонів має відбуватися із залученням представників громадянського суспільства. Інститути громадянського сектору можуть грati ключову, конструктивну роль у супроводі та реалізації процесів і проектів щодо успішної трансформації. Наприклад:

- інформаційні кампанії з розповсюдження принципів справедливої трансформації;
- комунікації з місцевим населенням щодо стратегії закриття вугільних підприємств, забезпечення соціальними гарантіями вивільнених працівників;
- посередництво в діалозі між владою та громадою в питаннях вирішення проблем, що виникатимуть у процесі трансформації;
- розробка та впровадження проектних ініціатив у напрямку справедливої трансформації.

Виконання цих активностей потребує збільшення кількості представників громадянського суспільства, залучених до процесу вугільної трансформації. Водночас громадські організації мають підвищувати власні компетенції шляхом участі в навчальних семінарах та тренінгах, ознайомчих поїздках до інших країн, що мають досвід вирішення проблем, пов'язаних з трансформацією вугільних регіонів.

ІНДИКАТОРИ

Наскрізна оперативна ціль – оцінка наявності даних; систематичний збір даних, необхідних для відповідного аналізу досягнення показників, передбачених оперативними та стратегічними цілями.

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
D.2.1. До 2023 року мінімум 30 представників чинних ІГС беруть участь у діяльності місцевих громадських рад та громадської ради при Донецькій обласній державній адміністрації	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Кількість представників чинних ІГС, що беруть участь у діяльності місцевих громадських рад та громадської ради при Донецькій обласній державній адміністрації, осіб	д. насірізну оперативну ціль.	до 2023 року - ≥30 осіб
D.2.2 Щонайменше 5% населення беруть участь у прийнятті рішень за допомогою Civic tech інструментів громадської участі (бюджет участі, електронні петиції)	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	2. Відсоток населення, що бере участь у прийнятті рішень за допомогою Civic tech інструментів громадської участі, %	д. насірізну оперативну ціль.	до 2023 року - ≥5%
D.2.3 До кінця 2022 року як мінімум 30 НГО долучилися до діяльності в напрямку справедливої трансформації; мінімум 5 нових НГО залучені до діяльності Платформи сталого розвитку (участь у проектах, відповідних робочих групах тощо).	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	3. Кількість НГО, які долучилися до діяльності в напрямку справедливої трансформації, шт. 4. Кількість нових НГО, залучених до діяльності Платформи сталого розвитку, шт.	д. насірізну оперативну ціль.	до кінця 2022 року - ≥ 30 НГО до кінця 2022 року - ≥ 5 НГО

D.2.4 До 2025 року мінімум 7 ІГС, що задіяні в процесах справедливої трансформації (проекти, робочі групи тощо), посилили інституційні спроможності, збільшили кількість членів та реалізують щороку мінімум один проект у співпраці з місцевими партнерами (ОМС, бізнес, інші ІГС) у сфері справедливої трансформації.	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	5. Кількість ІГС, що задіяні в процесах справедливої трансформації і посилили свої інституційні спроможності та збільшили кількість членів, шт. 6. Кількість осіб, на яку збільшилася база членів 7 ІГС, осіб 7. Кількість проектів, що реалізуються ІГС у співпраці з партнерами у сфері справедливої трансформації, шт.	д. наскрізну оперативну ціль.	До 2025 року - ≥ 7 ІГС
D.2.5 До 2022 року ІГС впроваджують неформальну освіту з метою перекваліфікації шахтарів та до кінця 2025 року перекваліфікацію від ІГС пройшли мінімум 2000 осіб	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	8. Кількість осіб, що пройшли перекваліфікацію в рамках реалізації проектів ІГС щодо неформальної освіти, осіб	д. наскрізну оперативну ціль.	До 2022 року - ≥ 2000 осіб

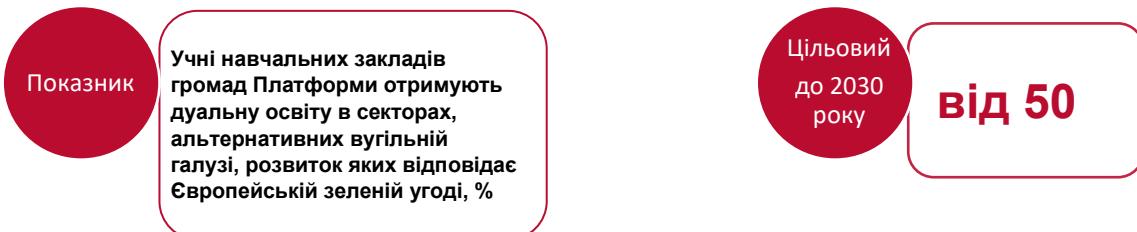
Стратегічна ціль D.3. До 2030 року щонайменше 50% учнів навчальних закладів громад Платформи отримують дуальну освіту в трьох різних секторах, альтернативних вугільній галузі, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді

У період поступового закриття шахт буде доволі проблематично знайти роботу в регіоні, зокрема для людей старшого віку (після 40 років). У більшості населення освіта так чи інакше пов'язана з вугільною промисловістю, що обмежує їхню самореалізацію в інших сферах.

У більшості міст недостатньо освітніх закладів, їхня кількість не задовольняє потребу населення. Така ситуація призводить до значного відтоку молоді з цих населених пунктів.

Важливим кроком має бути перепрофілювання вищих та професійно-технічних навчальних закладів, що розташовані у шахтарських містах і готові спеціалістів з гірничої справи. Молодь виявляє зацікавленість в отриманні професії, яка буде затребуваною на ринку праці та дасть інструменти для самореалізації.

ІНДИКАТОРИ

Показник

Кількість секторів, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді, в яких учні навчальних закладів громад Платформи отримують дуальну освіту, шт.

Цільовий до 2030 року

3

Наскрізна оперативна ціль - оцінка наявності даних; систематичний збір даних, необхідних для відповідного аналізу досягнення показників, передбачених оперативними та стратегічними цілями.

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
D.3.1. До кінця 2022 року органи місцевого самоврядування, заклади освіти, малі та середні підприємства, ГО та центри зайнятості спільно розробили напрями організаційної роботи з профорієнтації населення, неформальної освіти.	Вугledарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні дононські кошти	1. Кількість громад Платформи, які беруть участь в розробці напрямів, шт. 2. Кількість груп (серед них ОМС, заклади освіти, МСП, ГО, центри зайнятості), які в кожній із залучених громад Платформи беруть участь у розробці напрямів, шт. 3. Відсоток МСП, що взяли участь у розробці напрямів, % 4. Відсоток закладів освіти всіх рівнів, що взяли участь у розробці напрямів, % 5. Відсоток центрів зайнятості, що взяли участь у розробці напрямів, % 6. Відсоток ГО, що взяли участь у розробці напрямів, % 7. Відсоток МСП, які надали робоче обладнання і місця для проведення дуальної форми навчання	д. наскрізну оперативну ціль.	до кінця 2022 року - ≥ 4 громади до кінця 2022 року - ≥ 3 групи до кінця 2022 року - ≥ 30% до кінця 2022 року - ≥ 30%
D.3.2. Щонайменше 25% учнів закладів середньої освіти беруть участь у заходах щодо профорієнтації у секторах, альтернативних вугільній галузі (2021 – 2023 рр.)	Вугledарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні дононські кошти	8. Відсоток учнів закладів середньої освіти, що беруть участь у заходах щодо профорієнтації у секторах, альтернативних вугільній галузі, %	д. наскрізну оперативну ціль.	2021- 2023 рр. - ≥ 25 %

<p>D.3.3 До 2025 року щонайменше 60% освітніх програм спеціальностей закладів профтехнічної та вищої освіти в обов'язковому порядку базуються на дуальній формі навчання, і 50% освітніх програм, направлених на підготовку спеціалістів напрямів, альтернативних вугільній галузі, містять дуальну форму навчання (за винятком спеціальностей гуманітарного спрямування)</p>	<p>Вуглаедарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька</p>	<p>ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти</p>	<p>9. Відсоток освітніх програм спеціальностей закладів профтехнічної та вищої освіти, що в обов'язковому порядку базуються на дуальній формі навчання, %</p> <p>10. Відсоток освітніх програм, направлених на підготовку спеціалістів напрямів, альтернативних вугільній галузі, що містять дуальну форму навчання (за винятком спеціальностей гуманітарного спрямування)</p>	<p>Д. наскрізну оперативну ціль.</p>	<p>До 2025 року - ≥ 60 %</p> <p>До 2025 року - ≥50 %</p>
--	---	--	--	--------------------------------------	--

7.5. Стратегічний напрям Е. «ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ»

Даний підрозділ розроблено за підтримки проекту «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу».

«Дерево цілей» до стратегічного напряму «Відновлювані джерела енергії та енергоефективність» було напрацьовано та обговорено на засіданні тематичних підгруп 21 січня, 19 березня, 7 та 21 квітня 2021 року. На засіданні Робочого комітету 29 квітня 2021 року стратегічні та оперативні цілі було затверджено.

Для визначення стратегічних проблем, які необхідно вирішити в рамках цього напряму, було використано:

- Профіль Платформи сталого розвитку;
- Звіт за результатами опитування бізнесу Платформи сталого розвитку;
- Звіт за результатами опитування лідерів громад Платформи сталого розвитку;
- SWOT-аналіз за стратегічним напрямом, затверджений на засіданні Робочого Комітету від 23 лютого 2021 року

Стратегічні проблеми

- Наявність централізованої енергетичної системи, що залежить від викопного палива (особливо опалення на вугіллі);
- Висока енергоємність місцевих економік;
- Значна зношеність електромереж, інженерної інфраструктури та житлового фонду;
- Високий рівень викидів CO₂, забруднюючих речовин від промисловості та житлового сектору;
- Низький рівень обізнаності жителів громад щодо питань зміни клімату, енергетичного переходу;
- Незадовільний стан екологічного та природоресурсного моніторингу;
- Відсутність місцевих стимулів розвитку ВДЕ, недовіра та неготовність інвестувати в галузь;
- Недостатня кількість експертів у сфері ВДЕ та енергоефективності;
- Забруднення та поводження із шахтною водою

Розв'язання зазначених проблем потребує комплексного підходу, який включатиме в себе як перетворення та впровадження сталих рішень на місцевому рівні, так і тісну взаємодію та адвокацію на національному рівні.

Специфіка потенційних рішень та конкретних дій в сферах відновлюваних джерел енергії та енергоефективності буде залежати від рамкових умов, що зазвичай встановлюються органами державної влади (наприклад, запровадження нових механізмів розвитку ВДЕ, окрім «зеленого тарифу» тощо). Отже, розуміння власних потреб, пріоритетів та рішень в деяких випадках вимагатиме

пропозицій закріплення інноваційних моделей розвитку ВДЕ та впровадження енергоефективних заходів.

Що необхідно зробити для вирішення стратегічних проблем:

- Проведення та покращення інформаційної політики щодо використання ВДЕ та впровадження сучасних енергоефективних заходів на муніципальному рівні;
- Розвиток децентралізованої («малої») генерації з ВДЕ;
- Надання письмових рекомендацій уряду щодо розвитку стимулів і законодавчого регулювання ВДЕ та енергоефективності в контексті місцевого самоврядування;
- Створення якісної інфраструктури підтримки бізнесу у сферах ВДЕ та енергоефективності;
- Співпраця з навчальними закладами задля розробки та імплементації інноваційних рішень в енергетичному секторі;
- Навчання та підвищення спроможності місцевих експертів у сферах ВДЕ та енергоефективності.

«Дерево» цілей стратегічного напряму Е. Відновлювані джерела енергії та енергоефективність

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічна ціль Е.1. До 2025 року кількість фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проектів ВДЕ та заходів з енергоефективності, збільшилася на 30%	<p>ОЦ Е.1.1 До кінця 2022 року проведено оцінку (дослідження) потенціалу територій, що входять до складу Платформи, та мапування стану заличеності фізичних і юридичних осіб до реалізації проектів ВДЕ та можливих майбутніх проектів</p> <p>ОЦ Е.1.2 До кінця 2022 року створено/налагоджено механізми збору інформації та моніторингу кількості залучених фізичних і юридичних осіб до реалізації ВДЕ та заходів з енергоефективності на місцевому рівні</p> <p>ОЦ Е.1.3 До кінця 2024 року кількість реалізованих проектів ВДЕ та енергоефективності у громадах Платформи збільшилася на 25%</p> <p>ОЦ Е.1.4 Підготовка заходів та проведення інформаційної кампанії серед населення та підприємців щодо переваг переходу на ВДЕ та впровадження енергоефективних заходів у період 2021-2024 років</p>
Стратегічна ціль Е.2. До 2025 року як мінімум з механізми, запропонованих представниками Платформи, були враховані в національних документах з впровадження нових стимулів та регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності в контексті місцевого самоврядування	<p>ОЦ Е.2.1 До кінця 2022 року представники Платформи увійшли як мінімум до 3 профільних робочих груп при Міністерствах та інших органах влади (Держенергоefективності тощо) з питань впровадження нових стимулів і регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності на місцевому рівні</p> <p>ОЦ Е.2.2-2.5 У 2021-2023 роках сформульовано, подано, а органами влади враховано рекомендації та пропозиції щодо механізмів підтримки впровадження:</p> <ul style="list-style-type: none"> • установок малої генерації для домогосподарств, потужністю до 1 МВт; • установок малої генерації для бюджетних установ, потужністю до 1 МВт; • заміщення викопного палива на біопаливо для малого та мікропідприємництва потужністю до 10 МВт; • термомодернізації муніципальних будівель та будівель,

	що належать бізнесу (підприємствам)
Стратегічна ціль Е.3. Аналіз можливостей та впровадження систем водопостачання із диверсифікованих джерел у громадах Платформи	ОЦ Е.3.1 До 2025 року реалізовано мінімум 1 спільній проект з системи очистки та використання шахтної води або мінімум 4 окремих проекти в окремих громадах Платформи ОЦ Е.3.2 До 2026 року забезпечена диверсифікація водопостачання шляхом впровадження як мінімум 2-х нових джерел з використання природних водних ресурсів
Стратегічна ціль Е.4. У 2030 році ВДЕ забезпечують щонайменше 50% електроенергії та 30% тепла в усіх містах Платформ	ОЦ Е.4.1 До кінця 2022 року створено/налагоджено механізми збору інформації та моніторингу джерел використання електроенергії та тепла на місцевому рівні ОЦ Е.4.2 У 2026 році ВДЕ забезпечують щонайменше 15% тепла в усіх громадах Платформи ОЦ Е.4.3 У 2027 році ВДЕ забезпечує щонайменше 25% електроенергії в усіх громадах Платформи
Стратегічна ціль Е.5. У 2030 році щонайменше 30% будівель термомодернізовано	ОЦ Е.5.1 До 2025 року термомодернізувати щонайменше 50% будівель бюджетних установ ОЦ Е.5.2 До 2025 року термомодернізувати щонайменше 15% будівель житлового фонду ОЦ Е.5.3 До 2027 року термомодернізувати щонайменше 25% будівель, що належать бізнесу (підприємствам)

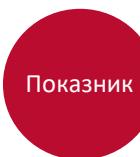
Стратегічна ціль Е.1. До 2025 року кількість фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проектів ВДЕ та заходів з енергоефективності, збільшилася на 30%

Відповідно до Національної стратегії економічного розвитку на період до 2030 року, Україна ставить собі за мету стати кліматично нейтральною до 2060 року. Ця ж дата фігурує в оновленому Національно визначеному внеску нашої держави до Паризької угоди.

За своєю суттю це означає поступову відмову від викопного палива та переход на низьковуглецеві технології (такі як ВДЕ) та впровадження енергоефективних заходів. Роль громад у цьому процесі буде ключовою, адже досвід зарубіжних країн показує, що досягнення справжньої енергетичної безпеки та незалежності лежить в розвитку децентралізованої генерації. Саме малі учасники ринку (домогосподарства, підприємства тощо) є рушійною силою трансформаційних процесів.

На жаль, на сьогодні: а) місцеве населення слабко поінформоване про міжнародні та національні процеси; б) потенціал розвитку ВДЕ та енергоефективності в громадах Платформи погано вивчений; в) відсутні місцеві стимули розвитку ВДЕ для окремих громадян та підприємств/станов/організацій.

ІНДИКАТОРИ

Відсоток фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проектів ВДЕ та заходів з енергоефективності, %

+30% від 2021 року

Наскрізна оперативна ціль – оцінка наявності даних; систематичний збір даних, необхідних для відповідного аналізу досягнення показників, передбачених оперативними та стратегічними цілями.

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
E.1.1. До кінця 2022 року проведено оцінку (дослідження) потенціалу територій, що входять до складу Платформи, та мапування стану залученості фізичних і юридичних осіб до реалізації проектів ВДЕ та можливих майбутніх проектів	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	Місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні доноські кошти	1.Наявність оцінки (дослідження) потенціалу територій, що входять до складу Платформи, та мапування стану залученості фізичних і юридичних осіб до реалізації проектів ВДЕ та можливих майбутніх проектів	Відсутнє	Наявне
E.1.2. До кінця 2022 року створено/налагоджено механізми збору інформації та моніторингу кількості залучених фізичних і юридичних осіб до реалізації ВДЕ та заходів з енергоефективності на місцевому рівні	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	Місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні доноські кошти	2.Наявність механізмів збору інформації та моніторингу кількості залучених фізичних і юридичних осіб до реалізації ВДЕ та заходів з енергоефективності на місцевому рівні	Відсутні	Наявні
E.1.3 До кінця 2024 року кількість реалізованих проектів ВДЕ та енергоефективності у громадах Платформи збільшилася на 25%	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні доноські кошти	3.Кількість реалізованих проектів ВДЕ та енергоефективності	д. наскрізну оперативну ціль.	до 2024 року - ≥25% (тренд, без цільового значення)

E.1.4 Підготовка заходів та проведення інформаційної кампанії серед населення та підприємців щодо переваг переходу на ВДЕ та впровадження енергоефективних заходів у період 2021-2024 років	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні доночарські кошти	4.Охоплення проведеної інформаційної кампанії (людей)	д. наскрізну оперативну ціль.	до 2024 року – 150 000 осіб
--	---	---	--	-------------------------------	-----------------------------

Стратегічна ціль Е.2. До 2025 року як мінімум з механізми, запропонованих представниками Платформи, були враховані в національних документах з упровадження нових стимулів і регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності в контексті місцевого самоврядування

Основні стратегічні питання розвитку ВДЕ та енергоефективності вирішуються на рівні органів державної влади. При цьому нова законодавча чи регуляторна база часто не враховує досвід регіонального та місцевого рівня, які реалізовують конкретні проекти на практиці.

Саме тому аналіз наявних практичних бар'єрів для розвитку ВДЕ та енергоефективних заходів на муніципальному рівні, в комплексі з формулюванням конкретних пропозицій, мають стати важливим важелем впливу в руках представників Платформи сталого розвитку. Енергетичний перехід буде справедливим тільки в тому разі, коли інтереси громад та людей, що його впроваджують, будуть почутими і врахованими.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
E.2.1. До кінця 2022 року представники Платформи увійшли як мінімум до 3 профільних робочих груп при Міністерствах та інших органах влади (Держенергоефективності тощо) з питань впровадження нових стимулів і регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності на місцевому рівні	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	-	1.Кількість профільних робочих груп при органах влади, до яких увійшли представники Платформи, шт	0	до 2022 року - ≥3

E.2.2-2.5. У 2021-2023 роках сформульовано, подано, а органами влади враховано рекомендації та пропозиції щодо механізмів підтримки впровадження:	- установок малої генерації для домогосподарств, потужністю до 1 МВт;			
	- установок малої генерації для бюджетних установ, потужністю до 1 МВт;			
	- заміщення викопного палива на біопаливо для малого та мікропідприємництва потужністю до 10 МВт;			
	- термомодернізації муніципальних будівель та будівель, що належать бізнесу (підприємствам)			
Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	Місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	2.Кількість оформлених у документи рекомендацій та пропозицій з 4 окреслених тем	0	до 2023 року - ≥4

Стратегічна ціль Е.3. Аналіз можливостей та впровадження систем водопостачання із диверсифікованих джерел у громадах Платформи

Маючи великі проблеми з водозабезпеченням та водопостачанням, Донецька область потребує пошуку оптимальних рішень. Шахтарські міста не є винятком.

Спільною проблемою всіх громад, що входять до Платформи сталого розвитку, є поводження із шахтною водою. Ризики очевидні: можливі підтоплення, проникання та отруєння ґрунтів, підземних та наземних резервуарів води тощо.

Теоретично її очищення та повторне використання може слугувати прикладом сталого вирішення названої проблеми. На додачу до цього, такі проекти можуть як створити нові робочі місця, так і побіжно вирішить інші конкретні питання, наприклад, теплозабезпечення.

При цьому варто звертати увагу й на інші рішення з використання нових джерел природних водних ресурсів. Тільки комплексний підхід дозволить ефективно впоратися з наявними викликами.

ІНДИКАТОРИ

Показник

**Кількість впровадження
нових джерел з
використання
природних водних
ресурсів, шт.**

Цільовий
до 2030
року

≥2

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
E.3.1 До 2025 року реалізовано мінімум 1 спільний проект з системи очистки та використання шахтної води або мінімум 4 окремих проекти в окремих громадах Платформи	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Кількість громад Платформи, які беруть участь в розробці, шт. 2. Кількість проектів з системи очистки та використання шахтної води, шт.	0	до кінця 2025 року – мінімум 1 спільний чи 4 окремих в окремих громадах
E.3.2. До 2026 року забезпечена диверсифікація водопостачання шляхом впровадження як мінімум 2-х нових джерел з використання природних водних ресурсів	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	3. Кількість впровадження нових джерел з використання природних водних ресурсів, шт.	0 - ≥2	до 2026 року

Стратегічна ціль Е.4. У 2030 році ВДЕ забезпечують щонайменше 50% електроенергії та 30% тепла в усіх містах Платформ

Стримування кліматичної кризи на рівні 1,5°C, як того вимагають вчені, передбачає поступову відмову від викопного палива та розвиток відновлюваних джерел енергії. Україна взяла на себе такі зобов'язання в рамках Паризької угоди і на початку 2021 року підтвердила свої прагнення в Національній економічній стратегії на період до 2030 року та оновленому Національно визначеному внеску до Паризької угоди.

При цьому на сьогодні Україна відстає за рівнем використання відновлюваної енергетики не лише від економічно розвинутих країн світу, але й від загальносвітового показника. У 2017 році науковцями Інституту економіки та прогнозування НАНУ за підтримки Фонду ім. Г. Бьолля в Україні було підготовлено дослідження «Перехід України на відновлювану енергетику до 2050 року». Відповідно до нього Україна має всі можливості до 2050 року відмовитись від викопного палива і довести частку «зеленої» енергії у забезпеченні своїх енергопотреб до 91%.

Ключову роль в енергетичному переході будуть відігравати муніципаліти та окремі громадяни. Саме розвиток малої децентралізованої генерації ВДЕ може стати основою енергетичної безпеки та незалежності нашої держави.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
E.4.1. До кінця 2022 року створено/налагоджено механізми збору інформації та моніторингу джерел використання електроенергії та тепла на місцевому рівні	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	Місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Наявність механізмів збору інформації та моніторингу кількості зачленених фізичних і юридичних осіб до реалізації ВДЕ та заходів з енергоефективності на місцевому рівні	Відсутні	до кінця 2022 року – наявні
E.4.2 У 2026 році ВДЕ забезпечують щонайменше 15% тепла в усіх громадах Платформи	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	2. Частка тепла з ВДЕ в загальному балансі, %	д. наскрізну оперативну ціль.	до 2026 року - ≥15
E.4.3. У 2027 році ВДЕ забезпечує щонайменше 25% електроенергії в усіх громадах Платформи	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	3. Частка електроенергії з ВДЕ в загальному балансі, %	д. наскрізну оперативну ціль.	до 2027 року - ≥25%

Стратегічна ціль Е.5. У 2030 році щонайменше 30% будівель термомодернізовано

В Україні існує величезний невикористаний потенціал для зниження попиту на енергоресурси. Щоб досягти необхідного скорочення викидів парникових газів та утримати глобальне потепління на рівні 1,5°C, слід забезпечити перехід до меншого споживання енергії за рахунок підвищення енергоефективності кінцевого споживання енергії: у промисловості, транспорті та, особливо, будівлях.

Енергоефективність – ключова складова успішного енергетичного переходу. Необхідно зменшити споживання енергії будівлями шляхом модернізації наявних та через більш амбітні кодекси для нового будівництва. У свою чергу, це призведе як до зменшення викидів парникових газів, швидшого впровадити новітніх низьковуглецевих технологій (ВДЕ тощо), так і суттєво зекономити кошти громадянам. Заощаджені гроші будуть залишатися в кишенях споживачів та, з більшою вірогідністю, підуть у розвиток місцевої економіки.

ІНДИКАТОРИ

Оперативна ціль	Громади – виконавці	Джерела фінансування	Індикатори		
			Назва показника	Базове значення, 2021	Цільове значення
Е.5.1. До 2025 року термомодернізувати щонайменше 50% будівель бюджетних установ	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	1. Відсоток термомодернізованих будівель, %	д. насірізну оперативну ціль.	до 2025 року - ≥ 50
Е.5.2 До 2025 року термомодернізувати щонайменше 15% будівель житлового фонду	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	2. Відсоток термомодернізованих будівель, %	д. насірізну оперативну ціль.	до 2025 року - ≥ 15
Е.5.3 До 2027 року термомодернізувати щонайменше 25% будівель, що належать бізнесу (підприємствам)	Вугледарська, Добропільська, Мирноградська, Новогродівська, Покровська, Селидівська, Торецька	ДФРР, місцеві бюджети, приватні кошти, міжнародні донорські кошти	3. Відсоток термомодернізованих будівель, %	д. насірізну оперативну ціль.	до 2027 року - ≥ 25

8. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами вищого рівня

Зведене «дерево цілей» до Стратегії трансформації вугільних громад Донецької області, яке було узgodжене на засіданні Робочого Комітету із розробки Стратегії трансформації 29 квітня 2021 року, матиме такий вигляд:

Стратегічні напрями	Стратегічні цілі
Стратегічний напрям В.	Стратегічна ціль В.1. Нова модель економічного розвитку, орієнтована на інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад Платформи сталого розвитку
Зміна структури економіки	Стратегічна ціль В.2. Ефективна система підготовки кадрів, орієнтованих на нову модель економіки громад Платформи сталого розвитку
	Стратегічна ціль В.3. Комфортні, дружні до довкілля та безпечні простори для життя і розвитку людини
	Стратегічна ціль В.4. Ефективне врядування та цифровізація громад, орієнтовані на потреби громадян та бізнесу
Стратегічний напрям В.	Стратегічна ціль В.1. Спільні привабливі інвестиційні продукти громад Платформи
Залучення інвестицій	Стратегічна ціль В.2. Ефективна система інвестиційного супроводу та якісних послуг для інвестора
	Стратегічна ціль В.3. Спільна ефективна система маркетингу громад Платформи
	Стратегічна ціль В.4. Інфраструктурне забезпечення інвестиційної діяльності
Стратегічний напрям С.	Стратегічна ціль С.1. До 2030 року МСП забезпечені консультаційними та іншими послугами відповідно до своїх потреб
Розвиток малого та середнього підприємництва	Стратегічна ціль С.2. До 2030 року МСП-платформи отримують покращений доступ до фінансових/людських/трудових/земельних та інших ресурсів
	Стратегічна ціль С.3. Щорічно до 2030 року в кожній з громад Платформи принаймні у 2-х секторах збільшується присутність МСП
	Стратегічна ціль С.4. Сприяння виходу МСП на нові ринки
Стратегічний напрям D.	Стратегічна ціль D.1. До 2028 року мінімум 50% працівників, вивільнених із шахтних підприємств, працевлаштовані в інших галузях економіки, які відповідають Європейській зеленій угоді
Розвиток людського капіталу	Стратегічна ціль D.2. До 2025 року в усіх громадах Платформи місцеві громадські об'єднання братимуть участь у розробці та імплементації як мінімум 10 стратегічних документів
	Стратегічна ціль D.3. До 2030 року щонайменше 50% учнів навчальних закладів громад Платформи отримують дуальну освіту в трьох різних секторах, альтернативних вугільній галузі, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді

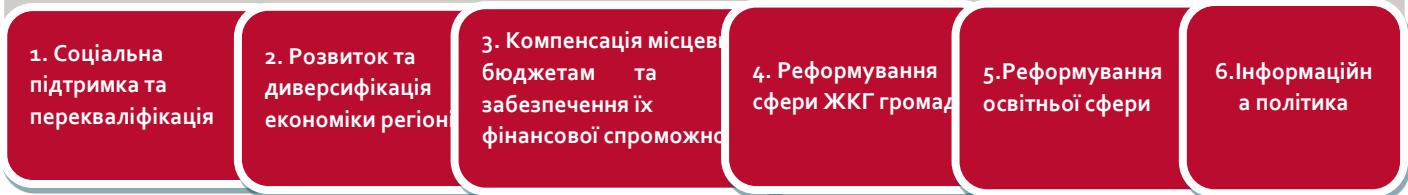
<p>Стратегічний напрям Е.</p> <p>Відновлювана енергетика та енергоефективність</p>	<p>Стратегічна ціль Е.1. До 2025 року кількість фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проектів ВДЕ та заходів з енергоефективності, збільшилася на 30%</p> <p>Стратегічна ціль Е.2. До 2025 року як мінімум з механізми, запропонованих представниками Платформи, були враховані в національних документах з впровадження нових стимулів і регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності в контексті місцевого самоврядування</p> <p>Стратегічна ціль Е.3. Аналіз можливостей та впровадження систем водопостачання із диверсифікованих джерел в громадах Платформи</p> <p>Стратегічна ціль Е.4. У 2030 році ВДЕ забезпечують щонайменше 50% електроенергії та 30% тепла в усіх містах Платформи.</p> <p>Стратегічна ціль Е.5. У 2030 році щонайменше 30% будівель термомодернізовано</p>
---	---

Сформоване «дерево цілей» повністю відповідає виконанню протокольного рішення за результатами засідання Координаційного центру з питань трансформації вугільних регіонів України від 08 жовтня 2020 року, проекту Концепції трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року та орієнтовній структурі Національної програми трансформації вугільних громад України:

Стратегічні напрями Стратегії трансформації вугільних громад Донецької області

Орієнтовна структура Національної програми трансформації вугільних громад України

Стратегія трансформації вугільних громад

Національна Програма трансформації вугільних регіонів України

СЦ А.1. Нова модель економічного розвитку, орієнтована на інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад Платформи сталого розвитку

СЦ А.2. Ефективна система підготовки кадрів, орієнтованих на нову модель економіки громад Платформи сталого розвитку

СЦ А.3. Комфортні, дружні до довкілля та безпечні простори для життя та розвитку людини

СЦ А.4. Ефективне врядування та цифровізація громад, орієнтовані на потреби громадян та бізнесу

СЦ В.1. Спільні привабливі інвестиційні продукти громад Платформи

СЦ В.2. Ефективна система інвестиційного супроводження та якісних послуг для інвестора

СЦ В.3. Спільна ефективна система маркетингу громад Платформи

СЦ В.4. Інфраструктурне забезпечення інвестиційної діяльності

СЦ С.1. До 2030 року МСП забезпечені консультаційними та іншими послугами відповідно до своїх потреб

СЦ С.2. До 2030 року МСП платформи отримують покращений доступ до фінансових/людських/трудових/земельних та інших ресурсів

СЦ С.3. Щорічно до 2030 року в кожній з громад Платформи прийманий в 2-х секторах збільшується присутність МСП

СЦ С.4. Споляння вихолу МСП на нові дінки

СЦ Д.1. До 2028 року мінімум 50% працівників, вивільнених із шахтних підприємств, працевлаштовані в інших галузях економіки, які відповідають Європейській зеленій угоді

СЦ Д.2. До 2025 року у всіх громадах Платформи місцеві громадські об'єднання братимуть участь у розробці та імплементації як мінімум 10 стратегічних документів

СЦ Д.3. До 2030 року щонайменше 50% учнів навчальних закладів громад Платформи отримують дуальну освіту в трьох різних секторах, альтернативних вугільній галузі, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді

СЦ Е.1. До 2025 року кількість фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проектів ВДЕ та заходів з енергоефективності, збільшилася на 30%

СЦ Е.2. До 2025 року як мінімум з механізми, запропонованих представниками Платформи, були враховані в національних документах з упровадженням нових стимулів і регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності в контексті МС

СЦ Е.3. Аналіз можливостей та впровадження систем водопостачання із диверсифікованих джерел в громадах Платформи

СЦ Е.4. У 2030 році ВДЕ забезпечують щонайменше 50% електроенергії та 30% тепла в усіх містах Платформи.

СЦ Е.5. У 2030 році щонайменше 30% будівель термомодернізовано

1. Диверсифікація локальної економіки вугільних територій

2. Створення умов для сприятливого інвестиційного розвитку вугільних територій

3. Удосконалення державної політики у сфері зайнятості та освіти в межах вугільних територій

4. Запровадження нової ефективної системи соціальної підтримки працівників підприємств вугільної галузі, членів їх сімей та населення територій, на яких розміщуються вугільні підприємства у стадії ліквідації, консервації або переорієнтації на інші види економічної діяльності

5. Покращення умов проживання та сприяння розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів у межах вугільних територій

6. Удосконалення державної політики щодо покращення екологічної ситуації у межах вугільних територій

9. Моніторинг, оцінювання та впровадження Стратегії

У роботі над розробкою Стратегії брали участь представники бізнесу, органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання і довіру від громади.

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості створення моніторингу та оцінювання реалізації – системи управління впровадженням Стратегії трансформації вугільних громад Донецької області. Успішність реалізації Стратегії у значній мірі залежатиме від ефективності діяльності створеної системи.

Така система має включати органи/інституцію з моніторингу та оцінювання/управління впровадженням з урахуванням потреб та особливостей територіальних громад, Положення як основний документ, який регулює розподіл відповідальності та повноваження громад за реалізацію Стратегії, спосіб створення та функціонування органу/інституції з моніторингу та оцінювання/управління впровадженням Стратегії, систему контролю, коригування та внесення змін, показники та індикатори. За рішенням Ради Стратегії, орган з управління впровадженням може бути представлений Наглядовою Радою, Комітетом та інституцією, яка за дорученням та взаємною згодою буде здійснювати виконавчу функцію. Можливими формами існування органів (інституцій) з моніторингу та оцінювання впровадження стратегії можуть бути: Ради, Комітети з управління впровадженням, регіональні чи субрегіональні агенції, спільно створені установи чи уповноважені ГО, різноманітні структури на засадах ММС чи ДПП.

Орган з управління впровадженням має бути створений з представників місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій, громадськості, бізнесу та зацікавлених сторін. До його складу мають увійти особи, які представляють найважливіших учасників процесу планування і реалізації Стратегії: міські голови, голови ВЦА, начальники управлінь та відділів економіки ОМС/ВЦА, керівники інших структурних підрозділів міськвиконкомів/ВЦА, підприємці, представники Агенцій місцевого та регіонального розвитку, представники об'єднань громадян та інші організації.

У процесі моніторингу реалізації Стратегії вирішуються такі **завдання**:

- моніторинг реалізації документа в цілому;
- контроль виконання проектів;
- оцінювання прогресу, рівня досягнення стратегічних та оперативних цілей,
- уточнення та корегування оперативних (у крайніх випадках – стратегічних) цілей;
- підтримка в робочому стані структури стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) у кожному стратегічному напрямку та аналізі реалізації запланованих результатів.

Підсумки моніторингу можуть підбиватися два рази на рік у вигляді піврічних звітів. Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконанняожної задачі у проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; г) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації цілей; г') оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення чинної системи моніторингу, коригування проектів та оперативних цілей (стратегічні цілі бажано не змінювати).

Стратегія може коригуватися (при необхідності), з огляду на зміну ситуації в країні, регіоні, в економіці та в технології, завершення одних проектів та цілей може бути замінено іншими.

Пропозиції з корегування та змін до Стратегії за проектами та оперативними цілям можуть вноситися:

- Членами органу моніторингу та оцінювання впровадженням Стратегії;
- Депутатами міських рад;
- Зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

Додатки

[Додаток № 1 Рекомендований пул проектів до стратегічних напрямів](#)

[Додаток № 2 Профіль](#)

[Додаток № 3 Звіт за результатами опитування бізнесу](#)

[Додаток № 4 Звіт за результатами опитування лідерів](#)

[Додаток № 5 SWOT-аналіз](#)

Додаток № 1 Рекомендований пул проєктів до стратегічних напрямів

А. Зміна структури економіки

Пул проєктів до стратегічного напряму А. «Зміна структури економіки» розроблений за підтримки проєкту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
Стратегічна ціль А.1. Нова модель економічного розвитку, орієнтована на інноваційну, «зелену» циркулярну економіку громад Платформи сталого розвитку	
ОЦ А.1.1. Створення системи підтримки НОВОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ, заснованої на засадах замкнутого циклу, декарбонізації та інноваційності	А.1.1.1. Створення Центру креативної економіки Платформи сталого розвитку А.1.1.2. Створення уніфікованої мережі дорадчо-консультативних органів взаємодії з підприємцями на базі ОМС/ВЦА А.1.1.3. Створені Хаби соціального партнерства, підприємництва та інституційного розвитку в громадах Платформи А.1.1.4. Переорієнтація підприємств із ремонту шахтного обладнання на ремонт сільськогосподарської техніки на базі ТОВ «Новгородський гідромеханічний завод» та КТ «Сенсор-Універсал» (Торецьк) А.1.1.5. Створення центру з переробки вторинної сировини А.1.1.6. Створення експериментального Центру на базі ЗПТО для дослідження ефективності впровадження нових видів виробництва на реорганізованих вугільних підприємствах (Торецьк) А.1.1.7. Створення КП «Бізнес-ХАБ/Бізнес-інкубатор» для підтримки підприємців та підприємців-початківців А.1.1.8. Створення комунальної ЕСКО-компанії (м. Мирноград) А.1.1.9. Створення ланцюга «бізнес-інкубатор» – «науковий парк» – «індустріальний парк» (Покровськ) А.1.1.10. Будівництво об'єкта комунальної власності, заводу з виробництва хлібобулочних та кондитерських виробів (зокрема без глютену та лактози) за адресою: м. Добропілля. р-н вул. Восточна А.1.1.11. Будівництво заводу з розливу мінеральної води в м. Добропілля, р-н вул. Восточна А.1.1.12. Будівництво об'єкта комунальної власності, заводу з виробництва бруківки та інших виробів з бетону за адресою: м. Білицьке, р-н вул. Харківська А.1.1.13. Будівництво об'єкта комунальної власності, заводу з виробництва теплоізоляційних, енергозберігаючих матеріалів (базальтова вата та інше) за адресою: м. Білицьке, р-н вул. Харківська А.1.1.14. Будівництво заводу з утилізації та вторинної переробки сонячних панелей на території Добропільської міської територіальної громади
ОЦ А.1.2. Нарощування доданої вартості виробництва кінцевих продуктів у сфері сільського господарства та сільгospпереробки	А.1.2.1. Створення ефективної системи підтримки сільгospвиробників вугільних громад Платформи з боку дорадчих служб А.1.2.2. Створення спільноти освітньо-діалогової Платформи обміну знань та технологій у сфері сільгospвиробництва А.1.2.3. Створення системи навчання для індивідуальних сільгospвиробників А.1.2.4. Впровадження системи (структур) контролю за чергуванням сільськогосподарських культур і парів А.1.2.5. Створення лабораторії для аналізу ґрунтів А.1.2.6. Аналіз шахтної води та економічної доцільності використання її для зрошення сільгospугідь А.1.2.7. Створення оптового логістичного центру (м. Покровськ) А.1.2.8. Створення тепличного комплексу на базі КП «Торецьккомсервіс»

Оперативна ціль	Рекомендовані проекти для першого етапу реалізації Стратегії
	<p>А.1.2.9.Створення муніципального тепличного комплексу з подальшим зберіганням і переробкою вирощеної продукції та логістичного центру щодо її збуту (ініціатор – Добропільська МТГ)</p> <p>ОЦ А.1.3. Створення системи підтримки кластерів та виробничої кооперації</p> <p>А.1.3.1. Проведення кластерного аналізу (економічна спеціалізація, учасники, механізми підтримки тощо)</p> <p>1.3.2.Підтримка виявлених виробничих кластерів – для підвищення їх економічної успішності; ефективності реалізації спільних стратегій, програм, проектів</p> <p>А.1.3.3.Створення сільськогосподарських кооперативів</p> <p>А.1.3.4.Створення Асоціації фермерів</p> <p>А.1.3.5. Партнерство заради забезпечення відповідної якості професійної підготовки кухарів-кондитерів ДНЗ «Мирноградський професійний гірничий ліцеї» та сучасних запитів роботодавців галузі на сході України</p> <p>А.1.3.6.Проведення щорічного загальноміського конкурсу бізнеспроектів (серед учнівської і студентської молоді та населення) м. Покровськ</p>
ОЦ А.1.4. Формування привабливої туристичної інфраструктури та започаткування нових послуг для туристів	<p>А.1.4.1.Розробка Концепції створення туристичних об'єктів та маршрутів, які об'єднують харчові виробництва громад Платформи (ГО «Харчовий кластер Східної України», розробка бренд-буку (марка, каталог)</p> <p>А.1.4.2. Створення мережі зелених садів громад Платформи</p> <p>А.1.4.3. Розвиток місцевого туризму шляхом створення та просування громадами Донецької області регіонального туристичного продукту «Мандруй за смаком!» (м. Мирноград), створення туристичного продукту «Об'єкти культурної спадщини міста Торецька», створення єдиного культурно-туристичного проекту «Козаче містечко» (м. Селидове)</p> <p>А.1.4.4.Відродження культурної та історичної спадщини, ревіталізація історичних об'єктів та об'єктів туристичної інфраструктури (ву́зькоколійки, розбудова нових туристичних маршрутів (піших, велосипедних, вузькоколійкою), туристичного 3D-туру «Збережемо історію вугледобування» на базі закритої шахти та інфраструктури для прийому туристів (хостел) (м. Торецьк)</p> <p>А.1.4.5. Створення музеїв у громадах Платформи («Оживуючий музей історії Мирноградської територіальної громади тепер у 3-Д» (м. Мирноград), створення Народного музею історії шахти 5/6 (м. Мирноград), сучасного музею «Шахтарської праці» з використанням технологій віртуальної реальності (Вугледар))</p> <p>А.1.4.6. Створення мережі модернових унікальних центрів культури («Зимовий сад під скляним куполом» – культурна перлина Торецька (м.Торецьк, вул. Грушевського, 4), створення сучасного центру культури шляхом реконструкції будівлі Палацу культури «Україна» (м. Мирноград)</p> <p>А.1.4.7. Проект «Щедрик» (м. Покровськ)</p>
ОЦ А. 1.5. Створення молодіжних Центрів інновацій, креативної економіки та	<p>А.1.5.1.Створення інноваційної мережі на базі ДонНТУ м. Покровськ за участі підприємців, громадських організацій, ОМС/ВЦА, Донецької регіональної ТПП, APP Донецької області, асоціацій підприємців, інших інституцій підтримки бізнесу, науково-дослідних організацій з метою підтримки інновацій та генерації проектних ідей</p>

Оперативна ціль	Рекомендовані проекти для першого етапу реалізації Стратегії
робототехніки в громадах Платформи	<p>A.1.5.2.Створена платформа обміну дослідницькими результатами і технічними ноу-хау та впровадження технологічних методів у підприємницьку діяльність</p> <p>A.1.5.3. Запровадження щорічного конкурсу «Битва стартапів» на рівні громад підписантів (м. Вугледар)</p> <p>A.1.5.4.Створення молодіжного Хабу (технологічного коворкінгу) на базі ревіталізованих просторів нефункціонуючих промислових майданчиків</p> <p>A.1.5.5. Створення Майстерні стартапів на базі ДонНТУ з акцентом на перспективні та інноваційні галузі (SMART-спеціалізація)</p> <p>A.1.5.6.Створення Центрів робототехніки в громадах Платформ (впровадження Центру робототехніки та програмування «STEMrobototehnik» на базі ЗСО № 5 ім. Валерія Доценка Мирноградської міської ради Донецької області, молодіжних платформ на базі опорної школи інноваційного майданчика zGreat project «Будуємо STEAM-школу разом!» (м. Торецьк)</p> <p>A.1.5.7. «Шкільна теплиця» (м. Торецьк)</p> <p>A.1.5.8. Автоматична метеостанція (м. Торецьк)</p>
Стратегічна ціль А.2. Ефективна система підготовки кадрів, орієнтованих на нову модель економіки громад Платформи	
ОЦ А.2.1. Створення ефективної системи підготовки кваліфікованих кадрів, орієнтованої на забезпечення нових видів економічної діяльності	<p>A.2.1.1. Розробка спільно з Центрами зайнятості нових Програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних на основі переваг локальних роботодавців та за їх безпосередньої участі</p> <p>A.2.1.2. Цифровізація профорієнтаційних послуг на базі центрів зайнятості</p> <p>A.2.1.3.Аналіз ринку праці Платформи сталого розвитку та підготовка відповідних рекомендацій до закладів освіти</p> <p>A.2.1.4. Створення неліцензійованих курсів для покращення/ набуття певних навичок для безробітних осіб у відповідності до нових потреб економіки</p> <p>A.2.1.5. Проведення анкетування працівників вугільних підприємств щодо виявлення намірів перекваліфікації або організації підприємницької діяльності</p> <p>A.2.1.6. Навчання комп’ютерній грамотності населення на базі Інтерактивного центру Торецького МЦЗ</p> <p>A.2.1.7. Створення освітньо-тренінгового простору «Успішний бізнесмен»: проведення тренінгів «Фінансова грамотність для підлітків», «Бізнес-інкубатор», «TOT-тренінг для тренерів» (м. Покровськ)</p> <p>A.2.1.8. Створення виробничих коворкінгів, демо- та навчальних підприємств</p> <p>A.2.1.9. Створення та забезпечення сталості Центру розвитку людського потенціалу громади і підтримки підприємництва (Центр компетенції) та 6 демонстраційних центрів у містах-партнерах (м. Вугледар)</p> <p>A.2.1.10 Проведення 2-х виставок (1 раз на рік) у місті Вугледар на теми: «Франчайзинг» та «Модульні рішення для запуску малого бізнесу та підприємництва» (м. Вугледар)</p>
ОЦ А.2.2. Реформування системи профорієнтації молоді на базі сучасних модернізованих мереж та закладів освіти	<p>A.2.2.1.Створена спроможна та збалансована мережа профільних закладів середньої освіти в громадах Платформи</p> <p>A.2.2.2. Нові сучасні профорієнтаційні форми роботи з молоддю</p> <p>A.2.2.3. Реорганізація міжшкільного навчально-виробничого комбінату м. Мирнограда у міжшкільний ресурсний центр як заклад, який здійснюватиме поглиблene вивчення окремих предметів у сфері професійної освіти</p> <p>A.2.2.4. Проведення профорієнтаційних екскурсій для старшокласників у закладах професійного спрямування (Селидівський професійний ліцей, Селидівський гірничий технікум, Донецький національний університет)</p> <p>A.2.2.5. Створення Тренінгового центру для саморозвитку молоді та допомоги у профорієнтуванні</p> <p>A.2.2.6. Створення профільного ліцею на базі Вугледарського закладу загальної середньої освіти №2</p>
ОЦ А.2.3. Забезпечення сільського	<p>A.2.3.1.Створений банк бізнес-ідей у сфері сільського господарства та сільгосппереробки громад Платформи сталого розвитку</p> <p>A.2.3.2.Запроваджена система навчання селян на базі Консалтингових центрів при міських</p>

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
господарства та сільської місцевості кваліфікованими кадрами	<p>центрах зайнятості</p> <p>А.2.3.3. Започаткована система навчання для сільгопвиробників Платформи</p> <p>А.2.3.4. Створена система демонстраційних ферм у громадах Платформи</p> <p>А.2.3.5. Створення освітньо-практичного простору сільськогосподарського профілю для закладів освіти II-III ступенів сільської місцевості (пілотний проект, Покровська громада)</p> <p>А.2.3.6. Створення в Добропільській МТГ агроліцею для забезпечення фахівцями сільського господарства громад платформи</p>
A.3. Комфортні, дружні до довкілля та безпечні простори для життя та розвитку людини	
ОЦ А.3.1. Впровадження ефективної системи поводження з ТПВ	<p>А.3.1.1. Впровадження ефективної системи поводження з ТПВ у громадах Платформи (розробка Концепції поводження з ТПВ, оновлення парку сміттєвозів, контейнерів для сміття, облаштування майданчиків ТПВ, організація прибирання та санітарної обробки майданчиків поверхневих і заглиблених контейнерів)</p> <p>А.3.1.2. Впровадження роздільного збору сміття в громадах Платформи</p> <p>А.3.1.3. Будівництво сміттеперевантажувальної станції із сортувальною лінією (м. Торецьк)</p> <p>А.3.1.4. Будівництво сміттепереробного комплексу з застосуванням новітніх технологій (м. Добропілля)</p> <p>А.3.1.5. Будівництво біогазової електричної станції з переробки відходів, що біологічно розкладаються, для забезпечення електроенергією бюджетної сфери (м. Добропілля)</p> <p>А.3.1.6. Будівництво сортувальної станції м. Мирноград, м. Українськ (Селидове)</p> <p>А.3.1.7. Будівництво біогазового міні-заводу м. Мирноград</p>
ОЦ А.3.2. Формування світогляду людини, дружнього до довкілля, збереження екосистем у громадах	<p>А.3.2.1. Впровадження спільної системи навчання та екологічних акцій для населення громад Платформи</p> <p>А.3.2.2. Розчищення і днікопоглиблення водойми (ставки-відстійники, балансоутримувач – вугільне підприємство м. Мирноград)</p> <p>А.3.2.3. Інвентаризація зелених насаджень в громадах Платформи</p> <p>А.3.2.4. Розчистка русла річки Солона (м. Селидове)</p> <p>А.3.2.5. Очистка ставка «Кутузовський» м. Селидове</p> <p>А.3.2.6. Очистка русла річки Бик (м. Добропілля)</p>
ОЦ А.3.3. Впровадження сучасної системи управління житловим фондом та поліпшення його якості (ОСББ, управлюючі компанії)	<p>А.3.3.1. Створена мережа Ресурсних центрів підтримки ОСББ в громадах Платформи з метою надання інформаційної, консультаційної, навчальної, методичної підтримки населенню в питаннях створення ОСББ</p> <p>А.3.3.2. Створені нові ОСББ в громадах Платформи</p> <p>А.3.3.3. Виготовлення технічної документації на багатоквартирні будинки</p> <p>А.3.3.4. Термомодернізація житлового фонду ОСББ</p>
ОЦ А.3.4. Розвиток «зеленого» транспорту та безпечного благоустрою, орієнтованого на потреби громадян та бізнесу	<p>А.3.4.1. «Сучасний квартал» (прибудинкова територія з дитячими/спортивними майданчиками, малими архітектурними формами, доступними доріжками для вразливих груп тощо), наприклад у м. Торецьку – «Балки»</p> <p>А.3.4.2. Збудовані електrozаправні станції</p> <p>А.3.4.3. Розумні зупинки</p> <p>А.3.4.4. Облаштування паркових зон, скверів для відпочинку дорослого населення та дітей, пішохідних зон в громадах Платформи (озеленення та реконструкція центрального скверу м. Селидове та парку м. Добропілля, парків м-ну Молодіжний, м-ну Заходній, м-ну 5/6 (м. Мирноград), облаштування паркових зон, скверів для відпочинку дорослого населення та дітей, пішохідних, вело-, скейт-зон (м. Селидове)</p> <p>А.3.4.5. Встановлення електронних табло з розкладом руху на зупинках транспорту (м. Селидове)</p>
ОЦ А.3.5. Зміцнення систем цивільного захисту та запобігання	<p>А.3.5.1. Зміцнені матеріальні резерви в громадах для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій</p> <p>А.3.5.2. Створена спільна для громад Безпекова платформа (зокрема онлайн) за участі представників ОМС/ВЦА, МВС, ДСНС, ДМС, відділи з питань пробації</p> <p>А.3.5.3. Впровадження автоматизованої системи центрального оповіщення м. Мирноград</p>

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
надзвичайним ситуаціям	
Стратегічна ціль А.4. Ефективне врядування та цифровізація громад, орієнтована на потреби громадян та бізнесу	
ОЦ А.4.1. Запровадження сучасного ефективного управління громад на засадах SMART (ефективні організаційні структури, мережі, бази даних, SMART-громади)	<p>A.4.1.1. Формування сучасної управлінської структури ОМС/ВЦА з урахуванням приєднаних сільських територій</p> <p>A.4.1.2. Підвищення знань населення в сфері цифрової та комп'ютерної грамотності</p> <p>A.4.1.3. SMART-громада, створення системи поіменного голосування депутатів</p> <p>A.4.1.4. Створення електронного реєстру територіальної громади у громадах Платформи</p> <p>A.4.1.4. Створення мобільного додатку «SMART-громада» (м. Седидове)</p> <p>A.4.1.5. Створення інтелектуальної системи вуличного освітлення SMART-CITY (м. Селидове)</p>
ОЦ А.4.2. Створення сучасної мережі Центрів надання адміністративних/соціальних послуг (Мультицентрів) із доступними електронними сервісами	<p>A.4.2.1. Створення мережі сучасних ЦНАП/ЦСП в громадах Платформи сталого розвитку</p> <p>A.4.2.2. Створення мережі сучасних Мультицентрів із поєднанням надання адміністративних, соціальних послуг, послуг Пенсійного Фонду та інших державних послуг типу Mariupol'skого мультицентру</p> <p>A.4.2.3. Цифровізація послуг</p>
ОЦ А.4.3. Створення сучасних, доступних і якісних просторів та сервісів для розвитку людини (освіта, культура, дозвілля, охорона здоров'я, спорт)	<p>A.4.3.1. Створення спроможних мереж надання медичних, освітніх, культурних, спортивних, адміністративних і соціальних послуг та цифровізація сервісів у громадах Платформи</p> <p>A.4.3.2. Створення на базі КНП «ЦПМСД» Новоградівської міської ради «Школи сімейного лікаря»</p> <p>A.4.3.3. Реконструкція, капітальний ремонт будівель, закупівля сучасного діагностичного обладнання у медичні заклади громад Платформи первинного та вторинного рівня медичної допомоги з метою забезпечення якісних медичних послуг населення (Мирноградська центральна міська лікарня – терапевтичний, хірургічний корпуси, розвиток діагностичних досліджень (придбання МРТ, обладнання лабораторії))</p> <p>A.4.3.4. Залучення висококваліфікованих медичних працівників у медичні заклади громад Платформи</p> <p>A.4.3.5. Реконструкція стадіонів громад Платформи («Шахтар» м. Мирноград, м. Новоградівка; «Авангард» Торецьк)</p> <p>A.4.3.6. Створення унікальних спортивних просторів для розвитку молоді (будівництво ролер-скейт-парку (м. Мирноград), розвиток мотоспорту як пріоритетного виду спорту та облаштування мототраси міжнародного рівня, будівництво мультифункціонального майданчика для занять ігровими видами спорту (м. Мирноград), створення скейт-парку (м. Новоградівка), будівлі дитячо-юнацької спортивної школи (м. Селидове)</p> <p>A.4.3.7. Облаштування будинку для людей похилого віку на базі одноповерхової будівлі на території Новоградівської громади</p> <p>A.4.3.8. Створення унікальних Центрів розвитку (Центру розвитку дитини (м. Новоградівка), Центру дозвілля та українських традицій (м. Селидове), Центру творчості м. Українськ з подальшим розташуванням музичної школи (м. Селидове),</p> <p>A.4.3.9. Розширення реабілітаційних послуг на базі КНП «Центральна міська лікарня Новоградівської міської ради»: введення бальнеотерапевтичних послуг та фітотерапії, розвиток нетрадиційної медицини</p> <p>A.4.3.10. Реконструкція басейну «Олімп»</p> <p>A.4.3.11 Відкриття школи бойових мистецтв на вул. Мечнікова,16, м. Добропілля.</p> <p>A.4.3.12 Будівництво навчально-тренувального спортивного майданчика з надувним куполом за адресою: м. Добропілля, вул. Незалежності, 26 – «Добропілля спортивна столиця Донбасу»</p>

Оперативна ціль	Рекомендовані проекти для першого етапу реалізації Стратегії
ОЦ А. 4.4. Впровадження нових форм прямої демократії, громадської участі (патисипація) та комунікацій із громадою	А.4.4.1. Розробка та затвердження Статутів громад Платформи сталого розвитку А.4.4.2. Розробка та впровадження нових комунікаційних планів А.4.4.3. Впровадження Громадських бюджетів громад

B. Залучення інвестицій

Пул проєктів до стратегічного напряму В. «Залучення інвестицій» розроблений за підтримки проєкту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Економічна підтримка Східної України»

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
Стратегічна ціль В.1. Спільні привабливі інвестиційні продукти громад Платформи	
ОЦ В.1.1. Створення мережі індустріальних парків	B.1.1.1. Створення мережі індустріальних парків у громадах Платформи
ОЦ В.1.2. Формування ефективних банків даних у муніципальних інформаційних системах	B.1.2.1. Створення та оприлюднення спільних муніципальних реєстрів нерухомості, привабливої для інвестиційної діяльності B.1.2.2. Створення Геоінформаційної системи інвестиційної привабливості громад Платформи (ГІС) B.1.2.3. Формування Інвестиційного паспорту громад Платформи
ОЦ В.1.3. Розробка сучасної планувальної документації в громадах Платформи	B.1.3.1. Розробка сучасної містобудівної документації (схеми планування громад, генеральні плани, комплексного плану просторового розвитку громади (м. Мирноград) тощо) B.1.3.2. Затвердження нових меж громад
ОЦ В.1.4. Підготовка найбільш привабливих земельних ділянок, промислових майданчиків та об'єктів для інвестування	B.1.4.1. Перепрофілювання промислових потужностей вугледобувних підприємств у нові виробничі майданчики (зокрема створення суміжних до вугільної галузі виробничих ланцюгів) B.1.4.2. Підготовка ділянок Greenfield і Brownfield (Вугледар, Новогродівка) B.1.4.3. Створення технологічного парку на базі шахти 5/6 з одночасним розвитком на її території промислового туризму (або Народного музею історії шахти 5/6)
Стратегічна ціль В.2. Ефективна система інвестиційного супроводу та якісних послуг для інвестора	
ОЦ В.2.1. Створення спільної для громад Платформи інфраструктури підтримки та якісних сервісів для інвестора	B.2.1.1. Створення спільної для громад Платформи Агенції залучення інвестицій (АЗІ) B.2.1.2. Підготовка менеджерів з питань залучення інвестицій (працівники спільної Агенції, мережі Агенцій, працівники ОМС, неурядові організації)
ОЦ В.2.2. Створення активних та ефективних партнерств громад Платформи із провідними національними та міжнародними інституціями залучення інвестицій	B.2.2.1. Створення партнерств громади з національними та міжнародними інституціями B.2.2.2. Співпраця громад з ОДА та ТПП
ОЦ В.2.3. Підготовка спільних інвестиційних проектів та програм Платформи сталого розвитку	B.2.3.1. Створення спіального Каталогу інвестиційних пропозицій громад Платформи сталого розвитку B.2.3.2. Очищення шахтної води для використання у технічних процесах та зрошення с/г культур (Мирноград, Новогродівка, Селидове) B.2.3.3. Рекультивація вугільних майданчиків для створення публічних рекреаційних зон (Мирноград, Новогродівка) B.2.3.4. Створення глиняного виробництва замкнутого циклу (м. Мирноград) B.2.3.5. Створення циклічного виробництва паливних брикетів з шахтних та агрорідходів, з енергетичної верби на території промислових майданчиків колишніх вугільних підприємств B.2.3.6. Будівництво заводу (станції) на території шахти Водяна (закрита у 1988 році, с. Світле) з очистки шахтної води для технічних потреб, поливу та споживання

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
	B.2.3.7. Реконструкція котелень централізованого теплопостачання з використанням шахтної води та застосуванням теплових насосів (Мирноград, Покровськ)
ОЦ В.2.4. Впровадження спільної системи інформаційної та консультативної підтримки зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) для внутрішнього інвестора	B.2.4.1. Розробка спільної системи підтримки ЗЕД для внутрішнього інвестора B.2.4.2. Відкриття філіалу Торгово-промислової палати в м. Покровськ
Стратегічна ціль В.3. Спільна ефективна система маркетингу громад Платформи	
ОЦ В.3.1. Активна та продуктивна виставкова діяльність громад Платформи на постійній основі	B.3.1.1. Розробка спільної Концепції виставково-ярмаркової діяльності громад Платформи сталого розвитку B.3.1.2. Створення єдиного виставкового Центру для громад Платформи сталого розвитку
ОЦ В.3.2. Активна та ефективна промоція громад Платформи	B.3.2.1. Розробка та розповсюдження спільної промопродукції та сувенірної продукції
ОЦ В.3.3. Розробка і затвердження маркетингової стратегії та спільного Інвестиційного бренду вугільних громад Платформи сталого розвитку	B.3.3.1. Розробка маркетингової Стратегії громад Платформи B.3.3.2. Створення інвестиційного бренду Платформи сталого розвитку
Стратегічна ціль В.4. Інфраструктурне забезпечення інвестиційної діяльності	
ОЦ В.4.1. Проведення аналізу можливостей та впровадження проектів диверсифікації джерел постачання питної води	B.4.1.1. Аналіз можливостей диверсифікації джерел водопостачання та розробка ТЕО B.4.1.2. Аналіз та використання можливостей наявних природних водних ресурсів у громадах Платформи (р. Солона «Істок»)
ОЦ В.4.2. Проведення реконструкції функціонуючих систем водопостачання та водовідведення у громадах Платформи	B.4.2.1. Удосконалення схеми очищення стічних вод та зливоводренажних систем B.4.2.2. Реконструкція об'єднаних (каналізаційних) очисних споруд (скид вод у природні водні об'єкти, реконструкція об'єднаних очисних споруд (Мирноград, Покровськ) B.4.2.3. Реконструкція зовнішніх мереж водопостачання і водовідведення, благоустрій території вугільних громад Платформи B.4.2.4. Заміна напірних каналізаційних колекторів, реконструкція КНС B.4.2.5. Реконструкція системи водопостачання м. Новоградівка, шляхом встановлення підкачуval'noї насосної станції зонального водопостачання багатоповерхової забудови на вул. Піонерська, Фестивальна м. Новоградівка B.4.2.6. Будівництво та реконструкція систем водопостачання населених пунктів вугільних громад Платформи B.4.2.7. Встановлення приладів обліку на багатоповерховий житловий фонд вугільних громад Платформи B.4.2.8. Реконструкція каналізаційних насосних станцій B.4.2.9. Створення мереж свердловин для автономного водозабезпечення частин громад Платформи (м. Торецьк)
ОЦ В.4.3. Спрощення логістики та проведення реконструкції транспортної інфраструктурної мережі,	B.4.3.1. Ремонт доріг у рамках Платформи B.4.3.2. Розробка схеми організації дорожнього руху громад Платформи B.4.3.3. Створення умов транспортно-логістичного кластеру та базового логістичного центру складування (м. Покровськ)

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
необхідної для інвестиційної діяльності	<p>В.4.3.4. Покращення логістики за напрямками Костянтинівка та Майорськ, відкриття КПП Верхньоторецьке</p> <p>В.4.3.5. Капітальний ремонт шляхопроводів, доріг та тротуарів у населених пунктах громад Платформи</p> <p>В.4.3.6. Створення транспортно-логістичного кластеру та базового логістичного центру складування (м. Селидове)</p>
ОЦ В.4.4. Проведення реформування теплового господарства громад Платформи на новій технологічній основі	<p>В.4.4.1. Розробка нової схеми теплопостачання громад Платформи</p> <p>В.4.4.2. Реформування комунальних підприємств та теплового господарства громад Платформи</p> <p>В.4.4.3. Запровадження проєктів енергоефективності та застосування ВДЕ в тепловому господарстві</p> <p>В.4.4.4. Затвердження нових муніципальних енергетичних планів</p> <p>В.4.4.5. Використання шахтної води для обігріву об'єктів соціальної сфери із застосуванням теплових насосів</p> <p>В.4.4.6. Автономія системи опалення соціальних підприємств</p> <p>В.4.4.7. Встановлення в м. Добропілля екструзійної лінії з виробництва труб поліпропіленових армованих скловолокном для забезпечення потреб теплового господарства громад Платформи</p>
ОЦ В.4.5. Забезпечення всеосяжного доступу громад Платформи до широкосмугового Інтернету	<p>В.4.5.1. Забезпечення безперешкодного доступу до високошвидкісного Інтернету всіх населених пунктів громад Платформи</p> <p>В.4.5.2. Оновлення мережевих пристройів, мереж у держустановах та соцзакладах</p>

C. Розвиток МСП

Пул проєктів до стратегічного напряму C. «Розвиток МСП» розроблений за підтримки проєкту міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу FORBIZ|EU4Business «Створення кращого бізнес-середовища».

Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
Стратегічна ціль C.1. До 2030 року МСП забезпечені консультаційними та іншими послугами відповідно до своїх потреб
C.1.1. Створення системи збору статистичної інформації про динаміку реєстрації та структуру МСП
C.1.2. Створення служби правового захисту суб'єктів бізнесу (бізнес-омбудсмен)
C.1.3. Створення агенцій регіонального (місцевого) розвитку на засадах співробітництва органів місцевого самоврядування та бізнесу громади
C.1.4. Відкриття консалтингових зон Дія.Бізнес у громадах Платформи
C.1.5 Створення та підтримка інформаційно-консультаційного веб-порталу для підприємців
C.1.6 До кінця 2023 року в громадах Платформи проведено широкомасштабну інформаційну кампанію про можливості і напрями надання послуг об'єктами інфраструктури підтримки бізнесу задля охоплення ними більшої кількості представників МСП
C.1.7. До 2025 року створено Регіональний фонд підтримки та розвитку МСП, який здійснює свою діяльність на території вугільних громад
C.1.8.Створення Хабу соціального партнерства, підприємництва та інституційного розвитку у м. Українськ
C.1.9.Створення сучасного Центру надання адміністративних та соціальних послуг у форматі «Прозорий офіс» на території м. Селидове. Підвищення кваліфікації працівників.
C.1.10. Створення Центру суспільної та ділової активності громади (м. Добропілля)
C.1.11.Створення коворкінгу (технічного, швейного, тепличного) з урахуванням потреб мешканців різного віку, статі, місця проживання, зокрема маломобільних груп населення.
C.1.12.Створення тренінгового центру для підприємців (навчання початківців, перенавчання, підвищення кваліфікації, зокрема найманого персоналу)
C.1.13.Створення Ремісничої гільдії (авторське ремесло)
C.1.14.Облаштування виробничих майданчиків на базі РМЗ м. Торецька, шахт «Білицька» і «Піонер»
C.1.15.Залучення підприємницьких НГО до спільної реалізації проектів
C.1.16.Проведення різних заходів інформаційного характеру, зокрема з залученням великих українських та міжнародних компаній (з подальшим ознайомленнях на підприємствах для підприємців-стартаперів)
C.1.17.Державна підтримка створення індустріальних парків/створення мережі індустріальних парків
C.1.18.Створення системи SMART-місто та інших інфододатків для МСП
C.1.19.Проведення навчальних семінарів та тренінгів для бізнес-середовища громади
C.1.20.Створення спільної онлайн-платформи з надання консультаційних послуг
Стратегічна ціль C.2. До 2030 року МСП громад Платформи отримують покращений доступ до фінансових, людських/трудових/земельних та інших ресурсів
Фінансові
C.2.1.Зробити 5-7-9 доступним для вугільних громад
C.2.2.Запровадити «Теплі кредити для МСП»
C.2.3.Державні субсидії для початківців у малому бізнесі з пріоритетних напрямків діяльності
C.2.4.Доступні гарантовані пільгові кредити для відкриття власної справи ветеранами війти (АТО, ООС), шахтарям та членам їх сімей
C.2.5.Програма фінансової підтримки задля надання допомоги в реалізації бізнес-проектів
C.2.6.Навчання/перекваліфікація вивільнених робітників з наданням малих грантів на започаткування власної справи
C.2.7.Передача міжбюджетних трансфертів на суми співфінансування заходів щодо фінансової підтримки суб'єктів малого підприємництва у сферах смарт-спеціалізації
C.2.8.Компенсація державою місцевим бюджетам коштів, які були направлені на надання пільг на місцеві податки та збори (вихід з ініціативою)

Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії	
Людські	
C.2.9.Запровадження шкільних коворкінгів на базах опорних закладів для учнів 9-11 класів для закладів освіти	
C.2.10.Розвиток соціального підприємництва	
C.2.11.Розробка програми популяризації роботодавців громади «Зроби кар’єру у громаді»	
C.2.12.Забезпечення матеріальної бази для навчальних закладів	
C.2.13.Створення інтерактивног майданчика «Клуб молодого підприємця»	
C.2.14.Ініціювання законодавчих змін щодо оплати стажування – практика студентів на підприємствах – безкоштовне стажування	
C.2.15.Створення школи малого та середнього підприємництва із залученням закладів освіти	
C.2.16.Зміни у законодавстві щодо іпотеки на житло – житло старше 10 років – доступне житло	
C.2.17.Створення фахультативів з молодіжного підприємництва в школах та ліцеях	
C.2.18.Започаткування програми «Вчимося бізнесу» із залученням закладів освіти	
C.2.19.Участь у розробці та впровадженні профорієнтаційних освітніх програм, спеціальних програм зайнятості та перекваліфікації, курсової підготовки фахівців для МСП	
C.2.20.Підтримка соціального підприємництва для людей з інвалідністю та осіб, які допоможуть послабити напруженість серед місцевих жителів, з урахуванням особливостей кожної громади та перепрофілювання наявних професійно-технічних навчальних закладів	
C.2.21.Впровадження новітніх освітніх програм, особливо ІТ-напрямків у закладах освіти громад Платформи	
C.2.22.Відкриття філії ВНЗ у м. Торецьку	
C.2.23.Розвиток інфраструктури для комфорного життя у маленьких містечках	
C.2.24.Отримання закладами освіти міст Платформи ліцензій на курсову підготовку дорослого населення	
Виробничі	
C.2.25.Створення спільног каталогу інвестиційних пропозицій громад Платформи (земельні ділянки, водойоми, приміщення тощо)	
C.2.26.Створення муніципальних ринків (сільськогосподарського призначення) на території громад з урахуванням вимог доступності для маломобільних груп населення та забезпечення безпечної санітарно-гігієнічної інфраструктури	
C.2.27.Сприяння налагодженню співпраці місцевих товаровиробників та торговельних мереж.	
Сприяння будівництву фрукто/овочесховищ (зберігання, охолодження, сортування, пакування, сушіння, виготовлення соків тощо) та переробних підприємств	
C.2.28.Відкриття забійного цеху для забою тварин в с. Світле та с. Ганнівка	
C.2.29.Створення сертифікованого забійного цеху на території Торецької МТГ як інноваційний проект	
Земельні	
C.2.30.Запровадження механізму переведення шахтної нерухомості до комунальної, приватної власності, капітальний ремонт / «Виконання механізму передачі нерухомого майна з державної власності в іншу в частині належної якості будівель і споруд у процесі передачі»)	
Стратегічна ціль С.3.Щорічно до 2030 року в кожній з громад Платформи принаймні в 2-х секторах збільшується присутність МСП	
C.3.1.Проведення заходів з визначення інноваційних напрямків розвитку МСП у містах Платформи.	
C.3.2.Створення та розвиток кластеру легкої промисловості	
C.3.3.Залучення експертів з розвитку сільського господарства на території громад Платформи для визначення конкретних потреб с/г виробників (фінансові інструменти, технічна підтримка, ринки збути, система зберігання, переробки, сертифікації, навчання, консультування) та аналіз наявних ресурсних джерел для виконання необхідних проектів	
C.3.4.Програма підтримки з розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції	
C.3.5.Створення енергетичних кооперативів	
C.3.6.Створення на умовах ДПП обслуговуючих кооперативів для спільног обслуговування житлово-комунальної сфери громад	
C.3.7.Проведення навчально-інформаційних заходів для формування в селах ініціативних груп та підвищення їх компетенції відносно організаційно-правових питань створення та управління кооперативами	
C.3.8.Створення пілотних кооперативів	
C.3.9.Програма з підтримки сімейного бізнесу	
C.3.10.Підтримка соціального підприємництва та підприємств, які впроваджують у своїй діяльності екологічні ініціативи	
C.3.11.Організація та участь у презентаціях, виставках-продажах виробників сільськогосподарської продукції	

Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії

C.3.12.Розробка проєктів, ТЕО, ПКД виробничих технологій щодо використання промислових потужностей вугледобувних підприємств, шахтної води, промислових відходів, створення суміжних до вугільної галузі виробничих ланцюгів

C.3.13.Визначення перспективних напрямків виробництва будівельних матеріалів

C.3.14.Розробка та створення інвестиційного промо-ролика про підприємництво громади

C.3.15.Підготовка промоційних відео з історіями успіху

Стратегічна ціль С.4. Сприяння виходу МСП на нові ринки

C.4.1.Створення інноваційної лабораторії для стартаперів

C.4.2.Створення R&D лабораторій

C.4.3.Створення комунальних підприємств підконтрольних громадам із формуванням прозорих умов ведення бізнесу/надання послуг та звітування перед громадою

C.4.4.Спільна активна виставкова та ярмаркова діяльність виробників інноваційної продукції

C.4.5.Створення онлайн-платформи для проведення віртуальних промоційних заходів та виставок продукції місцевих виробників

C.4.6.Заходи з проведення виставок та презентацій продукції громад (ярмаркові заходи)

C.4.7.Формування інформаційних майданчиків для просування товарів (каталог продукції)

C.4.8.Впровадження програм підтримки місцевих товаровиробників

C.4.9.Започаткування та підтримка проєкту «Купуй своє»

C.4.10.Створення бізнес-альянсів ековиробництва (приклад: Побудова житлових будинків з екопанелів (з конопляними рослинами)

C.4.11.Створення умов для сприяння участі МСП у спільних виставках

C.4.12.Виготовлення паливних брикетів (відходи меблевих виробництв)

C.4.13.Залучення суб'єктів МСП для надання житлово-комунальних послуг

D. Розвиток людського капіталу

Пул проєктів до стратегічного напряму D. «Розвиток людського капіталу» розроблений за підтримки Німецького Уряду «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу».

Оперативна ціль	Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
Стратегічна ціль D.1. До 2028 року мінімум 50% працівників, вивільнених із шахтних підприємств, працевлаштовані в інших галузях економіки, які відповідають Європейській зеленій угоді	
ОЦ D.1.1. До 2023 року в кожній громаді Платформи створені нові робочі місця принаймні у 2-х секторах, які відповідають Європейській зеленій угоді. Як мінімум третина цих робочих місць була створена МСП	D.1.1.1. Організація власного бізнесу: працевлаштування молоді та ВПО шляхом залучення їх до підприємницької діяльності; створення відповідних центрів підтримки. Аналіз перспективних напрямів розвитку МСП і їх підтримки
ОЦ D.1.2. До 2022 року щонайменше 50% робочих шахтних підприємств успішно закінчили курси з профорієнтації, до 2023 року – 30% – курси з перекваліфікації. Щонайменше 50% з перекваліфікованих знайшли інші можливості працевлаштування	D.1.2.1. Працевлаштування за актуальними на ринку праці професіями D.1.2.2. Надання знань та розширення компетенції, кваліфікація та перекваліфікація
Стратегічна ціль D.2. До 2025 року в усіх громадах Платформи місцеві громадські об'єднання братимуть участь у розробці та імплементації як мінімум 10 стратегічних документів	
ОЦ D.2.1. До 2023 року мінімум 30 представників діючих ІГС беруть участь у діяльності міських громадських рад та громадської ради при Донецькій обласній державній адміністрації.	
ОЦ D.2.2. Щонайменше 5% населення беруть участь у прийнятті рішень за допомогою Civic tech інструментів громадської участі (бюджет участі, електронні петиції).	D.2.2.1. Популяризація реформ справедливої трансформації вугільної галузі через гейміфікацію
ОЦ D.2.3. До кінця 2022 року як мінімум 30 НГО долучилися до діяльності в напрямку справедливої трансформації; мінімум 5 нових НГО залучені до діяльності Платформи сталого розвитку (участь у проєктах, відповідних робочих групах тощо).	
ОЦ D.2.4. До 2025 року мінімум 7 ІГС, що задіяні в процесах справедливої трансформації (проєкти, робочі групи тощо), посилили інституційні спроможності, збільшили кількість членів та реалізують щороку мінімум один проєкт у співпраці з місцевими партнерами (ОМС, бізнес, інші ІГС) у сфері справедливої трансформації.	D.2.4.1. Створення проектного офісу для формування спільного бачення та формування проектних ініціатив міст Платформи сталого розвитку
ОЦ D.2.5. До 2022 року ІГС впроваджують неформальну освіту з метою перекваліфікації шахтарів та до кінця 2025 року перекваліфікацію від ІГС пройшли мінімум 2000 осіб.	D.2.5.1. Створення в кожному місті Платформи сталого розвитку відкритих громадських центрів, вуличних діалогових просторів та фаблабів (для можливості практикування нових навичок) D.2.5.2. Школа волонтера: підтримка та розвиток волонтерського руху та лідерства, школа юних підприємців, місто професій.
Стратегічна ціль D.3. До 2030 року щонайменше 50% учнів навчальних закладів громад Платформи отримують дуальну освіту в трьох різних секторах, альтернативних вугільній галузі, розвиток яких відповідає Європейській зеленій угоді	

Оперативна ціль	Рекомендовані проекти для першого етапу реалізації Стратегії
ОЦ D.3.1. Органи місцевого самоврядування, заклади освіти, малі та середні підприємства, ГО та центри зайнятості до кінця 2022 року спільно розробили напрями організаційної роботи з профорієнтації населення, неформальної освіти.	<p>D.3.1.1. Реалізація програм регіонального замовлення на перекваліфікацію осіб / розширення інвестицій місцевої влади у людський капітал</p> <p>D.3.1.2. Проведення спільних заходів між бізнесом (роботодавцями), закладами освіти, МОН, ОМС</p>
ОЦ D.3.2. Щонайменше 25% учнів закладів середньої освіти беруть участь у заходах щодо профорієнтації у секторах, альтернативних вугільній галузі (2021 – 2023 рр.)	<p>D.3.2.1. Фестиваль майбутніх професій. Ознайомлення з можливостями працевлаштування та програмами підтримки молодих фахівців.</p> <p>D.3.2.2. Створення Методично-консультаційного центру STEM-освіти.</p>
ОЦ D.3.3. До 2025 року щонайменше 60% освітніх програм спеціальностей закладів профтехнічної та вищої освіти в обов'язковому порядку базуються на дуальній формі навчання, і 50% освітніх програм, направлених на підготовку спеціалістів напрямів, альтернативних вугільній галузі, містять дуальну форму навчання (за винятком спеціальностей гуманітарного спрямування)	<p>D.3.3.1. Активізація підприємницької діяльності з доданою вартістю (виробництво).</p> <p>D.3.3.2. Створення соціальних підприємств на базі закладів освіти, а також підприємницьких клубів</p>

E. Відновлювані джерела енергії та енергоефективність

Пул проєктів до стратегічного напряму Е. «Відновлювані джерела енергії та енергоефективність» розроблений за підтримки Німецького Уряду «Нова енергія – нові можливості для сталого розвитку Донбасу».

Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії
Стратегічна ціль Е.1. До 2025 року кількість фізичних та юридичних осіб, залучених до реалізації проєктів ВДЕ та заходів з енергоефективності, збільшилася на 30% E.1.1.Розробка та прийняття програм ОМС, спрямованих на підтримку створення енергетичних кооперативів, реалізація «пілотних» проєктів; E.1.2.Відкриття місцевих консультаційних центрів у сфері ВДЕ; E.1.3.Проведення рекламно-інформаційних та консультаційних заходів у сфері ВДЕ у співпраці з ВНЗ; E.1.4.Розробка та ухвалення енергетичного інвестиційного паспорту населеного пункту; E.1.5.Розробка та ухвалення місцевої програми «Життя після вугілля» з метою трансформації вугільної інфраструктури та впровадження проєктів ВДЕ; E.1.6.Створення програми фінансової підтримки місцевих ініціатив з реалізації проєктів ВДЕ з місцевого бюджету розміром від 10% від загальної вартості проєкту.
Стратегічна ціль Е.2. До 2025 року як мінімум з механізми, запропонованих представниками Платформи, були враховані в національних документах з упровадження нових стимулів та регулювання розвитку ВДЕ та енергоефективності в контексті місцевого самоврядування E.2.1.Проведення круглих столів у всіх громадах Платформи із залученням найширшого кола зацікавлених сторін (бізнес, наука, ГО, ОСББ тощо) для напрацювання рекомендацій; E.2.2.Залучення експертів для проведення дослідження потенціалу розвитку малої генерації ВДЕ в громадах Платформи; E.2.3.Залучення експертів для проведення навчання енергоменеджерів; E.2.4.Залучення експертів для планування проведення адвокаційних кампаній на національному рівні; E.2.5.Залучення експертів для проведення інформаційних кампаній; E.2.6.Залучення експертів для формування пропозицій до законодавства. E.2.7.Залучення експертів для проведення дослідження потенціалу розвитку малої генерації ВДЕ в громадах Платформи; E.2.8.Залучення експертів для формування пропозицій до законодавства; E.2.9.Залучення експертів для проведення навчання енергоменеджерів; E.2.10.Залучення експертів для проведення інформаційних кампаній
Стратегічна ціль Е.3. Аналіз можливостей та впровадження систем водопостачання із диверсифікованих джерел у громадах Платформи E.3.1.Встановлення систем очищення шахтної води; E.3.2.Вирішення питання щодо транспортування питної води, рекультивація відстійників і проведення озеленення та благоустрою території; E.3.3.Реконструкція котелень шляхом встановлення теплових насосів; E.3.4.Децентралізація водопостачання в бюджетних установах шляхом будівництва свердловин та використання сонячних батарей для їх автономного функціонування; E.3.5.Реконструкція котелень шляхом встановлення теплових насосів; E.3.6.Встановлення систем очищення шахтної води; E.3.7.Встановлення систем очищення та контроль за дотриманням якості води
Стратегічна ціль Е.4. У 2030 році ВДЕ забезпечують щонайменше 50% електроенергії та 30% тепла в усіх містах Платформи E.4.1.Створення бази даних наявних будівель комунальної власності, придатних для проєктів ВДЕ; E.4.2.Запровадження заходів з очищення шахтних вод до гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин; E.4.3.Установка СЕС/колекторів на будівлях комунальної власності; E.4.4.Установка СЕС/колекторів на територіях після рекультивації породних відвалів; E.4.5.Установка ВЕС на територіях громад Платформи;

Рекомендовані проєкти для першого етапу реалізації Стратегії

- E.4.6. Реалізація сталих енергетичних проєктів з теплової генерації в громадах Платформи, що не газифіковані (Новогродівка, Добропілля та ін.);
- E.4.7. Встановлення біогазових установок для опалення будівель комунальної та приватної власності;
- E.4.8. Розробка енергетичного плану для громад Платформи;
- E.4.9. Створення бази даних наявних будівель комунальної власності, придатних для проектів ВДЕ;
- E.4.10. Запровадження заходів з очищенню шахтних вод до гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин;
- E.4.11. Установка СЕС/колекторів на будівлях комунальної власності;
- E.4.12. Реалізація сталих енергетичних проєктів з теплової генерації в громадах Платформи, що не газифіковані (Новогродівка, Добропілля та ін.);
- E.4.13. Встановлення біогазових установок для опалення будівель комунальної та приватної власності.

Стратегічна ціль Е 5. У 2030 році щонайменше 30% будівель термомодернізовано

- E 5.1. Проведення енергоаудиту 50% установ бюджетної сфери та 15% житлових будинків;
- E 5.2. Участь ОМС у програмі з термомодернізації будівель спільно з Фондом енергоефективності;
- E 5.3. Участь керуючих компаній (ОСББ) у програмі з термомодернізації будівель спільно з Фондом енергоефективності;
- E 5.4. Створення комунальних підприємств із виробництва енергоефективних і будівельних матеріалів, що спеціалізуються на термомодернізації житлових і громадських об'єктів;
- E 5.5. Створення комунальної енергокомпанії для термомодернізації житлового фонду.
- E 5.6. Проведення енергоаудиту 50% установ бюджетної сфери та 15% житлових будинків;
- E 5.7. Створення комунальних підприємств із виробництва енергоефективних і будівельних матеріалів, що спеціалізуються на термомодернізації житлових і громадських об'єктів;
- E 5.8. Створення комунальної енергокомпанії для термомодернізації житлового фонду.